

školní vzdělávací program

Ekonomika a podnikání se zaměřením na řízení obchodních a výrobních firem

Obsah

1. 1. Identifikační údaje

Předkladatel:

název školy Integrovaná střední škola technická, Mělník
REDIZO
IČ 00640930
adresa školy K učilišti 2556, 276 01 Mělník
ředitel Ing. Vojtěch Stritzko
hlavní koordinátor Ing. Sára Bezková
kontakty sekretariát
telefon 315627267,315627234
e-mail reditel@isstech.cz
wwwisstech.cz
fax 315 623 221

Zřizovatel

Název Krajský úřad Středočeského kraje
IČ 70891095
Kontakt sekretariát
Adresa Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Telefon 257 280 111, 257 280 333, 257 280 334
Fax 257 280 203
Email info@stredocech.cz , podatelna@kr-s.cz
WWW kr-stredocesky.cz

2.2. Charakteristika vzdělávacího programu

2.1. Identifikační údaje oboru

název oboru	Ekonomika a podnikání
kód	63-41-M/01
stupeň vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
délka studia	4
forma studia	denní forma vzdělávání
platnost	od 1. 9. 2016

2.2. Charakteristika školního vzdělávacího programu

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Celkové pojetí vzdělávání

Škola vychovává středoškolsky vzdělané absolventy se všeobecným i odborným vzděláním. Vedle výchovně vzdělávacího procesu škola věnuje pozornost i komplexnímu působení na osobnost žáka, na jeho schopnost stanovit si hodnotový žebříček, rozvíjet osobní záliby, na kulturní a sportovní činnost. Do výchovných plánů školy jsou zařazena témata protidrogová, škodlivost xenofobie a rasizmu, psychologie, mravní výchova, komunikace, kulturní i estetická výchova. Učitelé tyto témata zařazují do svých plánů podle úvahy, věku i zájmu žáků.

Škola vychovává samostatné občany státu a připravuje je na odpovědný osobní, občanský i pracovní život. Žáci jsou cílevědomě připravováni na týmovou práci, na vytváření dobrých mezilidských vztahů, důraz je také kladen na odpovědnost, čestnost, pracovitost, soustavnost a podnikavost.

Absolventi oboru Ekonomika a podnikání mají znalosti, které jsou na trhu práce žádané a to z oblasti ekonomické i z oboru strojírenství. Škola připravuje odborné pracovníky pro výkon širokého spektra činností i pro další vzdělávání. Cílem studia je vybavit žáky kompetencemi nezbytnými pro profesní uplatnění a celoživotní vzdělávání. Absolventi by měli být schopni rychlého přizpůsobení a zapracování bez nutnosti rekvalifikace. K tomu napomáhá odborná praxe, která je zařazena do všech ročníků v rozsahu 2 týdnů. Odbornou praxi žáci absolvují na konkrétních pracovištích reálných firem. V rámci rozvoje komunikačních dovedností jednájí žáci o uzavření smlouvy pro výkon odborné praxe se zástupci firem sami.

Velký význam pro rozvoj žáků má i předmět praxe, který probíhá od 2. ročníku a ve kterém se prakticky procvičují teoretické poznatky získané studiem. Velký důraz v průběhu celého studia je věnován jazykovému vzdělávání. Po celé čtyři roky žáci rozvíjejí své kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou cizích jazyků. Vzdělávání je v průběhu studia podporováno prostředky informačních a komunikačních technologií. Kromě výuky předmětů informační a komunikační technologie a elektronická komunikace, jejichž náplň s počítači bezprostředně souvisí, je řada předmětů s prací na počítačích spojena např. ekonomické předměty, praxe. Dále je řada předmětů podporována různými multimediálními programy nebo prací na internetu. Zde jde hlavně

o výuku cizích jazyků, zeměpisu a dalších. Cílem výuky v těchto předmětech je mimo jiné prohloubit dovednost pracovat s počítači, vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z moderních zdrojů.

Výuka je přiměřeně doplňována samostatnými pracemi žáků formou referátů, seminárních prací, ve vyšších ročnících i formou projektů. V průběhu studia jsou sestavovány žákovské týmy pro zajištění konkrétních akcí, např. burza škol, prezentace školy na veřejnosti, den otevřených dveří, účast na týmových soutěžích, charitativní akce apod.

Výchova k občanským a klíčovým kompetencím je realizována ve výuce jednotlivých předmětů tak, aby na žáky působila přirozeně, odstupňovaně podle věku žáků a navazovala na předchozí stupeň rozvoje. Při výuce jednotlivých předmětů se uplatňují vazby na související učivo jiných předmětů formou mezipředmětových vztahů a žáci si osvojí učivo ve vzájemných souvislostech prostřednictvím průřezových témat. Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, odpovídají potřebám a zkušenostem jednotlivých pedagogů i reakci sociálních partnerů. Zařazení jednotlivých metod je konkretizováno na úrovni vyučovacího předmětu. Převažují metody aktivizující, kterými je žák nucen při získávání vědomostí a dovedností vyvinout vlastní úsilí. Učitelé se dle možností zaměřují na problémové učení, týmovou práci a také na sociálně-komunikativní aspekty učení – diskuse.

Organizace výuky

Výuka je realizována z velké části v rámci vyučovacích hodin. Vyučovací předměty obsahující více konkrétních praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat, jsou vyučovány v rozdělených třídách ve skupině. Výuka je umístěna zpravidla do odborných učeben, vybavených potřebnou technikou. Do vyučování jsou začleněny i další formy. V rámci tělesné výchovy a výchovy ke zdraví jsou to lyžařský výcvikový kurz a sportovně turistický kurz a v každém školním roce sportovní dny, ve kterých soutěží družstva i jednotlivci mezi sebou v různých sportovních disciplínách. V oblasti estetického vzdělávání navštěvují žáci v průběhu školního roku filmová i divadelní představení, která se většinou váží k tématům souvisejícím s literaturou a historií.

Připravují také prezentace svých firem a snaží své produkty mezi sebou prodávat. Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí a dalších aktivit, které doplňují běžnou výuku o praktické činnosti, zprostředkovávají poznávání reality a odborné i umělecké zážitky žáků, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. V oblasti estetické výchovy to jsou zejména exkurze do Prahy, které jsou zaměřeny na poznávání kulturně a historicky významných památek a většinou se spojí s návštěvou divadelního představení. V oblasti odborného technického vzdělání je výuka obohacena exkurzemi do místních strojírenských firem, které žákům zprostředkují poznání různých technologií, používaných ve strojírenství. V posledním ročníku se žáci na Úřadu práce v Mělníku seznámí s reálnou situací na regionálním trhu práce, s nabídkou pracovních míst i dalšími možnostmi, které po ukončení studia mají.

Způsob hodnocení žáků

Kritéria hodnocení prospěchu a chování žáků vycházejí z Klasifikačního řádu školy, Školního řádu. K hodnocení výsledků vzdělávání se používá tradiční pětistupňová škála. Hodnocení žáka musí splňovat motivační, informativní a výchovnou funkci.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výsledků vzdělávání žáka získá učitel různými formami a metodami:

- různé zkoušky (ústní, klasifikované testy, důležité písemné práce, praktické)
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenost na vyučování
- analýza výsledků činnosti žáka (účast na soutěžích, aktivita, referáty, seminární práce)

Sdělení výsledků hodnocení by mělo být pro žáka povzbuzením a motivací k další práci.

Vzdělávání žáků se speciálními potřebami, sociálním znevýhodněním a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálně znevýhodněných je zaměřeno na inkluzivní vzdělávání. Při jejich vzdělávání se klade důraz na vytvoření podmínek jak pro optimální rozvoj jejich vzdělávacího potenciálu, tak na rozvíjení sociálních vztahů a rozvoj osobnosti. S ohledem na druh znevýhodnění se volí vhodná vyučovací metoda. U žáků pocházejících z prostředí s jinou řečí než čeština, se pro pochopení pojmů užívá i grafická a psaná komunikace. Přizpůsobuje se forma i způsob hodnocení. Při hledání metod práce se využívá spolupráce výchovného poradce s PPP.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků škola nabízí rozvíjení schopností a dovedností v nepovinných předmětech a volno časových aktivitách (sportovní hry), nejlepší žáci jsou připravováni na soutěže odbornými učiteli a učiteli odborného výcviku. Při práci ve skupině mohou být zapojeni jako vedoucí skupiny. Vzdělávání mimořádně nadaných se může dále uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází se ŠVP. Plán bude vypracován ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem nejpozději do tří měsíců po zjištění jeho mimořádného nadání.

REALIZACE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ PREVENCE

Neoddělitelnou součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Ve výchovně vzdělávacím procesu musí výchova k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci vycházet z platných právních předpisů, zákonů, prováděcích vládních nařízení, vyhlášek a norem. Výklad musí směřovat od všeobecného ke konkrétnímu. Poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, jakož i ověření znalostí žáků musí být prokazatelné.

Prostory pro výuku musí odpovídat požadavkům stanoveným zdravotnickými předpisy. Nácvik a procvičování činností mohou žáci vykonávat při výuce pouze v rozsahu stanoveném učební osnovou a v souladu s požadavky právních předpisů upravujících zákazy prací pro mladistvé a v souladu s podmínkami, za nichž mohou mladiství konat tyto práce z důvodu přípravy na povolání.

PODMÍNKY PRO PŘIJÍMÁNÍ KE VZDĚLÁNÍ

Pro tento obor studia jsou stanoveny tyto podmínky pro přijetí Přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. – § 59, 60, 83, 85 (2), dále § 63, 16, 20, 70. Do prvního ročníku tříletého denního vzdělávání lze přijmout žáky a další uchazeče, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky, a kteří při případném přijímacím řízení splnili

podmínky pro přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti.

ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁNÍ

Vzdělávání v tomto vzdělávacím programu vede k dosažení středního vzdělání s maturitou a ukončuje se jednotnou maturitní zkouškou. Dokladem o dosažení středního vzdělání je maturitní vysvědčení. Žák může konat maturitní zkoušku, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání. Účelem maturitní zkoušky je ověřit, jak žáci dosáhli cílů vzdělávání stanovených školním vzdělávacím programem, zejména ověřit úroveň klíčových vědomostí, dovedností a postojů žáka, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání nebo výkon povolání nebo odborných činností. Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí Školským zákonem a Vyhláškou o ukončování studia ve středních školách.

2.3. Charakteristika školy

Integrovaná střední škola technická Mělník je důležitým centrem technického vzdělávání v regionu. Její počátek se datuje od 1. 9. 1950 je jedním z přímých pokračovatelů Živnostenské školy z 30 let minulého století. Dlouhá léta byla svázána s cukrovarnickým a loděnickým průmyslem. Od roku 1993 působí pod hlavičkou ISŠT Mělník.

Výchovně vzdělávací proces realizuje nejen ve vztahu k žákům základních škol, ale také ve vztahu k dospělým. Právě vzdělávání dospělých patří k důležitým úkolům dlouhodobé strategie rozvoje školy. Škola směřuje k vytvoření víceetapového vzdělávacího zařízení, které dovede reagovat jak na poptávku trhu práce a požadavků firem, tak na požadavky samotných zájemců o studium.

Škola nabízí obory maturitní i učební. Umožňuje také nástavbové studium formou denní i a dálkové, případně individuální studijní plán. K maturitním oborům patří Mechanik elektrotechnik, Mechanik strojů a zařízení, Ekonomika a Podnikání a dvouleté nástavbové obory Provozní technika, Podnikání, Elektrotechnika. Mezi učební obory zakončené výučním listem se řadí Strojní mechanik, Obráběč kovů, Elektrikář a Elektrikář silnoproud. Kapacita školy je 560 žáků. V rámci vize školy jsou respektovány priority rozvoje školství a vzdělanosti Středočeského kraje, tj. zvýšení účasti na vzdělávání pro všechny věkové skupiny obyvatel, zvýšení kvality řízení vzdělávacího procesu, nové pojetí řízení a financování školství a zvýšení efektivity učebního procesu. Vize školy klade také důraz na vysokou úroveň absolventů, jasně definuje cíle školy, odráží potřeby vzdělávací soustavy ČR, kraje a regionu. Je bezprostředně spojena s potřebami žáků, partnerských firem, institucí a organizací.

Optimální podmínky pro studium zajišťuje škola mj. také aktivní účastí v projektech, které napomáhají modernizaci výuky. Vzdělávací proces je veden tak, aby absolventem školy byla pracovní síla kvalitní, spolehlivá, odborně flexibilní, se zájmem o další vzdělávání, schopná reagovat na potřeby regionálních firem, s požadovanými kompetencemi a vztahem k vytvořeným hodnotám Škola má velmi dobré podmínky pro volnočasové aktivity nejen vlastních žáků, ale i pro ostatní veřejnost v regionu. Díky dvěma krytým halám a otevřeným hřištím poskytujeme prostory pro několik sportovních klubů na Mělnicku. Dále poskytujeme zázemí pro organizování tanečních kurzů, společenských večerů a počítačových kurzů. Na škole aktivně působí Školní sportovní

klub, který je součástí Asociace školních sportovních klubů a organizuje soutěže a zájmové kroužky ve florbale, sálové kopané, futsalu, volejbalu či silovém trojboji.

Mezinárodní kontakty školy mají také dlouholetou tradici. Po revoluci v roce 1989 se rozšířila tato spolupráce na Spolkovou republiku Německo a v součinnosti s firmou Bosch (její zdejší sídlo je v Českých Budějovicích) jsme organizovali adaptační kurz pro 20 německých a 20 našich studentů jak u nás tak ve Stuttgartu. V letech 2007 - 2009 jsme díky projektům mobility v rámci projektu Leonardo poslali několik skupin našich studentů na odborné stáže do Harthy a Berlína. V roce 2009/10 odjelo 5 učitelů odborných předmětů a odborného výcviku na týdenní odbornou stáž do vzdělávacího centra v Harthe.

Kompletní vzdělávání v jednom areálu, možnosti sportovního vyžití, poptávka na trhu práce po našich absolventech, dobré pracovní podmínky, dlouholetá tradice a zkušenosti se vzděláváním i dostatečná dopravní obslužnost, to je nabídka, kterou jinde nenajdete.

2.4. Profil absolventa

Studenty vedeme na naší škole tak, aby:

- měli teoretické i praktické znalosti z odborných ekonomických předmětů podpořené zkušenostmi z praxe v partnerských firmách;
- získali certifikát v účetním programu, který využívají různé podnikatelské subjekty včetně řady firem v našem regionu;
- aktivně používali dva cizí jazyky, získali podporu pro získání mezinárodně uznávaného certifikátu z anglického jazyka;
- měli právní vědomí především v oblastech obchodního a pracovního práva;
- měli znalosti metod směřujících k prosperitě firmy;
- orientovali se v základech strojírenských a elektrotechnických oborů;
- ovládali informační a komunikační technologie;
- měli znalosti z všeobecných předmětů v rozsahu umožňujícím terciální vzdělávání.

Uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní na trhu práce především jako ekonom, finanční referent, referent marketingu, asistent, obchodní zástupce, referent ve státní správě, bankovní a pojišťovací pracovník a v dalších ekonomicko-administrativních funkcích a pozicích ve výrobní a obchodní činnosti strojírenského nebo elektrotechnického zaměření.

Složením maturitní zkoušky získá odborné vzdělání, které mu umožní pokračovat ve studiu na vyšších odborných nebo vysokých školách ekonomického nebo technického charakteru.

Absolvent bude mít předpoklady rozvíjet vlastní podnikatelské aktivity. S ohledem na uplatnění absolventů je nedílnou součástí studia praktická část výuky, která zahrnuje:

- exkurze do výrobních a obchodních firem, státních úřadů a bank v našem městě a jeho okolí;
- praxe v obchodních, výrobních firmách nebo v ekonomickém oddělení naší školy;
- výuku účetnictví v účetním programu tak, aby ihned po ukončení studia mohli ve svém podnikání nebo pro svého zaměstnavatele zpracovávat účetnictví;

- účast na veletrzích fiktivních firem;
- projektové dny, přednášky odborníků z praxe;
- ekonomické soutěže;
- soutěž v účetnictví;
- soutěž v PEK.

Účastí v soutěžích si studenti prakticky ověří své teoretické znalosti, naučí se prezentovat výsledky své práce, přijímat hodnocení výsledků své práce a obhajovat své postoje.

Výsledky vzdělávání v cizích jazycích zlepšují cizojazyčné výměnné praxe v rámci programu Leonardo a spolupráce školy s testovacím centrem pro mezinárodní zkoušku z všeobecné i obchodní angličtiny.

Pro výuku využíváme dvě počítačové učebny a v kmenových třídách projektory a interaktivní tabule.

Kompetence absolventa

Absolventy vedeme k získání klíčových a odborných kompetencí vytyčených RVP pro obor vzdělání 63-41-M/01 vydaným MŠMT, tak že by měli být schopni především:

- vyhledávat a užívat informace v českém i cizím jazyce z různých zdrojů informací včetně internetu;
- sestavit cizojazyčný obchodní dopis a aktivně se účastnit jednoduchého cizojazyčného jednání;
- zpracovávat doklady související s evidencí zásob a dlouhodobého majetku
- zajišťovat základní personální činnosti;
- provádět platební styk a zpracovávat doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem;
- orientovat se v daňovém systému a umět vypočítat daňovou povinnost;
- sestavit účetní závěrku a uzávěrku;
- znát principy tvorby cen;
- vyhotovovat typické písemnosti v normalizované úpravě na počítači;
- samostatně zajišťovat ekonomicko-administrativní činnosti na základě znalostí elektrotechnických materiálů a součástek a elektrických spotřebičů;
- rozumět a zpracovávat technickou a technologickou dokumentaci a orientovat se ve strojírenských technologiích a materiálech;
- zhodnotit výrobky a služby na základě měření vybraných znaků jakosti a orientovat se v systémech řízení jakosti.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák je schopen efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- žák je schopen řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy.

Komunikativní kompetence

- žák se dokáže vyjadřovat v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích.

Personální a sociální kompetence

- žák je připraven stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žák uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s trvale udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žák je schopen optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení.

Matematické kompetence

- žák dokáže funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žák umí pracovat s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi.

Odborné kompetence

Zajišťovat typické podnikové činnosti

- žák zvládá zajišťovat typické podnikové činnosti.

Efektivně hospodařit s finančními prostředky

- žák dokáže efektivně hospodařit s finančními prostředky.

Zajišťovat obchodní činnost podniku

- umí zajišťovat obchodní činnost podniku.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- žák usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- žák jedná ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje.

2.5. Podmínky realizace ŠVP

PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka základních předmětů, předmětů specializace a odborného výcviku je zajištěna kvalifikovanými pedagogy, kteří úzce spolupracují v předmětových komisích. Pedagogové pracující v ISŠT Mělník si zvyšují odbornou kvalifikaci tak, že se účastní

dalšího vzdělávání, navštěvují kurzy a semináře důležité pro zvýšení odbornosti. Každý rok je vyslána skupina učitelů teoretických předmětů a učitelů odborného výcviku na týdenní odbornou stáž do vzdělávacího centra v Harthe (SRN). Část učitelů, která nesplňuje odbornost, navštěvuje bakalářské studijní programy pro doplnění požadovaného vzdělání. Pro zkvalitnění výuky anglického jazyka využívá škola rodilého mluvčí.

K výuce se využívají učebny vybavené audiovizuální technikou, 2 učebny výpočetní techniky. Tělesná výchova probíhá ve velké tělocvičně, přetlakové hale nebo na venkovním atletickém ovále. Vše se nachází v jednom uzavřeném areálu. Studenti vyšších ročníků vykonávají praxi na provozních pracovištích spolupracujících firem.

Materiálně-technické vybavení učeben je dobré a postupně se doplňuje a obnovuje podle učebních osnov. Jsou vytvořeny hygienické podmínky pro odpočinek, stravování, převlékání, mytí atd.

Celý prostor školy je pokryt signálem WIFI z několika přístupových bodů pro připojení z přenosných PC do sítě školy a Internet.

Organizace výuky

Výuka je organizována denní formou dle vnitřních směrnic a rozvrhu stanoveným vedením školy a schváleným pedagogickou radou. Výuka je rozdělena na vzdělávání teoretické a vzdělávání praktické. Výuka probíhá obvykle od 8:00 do 14:35 hodin v učebnách pro max. počet žáků 30. Skupinová výuka jazyků probíhá v max. počtu 23 žáků. Proces výuky řídí jmenování zástupci ředitele.

Podmínky BOZP

Neoddělitelnou součástí teoretického i praktického vyučování je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výchova k bezpečné a zdravé neohrožující práci je součástí vzdělávacího programu. Vychází z právních a ostatních předpisů platných v době výuky. Tyto požadavky budou vyučujícím doplněny o vyčerpávající informace o možných rizicích ohrožení života a zdraví, kterým jsou žáci při výuce vystaveni.

Škola a pedagogové jsou při výuce povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků, vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a předcházet vzniku sociálně patologických jevů - násilí, šikany, kouření, požívání alkoholu a jiných návykových látek. Pro tento účel má škola vydanou konkrétní směrnici zpracovanou školním metodikem prevence.

Na žáky se při praktickém vyučování vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Žáci jsou prokazatelně na začátku každého školního roku upozorňováni a podrobně instruováni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním (zejména při učební praxi), jsou seznámeni se školním řádem, zásadami bezpečného chování, případně s ustanoveními konkrétních právních norem k zajištění BOZP a požární ochrany souvisejících s konkrétní činností vykonávanou žáky. Prokazatelnost je možné ověřit na konkrétních podpisových arších a v Zápisnicích BP.

Prostory pro výuku musí odpovídat svými podmínkami požadavkům stanoveným zdravotnickými předpisy, zejména vyhláškou č.108/2001 Sb. v platném znění, kterou se

stanoví hygienické požadavky na prostory a provoz škol, a nařízením vlády č.178/2001 Sb. v platném znění, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci.

Součástí BOZP je i problematika chování žáků v situacích osobního a obecného ohrožení a osvojení zásad první pomoci.

2.6. Spolupráce se sociálními partnery

ÚŘAD PRÁCE

Spolupráce s úřadem práce je zaměřena na sledování uplatnění absolventů na trhu práce. Pravidelným hodnocením je možné reagovat na poptávku trhu práce, upravovat učební plán a osnovy jednotlivých předmětů. Cílem je minimalizovat počet absolventů, kteří po ukončení studia budou pobírat podporu v nezaměstnanosti. Pravidelné konzultace minimálně jednou ročně.

PODNIKATELSKÁ SFÉRA

Sociálním partnerem jsou firmy zaměřené nejen na strojírenskou výrobu v regionu. Firmy musí splňovat požadavky na materiálně technické vybavení podle učebních osnov, hygienické podmínky pro odpočinek, stravování, převlékání, mytí a určí instruktora. ISŠT uzavře s firmou smlouvu s dodatkem a školením instruktorů žáků. Požadavky a připomínky firem ovlivňují především odborné předměty, jejich rozsah a obsah.

RODIČE A ŽÁCI

Rodiče mohou ovlivňovat obsah školního vzdělávacího programu přes radu školy. Součástí hodnocení je pravidelné hodnocení výuky a vyučujících žáky jednou ročně.

2.7. Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

pokrytí předmětem

Konverzace v Anglickém jazyce; Německý jazyk; Anglický jazyk; Český jazyk; Dějepis; Fyzika; Chemie; Informační a komunikační technologie; Ekonomika; Cvičení z ekonomie; Cvičení z účetnictví; Písemná a elektronická komunikace; Psychologie; Účetnictví a daně; Právo; Matematika; Hospodářský zeměpis; Management a marketing
integrace ve výuce

2. ročník	Anglický jazyk Kultura, zvyky, svátky a tradice
	Hospodářský zeměpis Severoamerické ekonomické centrum a jeho hlavní zájmová sféra
1. ročník	Hospodářský zeměpis Evropské ekonomické centrum a jeho hlavní zájmová sféra, Česká republika

Člověk a životní prostředí

pokrytí předmětem

Konverzace v Anglickém jazyce; Německý jazyk; Anglický jazyk; Český jazyk; Fyzika; Chemie; Ekologie; Informační a komunikační technologie; Ekonomika; Právo; Matematika; Hospodářský zeměpis; Management a marketing
integrace ve výuce

2. ročník	Anglický jazyk Životní prostředí- globální problémy
	Matematika Lineární funkce, rovnice, nerovnice a jejich soustavy
	Hospodářský zeměpis Globální geografické aspekty světového hospodářství

Člověk a svět práce

pokrytí předmětem

Konverzace v Anglickém jazyce; Německý jazyk; Anglický jazyk; Český jazyk; Chemie; Informační a komunikační technologie; Ekonomika; Cvičení z ekonomie; Cvičení z účetnictví; Písemná a elektronická komunikace; Účetnictví a daně; Matematika; Hospodářský zeměpis; Management a marketing
integrace ve výuce

1. ročník	Hospodářský zeměpis Makroregiony světa
2. ročník	Elektrotechnický základ BOZP
3. ročník	Anglický jazyk Od devíti do pěti (zaměstnání)
	Matematika Statistika
4. ročník	Matematika Posloupnosti a finanční matematika

Informační a komunikační technologie

pokrytí předmětem

Konverzace v Anglickém jazyce; Německý jazyk; Anglický jazyk; Český jazyk; Dějepis; Fyzika; Chemie; Ekonomika; Cvičení z ekonomie; Cvičení z účetnictví; Písemná a elektronická komunikace; Psychologie; Účetnictví a daně; Právo; Matematika; Hospodářský zeměpis; Management a marketing
integrace ve výuce

2. ročník	Anglický jazyk Věda a technika
3. ročník	Matematika Funkce, Statistika

3.3. Učební plán

3.1. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	RVP		Vzdělávací obor	ŠVP	
	minimální počet vyučovacích hodin za studium			počet vyučovacích hodin za studium	
	týdně	celkem		týdně	celkem
Jazykové vzdělávání a komunikace	21	672		830 + 386	
			Český jazyk	318 + 162	
			Anglický jazyk	256 + 194	
			Německý jazyk	256	
			Konverzace v Anglickém jazyce	0 + 30	
Společenskovědní vzdělávání	5	160		130 + 30	
			Občanská nauka	66 + 30	
			Dějepis	64	
Přírodovědné vzdělávání	4	128		128	
			Fyzika	64	
			Chemie	32	
			Ekologie	32	
Matematické vzdělávání	8	256		256 + 128	
			Matematika	256 + 128	
Estetické vzdělávání	5	160		0	
Vzdělávání pro zdraví	8	256		256	
			Tělesná výchova	256	
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	4	128		128 + 65	
			Informační a komunikační technologie	128 + 65	
Odborné vzdělávání	27	864		865 + 868	
			Ekonomika	256 + 30	
			Cvičení z ekonomie	0 + 63	
			Cvičení z účetnictví	0 + 126	
			Písemná a elektronická komunikace	128 + 65	
			Psychologie	33	
			Účetnictví a daně	191 + 66	
			Hospodářský zeměpis	65 + 32	
			Právo	96 + 128	
			Management a marketing	96 + 160	

63-41-M/01 Ekonomika a podnikání

			Elektrotechnický základ		0 + 99
			Strojírenský základ		0 + 99
Jeden povinně volitelný předmět	X				0 + 60
			Seminář z Anglického jazyka		0 + 30
			Seminář z Matematika		0 + 30
Disponibilní dotace	46				
Celkem:	128	2624		129	2593 + 1537

3.2. Ročníkový

Předmět / ročník	I	II	III	IV	RVP	ŠVP
Všeobecně vzdělávací předměty	21	18	17	19		
Český jazyk	3	2+2	2+2	3+1	5	10 + 5
Anglický jazyk	2+1	2+2	2+2	2+1	16	8 + 6
Německý jazyk	2	2	2	2	16	8
Konverzace v Anglickém jazyce	X	X	X	0+1	16	0 + 1
Občanská nauka	0	1	1	0+1	0	3 + 1
Dějepis	2	X	X	X	0	2
Fyzika	2	X	X	X	0	2
Chemie	1	X	X	X	0	1
Ekologie	1	X	X	X	0	1
Matematika	2+1	2+1	2+1	2+1	0	8 + 4
Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8
Informační a komunikační technologie	1+1	1+1	1	1	0	4 + 2
Seminář z anglického jazyka	X	X	X	0+1 ¹	X	0 + 1
Cvičení z matematiky	X	X	X	0+1 ²	X	0 + 1
Odborné předměty	10	15	16	13		
Ekonomika	2	2	2	2+1	9	
Cvičení z ekonomie	X	X	0+1	0+1	9	
Cvičení z účetnictví	X	X	0+2	0+2	6	
Písemná a elektronická komunikace	1+1	1+1	1	1	6	
Psychologie	X	X	1	X	6	
Účetnictví a daně	1	1+1	2+1	2	6	
Hospodářský zeměpis	1+1	1	X	X	9	
Právo	0+1	1+1	1+1	1+1	6	
Management a marketing	0+2	1+1	1+1	1+1	6	
Elektrotechnický základ	X	0+2	0+1	X	6	
Strojírenský základ	X	0+2	0+1	X	6	
CELKEM	31	33	33	32		129

¹AJ (0 + 1)²Matematika (0 + 1)

Přehled využití týdnů

Činnost	I	II	III	IV
VÝUKA DLE ROZPISU UČIVA	33	33	33	30
LYŽAŘSKÝ KURZ	1	0	0	0
ODBORNÁ PRAXE	0	2	2	0
MATURITNÍ ZKOUŠKA	0	0	0	1
UČEBNÍ PRAXE	0	0	1	0
PROJEKTOVÝ TÝDEN	1	1	1	0
SEZNAMOVACÍ KURZ	1	0	0	0
ČASOVÁ REZERVA	4	4	3	3

Celkem týdnů**VÝUKA DLE ROZPISU UČIVA**

Počet výukových týdnů v jednotlivých ročnících není konstantní. Vzhledem k organizaci výuky (sudý, lichý týden) může být z důvodů prázdnin, státních svátků atd. jejich počet a tím i počet odučených hodin v jednotlivých předmětech různý.

LYŽAŘSKÝ KURZ

Týdenní lyžařský kurz probíhá pod vedením instruktorů lyžování a snowboardingu v našich nebo zahraničních destinacích. Je organizován především pro žáky prvních ročníků a doplněn podle počtu volných míst i žáky a studenty ostatních ročníků. Účastníci jsou rozděleni podle svých schopností do výkonnostních družstev.

ODBORNÁ PRAXE

Odborná praxe se uskutečňuje na reálných pracovištích podniků ve výše uvedeném rozsahu. Praxe ve 2. a 3. ročníku probíhají v měsíci květen. Termín praxe je konzultován s třídním učitelem. Žáci si sami zajišťují odbornou praxi.

MATURITNÍ ZKOUŠKA

Maturitní zkoušky se konají na konci 4. ročníku v měsíci květnu.

UČEBNÍ PRAXE

Učební praxe se uskutečňuje ve 3. ročníku a probíhá v měsíci červnu. Do učební praxe jsou zařazeny čtyři okruhy - ekonomika, účetnictví a daně, obchodní činnost a odborné zaměření ŠVP, a to v rozsahu 6 týdenních vyučovacích hodin pro daný okruh.

PROJEKTOVÝ TÝDEN

Žáci se účastní na projektech vybraných předmětů nebo na projektech s mezipředmětovými vazbami (Den Země). Dále se účastní tematických besed a různých kulturních a společenských akcí.

SEZNAMOVACÍ KURZ

Žáci prvních ročníků se na začátku školního roku účastní seznamovacího kurzu ve Lhotce v CHKO Kokořínsko, kde je pro ně připraven sportovně-vzdělávací program.

ČASOVÁ REZERVA

Opakování probraného učiva, příprava na maturitní zkoušky, výchovně vzdělávací akce apod.

4. 4. Učební osnovy

4.1. Jazykové vzdělávání a komunikace

4.1.1. Český jazyk

Předmět Český jazyk a literatura je nedílnou součástí všeobecného vzdělávání a vyučuje se v každém ročníku: v 1. ročníku 3 hodiny týdně, ve 2. ročníku 3 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně a ve 4. ročníku 3 hodiny týdně.

Obecný cíl předmětu

Předmět Český jazyk a literatura je nutnou součástí všeobecného vzdělávání, žáci jsou během studia připravováni na státní maturitní zkoušku. Osvojení si jazyka podmiňuje rozvoj klíčových schopností a kompetencí, jimiž by měl být žák vybaven pro zvládnutí většiny vyučovacích předmětů. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetence žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení; k přijímání, sdělování a výměně informací. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Vede žáka k estetickému vnímání, podílí se na rozvoji jeho duchovního života a prostřednictvím literatury mu dává povědomí o světovém literárním dědictví i o tradici našeho národa.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci;
- rozvíjeli své vyjadřovací schopnosti a komunikační dovednosti, rozšiřovali svou slovní zásobu;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů, využívali je při řešení konkrétních problémů;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- chápali význam umění pro člověka, znali cenu kulturních památek a vážili si jich;
- uvědomovali si propojení slovesné kultury s ostatními druhy umění, znali základní autory a jejich díla;
- pracovali samostatně i v týmu, formulovali a obhajovali své názory, dokázali být tolerantní, respektovali názory, estetické cítění a vkus druhých.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu Český jazyk a literatura vychází z obsahových oblastí RVP – Vzdělávání a komunikace v českém jazyce a Estetické vzdělávání.

V každém ročníku jsou proporcionálně zastoupeny všechny složky /jazyková, komunikační a slohová, literární a zároveň estetická/, které se vzájemně prolínají a doplňují. Mezipředmětově se učivo doplňuje s předměty občanská nauka, cizí jazyk, komunikační a informační technologie a předměty oborové specializace.

Předmět se skládá ze tří oblastí:

1. Jazykové vzdělávání - učí žáky aktivně užívat jazyka jako prostředku myšlení a komunikace v různých životních situacích. V jazykové výuce se klade důraz na praktickou aplikaci jazykových poznatků v projevu mluveném i psaném.
2. Literární a estetické vzdělávání - učí žáky porozumět literatuře a jejímu literárněhistorickému kontextu, prohlubuje jejich estetické vnímání, je zaměřeno hlavně na práci s uměleckým textem. Slouží jak k osvojování a upevňování nezbytných znalostí z oblasti teorie literatury a literární historie, tak i k prohlubování znalostí jazykových a stylistických, procvičování komunikačních dovedností a nácviku řečového chování v různých komunikačních situacích. Žáci jsou také průběžně seznamováni i s jinými druhy umění /např. výtvarná úprava knih, filmové adaptace literárních děl/.
3. Komunikační, slohová a mediální výchova – přispívá k rozvoji komunikačních schopností a dovedností, důraz je kladen na práci s konkrétními ukázkami probíraných slohových útvarů a na vlastní tvorbu komunikátu. Žáci se seznamují s fungováním médií a reklamy, učí se vzdorovat mediální a reklamní manipulaci.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů, preferencí a hodnot

Předmět Český jazyk a literatura přispívá k rozvoji komunikačních schopností a ovlivňuje utváření hodnotové orientace žáků, a to nejen v oblasti jazykové, komunikační, umělecké a kulturní, ale i v širší oblasti společenské a mezilidské.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- měli zdravé sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- jednali zodpovědně a přijímali zodpovědnost za svá rozhodnutí a jednání;
- jednali v souladu se zásadami slušného chování, dokázali být dostatečně tolerantní a solidární, aby respektovali ideje humanismu a demokracie;
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, životního prostředí, snažili se je zachovat pro další generace;
- i ve svém životním stylu uplatňovali estetická kritéria, dokázali rozpoznat hodnotné umělecké dílo od braku a kýče;
- celoživotně se vzdělávali, rozvíjeli svoji osobnost a využívali nabytých dovedností na trhu práce.

Výukové strategie

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Cílem je toto předcházející vzdělání upevnit, procvičit, prohloubit, rozšířit. Důraz je kladen na rozvoj vyjadřovacích schopností, zdokonalování písemného projevu, porozumění a interpretaci textu. Základem výuky je výklad, řízený rozhovor a diskuze žáků k probíranému tématu. Žáci pracují samostatně nebo ve skupinách s učebnicí nebo jinými učebními texty, s tiskovinami, různými slovníky a jazykovými příručkami. Důraz se klade na práci s texty, vyhledávání potřebných informací, na četbu a interpretaci konkrétních ukázek z umělecké literatury. Průběžně jsou zařazovány diktáty, doplňovací cvičení, komunikační hry a soutěže, případně krátká mluvní cvičení.

Příležitostně se využívá audiovizuální technika /např. ukázky z filmových adaptací literárních děl, CD s nahrávkami přednesu ukávek z poezie i prózy/. Součástí výuky jsou také referáty o knihách či zhlédnutých filmech /samostatná vystoupení před žáky/, návštěva místní knihovny, muzea, filmových a divadelních představení či jiných kulturních akcí /podle aktuální nabídky/.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok, a to slovně i numericky. Kritéria hodnocení vycházejí Klasifikačního řádu ISŠT Mělník - v souladu s Pravidly hodnocení a klasifikace pro SŠ. Součástí hodnocení jsou i různé aktivity během výuky.

Průběžně jsou do výuky zařazovány různé formy kontrolních činností. Při písemném zkoušení /diktáty, doplňovací cvičení, testy/ se zohledňuje také grafická úprava. V každém ročníku se píše čtyři kontrolní čtvrtletní školní práce, kterým předchází řada cvičných prací /školních i domácích/ a dílčích úkolů. Minimálně jednou za pololetí je žák zkoušen ústně, hodnotí se nejen znalosti, ale i jazyková kultura a komunikační kompetence. Hodnotí se také samostatné práce a referáty.

Při hodnocení jednotlivce se klade důraz hlavně na dovednost práce s texty a informacemi, samostatnost úsudku, schopnost a dovednost pohotově a výstižně formulovat myšlenky.

Při pololetní klasifikaci se bere v úvahu také aktivita žáka při výuce, jeho zájem o předmět a přístup k plnění povinností. Žáci s prokázanými specifickými poruchami učení jsou zohledňováni podle příslušného metodického pokynu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci:

- získávají kladný vztah k učení a celoživotnímu vzdělávání;
- ovládají různé techniky učení, vytvoří si vhodný studijní režim a určité pracovní návyky;
- vyhledávají a zpracovávají informace, uplatňují různé způsoby práce s textem;
- hodnotí pokroky i nedostatky při dosahování cílů svého učení;
- přijímají rady i kritiku a dokážou na ni reagovat tak, aby přispěla k rozvoji jejich osobnosti.

Komunikační kompetence

Žáci:

- samostatně a srozumitelně vyjadřují své myšlenky, názory, pocity a postoje;
- dokáží si vyžádat důležité informace a přistupovat k nim kriticky (nenechají sebou manipulovat);
- dokáží vyplnit různé dotazníky a formuláře.

Kompetence k řešení problému

Žáci:

- jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému a získávat potřebné informace k řešení problému;
- uplatňují při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace, volí vhodné prostředky a způsoby pro splnění daných úkolů či aktivit;
- pracují při řešení problému s jinými lidmi.

Sociální a personální kompetence

Žáci:

- stanovují si cíle a priority;
- provádí sebehodnocení svých činností i aktivit druhých;
- jednají v souladu s morálními principy a zásadami slušného společenského chování;
- při práci ve skupině vzájemně spolupracují, respektují názory druhých, hledají kompromisní řešení;
- zodpovídají za své chování a jednání;
- váží si práce své i práce druhých;
- prezentují výsledky své práce před skupinou;
- dokáží rozpoznat rysy jakéhokoli druhu diskriminace.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci:

- orientují se na trhu práce a dokáží se prezentovat při získání práce či projektu;
- získávají a vyhodnocují informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech;
- optimálně využívají svých osobních i odborných předpokladů pro uplatnění na trhu práce;
- vhodně komunikují s vrstevníky, kolegy, nadřízenými i podřízenými; úřady a institucemi;
- plní si své studijní i pracovní povinnosti, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání pro svůj osobní i profesní růst.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci:

- jsou vedeni k samostatnosti, zodpovědnosti a iniciativnímu jednání jak v zájmu vlastním, tak i veřejném;
- respektují zákony, práva, osobnost druhých, a to i jejich kulturní specifika;
- chápou minulost i současnost svého národa v celosvětovém kontextu, uznávají národní tradice.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci:

- pracují s osobním počítačem a dalšími prostředky IKT;
- vyhledávají informace k určitému tématu na internetu, porovnávají je s informacemi z jiných zdrojů, posuzují jejich věrohodnost a ověřují jejich správnost;
- získané informace dovedou zpracovat a použít.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli jednat s lidmi, posuzovat jejich názory a postoje, hledat kompromisní řešení
- dovedli formulovat, prosadit a obhájit své názory;
- měli vhodnou míru sebevědomí a sebekritiky;
- byli schopni pracovat v týmu, vzájemně spolupracovat při řešení zadaných úkolů;
- kriticky přistupovali k masovým médiím, orientovali se v jejich nabídce a vybírali si užitečné a kvalitní produkty pro svoje potřeby – pro poučení i zábavu.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- přijali svou vlastní zodpovědnost za kvalitu životního prostředí;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- do výuky jsou zařazována mluvní cvičení týkající se této problematiky, slohové práce či kratší publicistické útvary s touto tematikou.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli vyhledávat informace o pracovních příležitostech, orientovali se v nich a posuzovali je z hlediska svých předpokladů a představ o vlastní profesní kariéře;
- uměli vhodně komunikovat s úřady a s potenciálními zaměstnavateli;
- dovedli vhodně prezentovat sami sebe, zvláště svůj profesní, odborný potenciál.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli používat běžné základní a programové vybavení počítače a pracovat s informacemi získanými z různých zdrojů, zvláště ze sítě Internet;
- dovedli samostatně komunikovat elektronickou poštou.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace)

- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**

(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)

- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**

(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)

- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**

(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**

(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)

- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**

(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**

(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)

- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**

(navázáno v RVP na: dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)

- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**

(navázáno v RVP na: jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie)

- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**

(navázáno v RVP na: uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých)

- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**
(navázáno v RVP na: zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě)
- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)
- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**
(navázáno v RVP na: uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních)
- **uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu**
(navázáno v RVP na: uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu)
- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah**
(navázáno v RVP na: podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti)

- **adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní**
(navázáno v RVP na: adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní)
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých)
- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**
(navázáno v RVP na: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souviselé texty na běžná i odborná témata**
(navázáno v RVP na: zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souviselé texty na běžná i odborná témata)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
(navázáno v RVP na: zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.))

- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)

- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**

(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)

- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**

(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli jednat s lidmi, posuzovat jejich názory a postoje, hledat kompromisní řešení;
- dovedli formulovat, prosadit a obhájit své názory;
- měli vhodnou míru sebevědomí a sebekritiky;
- byli schopni pracovat v týmu, vzájemně spolupracovat při řešení zadaných úkolů;
- kriticky přistupovali k masovým médiím, orientovali se v jejich nabídce a vybírali si užitečné a kvalitní produkty pro svoje potřeby – pro poučení i zábavu.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje

- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- přijali svou vlastní zodpovědnost za kvalitu životního prostředí;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- do výuky jsou zařazována mluvní cvičení týkající se této problematiky, slohové práce či kratší publicistické útvary s touto tematikou.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli vyhledávat informace o pracovních příležitostech, orientovali se v nich a posuzovali je z hlediska svých předpokladů a představ o vlastní profesní kariéře;
- uměli vhodně komunikovat s úřady a s potenciálními zaměstnavateli;
- dovedli vhodně prezentovat sami sebe, zvláště svůj profesní, odborný potenciál.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku

vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli používat běžné základní a programové vybavení počítače a pracovat s informacemi získanými z různých zdrojů, zvláště ze sítě Internet;
- dovedli samostatně komunikovat elektronickou poštou.

1. ročník, 3 h týdně, povinný**Aktivity, pomůcky, soutěže****Husitské bojové zpěvy (Aktivita)**

Projekce ukázky z filmu Jan Žižka, ve které se žáci seznámí s husitskou bojovou strategií a husitskými písněmi

Staré řecké báje a pověsti, Bible (Aktivita)

Žáci dostanou zadány úkoly vztahující se ke starým řeckým a římským bájím a biblickým příběhům, samostatně je zpracují a odevzdají ve formě seminární práce v prvním pololetí

ŘEČ A JAZYK, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka orientuje se v soustavě jazyků vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> vztah jazyka a řeči charakteristika češtiny útvary národního jazyka

ZÁKLADY TEORIE JAZYKOVÉ KOMUNIKACE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řídí se zásadami správné výslovnosti ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska popíše vhodné společenské chování v dané situaci 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v životě člověka a společnosti, druhy komunikace

GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA, 2 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla českého pravopisu opakování a procvičování pravopisu

<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby 	
--	--

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami správné výslovnosti • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně 	<ul style="list-style-type: none"> • spisovná výslovnost • zvuková stránka věty a projevu

POJMENOVÁNÍ A SLOVO, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> • slovo a jeho význam • slovní zásoba, členění slovní zásoby • vztahy mezi slovy • obohacování slovní zásoby

SLOH JAZYKOVÝCH PROJEVŮ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve výstavbě textu • rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • jazykové styly a slohotvorné činitele • slohové postupy a útvary • kompozice jazykových projevů

STYL PROSTĚ SDĚLOVACÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve výstavbě textu • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka) • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska • zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů • samostatně zpracovává informace • má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti • má přehled o knihovnách a jejich službách • zaznamenává bibliografické údaje 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřování při běžném společenském styku • řešení různých komunikačních situací • zpráva, oznámení, pozvánka, inzerát, osobní dopis, motivační dopis
---	---

VYPRÁVOVÁNÍ V BĚŽNÉ KOMUNIKACI, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • má přehled o slohových postupech uměleckého stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • základní znaky vypravování • jazyk vypravování • větná stavba • slovní zásoba • typy promluv

VÝZNAM UMĚNÍ PRO ČLOVĚKA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi • má přehled o knihovnách a jejich službách • zaznamenává bibliografické údaje • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • rozezná umělecký text od neuměleckého • při rozboru textu uplatňuje znalosti z 	<ul style="list-style-type: none"> • funkce literatury, základní literární druhy a žánry • základy literární teorie • ukázky knih, nácvik práce s uměleckými texty, ukázky brakové a komiksové literatury • kulturní hodnoty a památky; kulturní, historické a technické památky regionu

<p>literární teorie</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • orientuje se v nabídce kulturních institucí 	
--	--

NEJSTARŠÍ LITERATURY SVĚTA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu textu i jeho částí • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • starověké orientální literatury • řecká a římská literatura • Bible • řecká mytologie a biblické příběhy v podání současných autorů

STŘEDOVĚKÁ LITERATURA, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu textu i jeho částí • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • křesťanství a vývoj kultury v Evropě, charakteristika středověké společnosti • rytířské eposy a romány, dvorská lyrika • staroslověnské písemnictví; Konstantin a Metoděj, legendy • latinské památky v české raně feudální literatuře; Kosmova kronika • rozvoj česky psané literatury ve 13. a 14. století, nejvýznamnější památky české feudální literatury • doba panování Karla IV. a rozvoj umění a věd • kritika společenských mravů a církve ke konci 14. století, lidová kazatelé; satira, Tomáš Štítný ze Štítného • osobnost a dílo Jana Husa • literatura doby husitské, období polipanské; osobnost Petra Chelčického, Jednota bratrská • autorské profily: Konstantin a Metoděj, J. Hus

HUMANISMUS A RENESANCE, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu textu i jeho částí • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika renesance jako nového uměleckého směru a humanismu jako nového přístupu k životu • umělecké osobnosti renesance, rozvoj věd a umění • italská renesance; D. Alighieri, F. Petrarca, G. Boccaccio • francouzská renesance; F. Villon, F. Rabelais • španělská renesance; Miguel de Cervantes y Saavedra, Lope de Vega • anglická renesance; W. Shakespeare, G. Chaucer • český humanismus a renesance, národní a latinští humanisté, rozvoj české vědy a umění • literární žánry české humanistické literatury a jejich představitelé • Daniel Adam z Veleslavína, Jan Blahoslav, Bible kralická • autorské profily: W. Shakespeare

BAROKO, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu textu i jeho částí • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika barokního umění, literární barokní žánry • baroko ve světové literatuře; J. Milton, P. Calderón aj. • baroko v české literatuře; B. Briedl, Adam Michna z Otradovic, B. Balbín aj. • exulantská tvorba; J. A. Komenský • lidová slovesnost, lidová a pololidová tvorba v době pobělohorské • autorské profily: J. A. Komenský

KLASICISMUS, OSVÍCENECTVÍ, PREROMANTISMUS, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu textu i jeho částí • zařadí typická díla do jednotlivých 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika klasicismu, osvícenství a preromantismu

<p>uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • klasicistní literární žánry a jejich představitelé; Moliere, C. Goldoni aj. • francouzští osvícenci, encyklopedisté; Voltaire, J. - J. Rousseau, D. Diderot aj. • hnutí Sturm und Drang; J. W. Goethe, F. Schiller aj. • vznik dobrodružného románu; D. Defoe, J. Swift • autorské profily: Moliere
--	---

ČESKÉ NÁRODNÍ OBROZENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu textu i jeho částí • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika české společnosti na přelomu 18. a 19. století, reformy Marie Terezie a Josefa II. • charakteristika národního obrození, jeho jednotlivé fáze a hlavní představitelé ve vědě a kultuře • význam jazykovědy, novin a divadla pro formování novodobého českého národa • J. Dobrovský, J. Jungmann, V. M. Kramerius, V. Thám, F. Palacký, F. L. Čelakovský aj.

2. ročník, 2 + 2 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Jazyk a styl žurnalistiky (Aktivita)

Možnost návštěvy některého z mělnických periodik

Projektové vyučování - Život a dílo K. H. Máchy (Aktivita)

V rámci PV žáci shlédnou životopisný film Mág, poté se do předem stanovených skupin zadají úkoly, které se vztahují k tomuto filmu; v další části PV odprezentují jednotlivé skupiny své předem zadané úkoly; ve druhé části PV bude následovat literárněestetický rozbor Máchova Máje a jeho srovnání s filmem Máj

POJMENOVÁNÍ NOVÝCH SKUTEČNOSTÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovotvorné vztahy mezi slovy • tvoření slov
--	---

TVAROSLOVÍ, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy, kritéria třídění slov • mluvnické kategorie jmen a sloves • tvary slov

PROCVIČOVÁNÍ PRAVOPISU, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování pravopisných dovedností • nácvik obtížných pravopisných jevů

SLOHOVÝ POSTUP POPISNÝ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • orientuje se ve výstavbě textu • rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • vypracuje anotaci 	<ul style="list-style-type: none"> • slohový postup popisný v různých komunikačních sférách a situacích • odborný popis a slohový postup popisný • popis prostý, popis pracovního postupu

FUNKČNÍ STYL ADMINISTRATIVNÍ A JEHO ÚTVARY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • rozpozná funkční styl, dominantní 	<ul style="list-style-type: none"> • rysy administrativních písemností • druhy administrativních písemností • písemnosti formulářového typu

<p>slohový postup a v typických příkladech slohový útvar</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • sestaví základní projevy administrativního stylu • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • samostatně vyhledává informace v této oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> • žádost, plná moc, životopis
--	---

JAZYK A STYL ŽURNALISTIKY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • orientuje se ve výstavbě textu • rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů 	<ul style="list-style-type: none"> • sloh zpravodajství a publicistiky • zpravodajské útvary • reklama • mediální komunikace

ROMANTISMUS, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika romantismu jako nového uměleckého směru, romantický postoj ke světu a stylizace romantického hrdiny anglický romantismus; G. G. Byron, P. B. Shelley, W. Scott německý romantismus; Novalis, H. Heine, bratři Grimmové francouzský romantismus; V. Hugo, H. B. Stendhal, A. Dumas ruský romantismus; A. S. Puškin, M. J. Lermontov, N. V. Gogol americký romantismus; E. A. Poe polský romantismus; A. Mickiewicz společenské podmínky rozvoje romantismu v českých zemích; osobnost a dílo K. H. Máchy autorské profily: G. G. Byron, V. Hugo, A. S. Puškin, E. A. Poe, K. H. Mácha

REALISMUS, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika realismu jako nového způsobu zobrazování skutečnosti, znaky realistické literatury realistický hrdina anglický realismus; Ch. Dickens, E. a Ch. Brontëovy francouzský realismus; H. de Balzac, G. Flaubert, G. de Maupassant umělecké znaky naturalismu; E. Zola ruský realismus; L. N. Tostoj, F. M. Dostojevskij polský realismus; H. Sienkiewicz americký realismus; M. Twain ostatní realisté; H. Ibsen, H. Ch. Andersen aj. autorské profily: Ch. Dickens, H. de Balzac, L. N. Tolstoj

ČESKÁ LITERATURA VE 40. - 90. LETECH 19. STOLETÍ, 40 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika české společnosti 40. a 50. let 19. století, zdůrazňování výchovné funkce literatury; J. K. Tyl lidová slovesnost a její sběratelé,

<p>pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<p>klasická česká balada; K. J. Erben</p> <ul style="list-style-type: none"> • vznik venkovské povídky a románu; B. Němcová aj. • satirický obraz společnosti v díle K. H. Borovského • literární skupiny 2. poloviny 19. století a jejich charakteristika • hlavní představitelé májovců, ruchovců a lumírovců; J. Neruda, V. Hálek, J. V. Sládek, S. Čech, J. Vrchlický aj. • historická beletrie; Z. Winter, A. Jirásek aj. • vývoj českého divadla a dramatu, Národní divadlo; bratři Mrštíkové, L. Stroupežnický, G. Preissová aj. • autorské profily: J. K. Tyl, K. H. Borovský, B. Němcová, J. Neruda, V. Hálek, K. Světlá, S. Čech, J. V. Sládek, J. Vrchlický, A. Jirásek, L. Stroupežnický
<p>přesahy z: (2. ročník): Literatura / knihy, četba, psané slovo /</p>	

PŘELOM 19. A 20. STOLETÍ V LITERATUŘE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • atmosféra fin-de-si'ecle v evropské a naší společnosti, v kultuře a literatuře, srovnání s koncem dalšího století a tisíciletí • moderní umělecké směry na přelomu 19. a 20. století; impresionismus, symbolismus, dekadence, expresionismu a jejich představitelé • francouzští prokletí básníci a jejich tvorba; Ch. Baudelaire, P. Verlaine, A. Rimbaud • česká literatura na přelomu 19. a 20. století; • Literární moderna; J. S. Machar, O. Březina, K. Toman, K. Hlaváček, S. K. Neumann, F. Šrámek, V. Dyk, A. Sova aj.
<p>přesahy z: (2. ročník): Literatura / knihy, četba, psané slovo /</p>	

3. ročník, 2 týdne, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže**Projektové vyučování - osobnost a dílo K. Čapka (Aktivita)**

V rámci PV žáci naváží na probírané učivo, shlédnou filmu Bílá nemoc a provedou v jednotlivých skupinách jeho literárněestetický rozbor na základě předem daných otázek, ve druhé části jednotlivé skupiny odprezentují předem stanovené úkoly

POJMENOVÁNÍ A SLOVO, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve výstavbě textu vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> vlastní jména v komunikaci frazeologie a její užití

VÝPOVĚĎ A VĚTA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování orientuje se ve výstavbě textu 	<ul style="list-style-type: none"> věty dvojčlenné, základní větné členy a způsoby jejich vyjadřování rozdílejší větné členy a způsoby jejich vyjadřování několikanásobné větné členy a vztahy mezi nimi věty jednočlenné, větné ekvivalenty druhy vět podle postoje mluvčího ke skutečnosti zvláštnosti ve větném členění stavba souvětí, souvětí složitá členicí znaménka a jejich užívání

VEŘEJNÉ PROJEVY A JEJICH STYL 4 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve výstavbě textu rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi přednese krátký projev 	<ul style="list-style-type: none"> rétorika, druhy řečnických projevů příprava a realizace řečnického vystoupení

FUNKČNÍ OBLAST ODBORNÁ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů samostatně vyhledává informace v této oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> výklad a slohový postup výkladový stylizační a textová cvičení z oblasti odborné
---	---

SVĚTOVÁ A ČESKÁ LITERATURA V PŘEDVÁLEČNÉM OBDOBÍ, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> světová a česká literatura v předválečném období charakteristika anarchismu, antimilitarismu, civilismu, vitalismu a jejich představitelé charakteristika avantgardních uměleckých směrů; futurismus, kubismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus a jejich představitelé G. Apollinaire a jeho polytematické básně autorské profily: S. K. Neumann, V. Dyk, G. Gellner, F. Šrámek, G. Apollinaire

ČESKÁ MEZIVÁLEČNÁ POEZIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika nových poměrů v ČSR, kulturní život charakteristika uměleckých směrů v české meziválečné poezii a jejich představitelé; spolek Devětsil proletářské umění; J. Wolker aj. poetismus, V. Nezval aj. meditativní poezie; F. Halas,

<ul style="list-style-type: none"> • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • ruralistická poezie; F. Křelina aj. • katoličtí básníci; J. Zahradníček aj. • surrealismus; V. Nezval • poezie ohrožení domova; V. Holan, J. Seifert, V. Nezval, F. Halas aj. • autorské profily: J. Wolker, V. Nezval, F. Halas
--	--

OBRAZ 1. SVĚTOVÉ VÁLKY VE SVĚTOVÉ A ČESKÉ LITERATUŘE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • obraz 1. světové války v české a světové literatuře • různé způsoby zobrazení války; H. Barbusse, E. M. Remarque, R. Rolland, E. Hemingway, J. Hašek, J. John aj. • legionářská literatura; J. Kratochvíl, R. Medek, J. Kopta • Jaroslav Hašek a jeho postava Švejka • autorské profily: E. M. Remarque, R. Rolland, J. Hašek

ČESKÁ MEZIVÁLEČNÁ PRÓZA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle 	<ul style="list-style-type: none"> • jednotlivá témata české meziválečné prózy a jejich představitelé; K. Čapek, V. Vančura, K. Poláček, I. Olbracht, E. Bass, M. Majerová aj. • pražská německá literatura; F. Kafka • autorské profily: K. Čapek, V. Vančura, I. Olbracht, K. Poláček, F. Kafka

základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
---	--

MEZIVÁLEČNÉ ČESKÉ DRAMA A DIVADLO, 2 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> moderní divadelní scény a jejich charakteristika; E. F. Burian Osvobozené divadlo a jeho osobnosti; J. Werich, J. Voskovec, J. Ježek, J. Honzl aj. drama v české meziválečné literatuře; K. Čapek aj. autorské profily: J. Werich, J. Voskovec

HLAVNÍ PŘEDSTAVITELÉ SVĚTOVÉ PRÓZY A DRAMATU V MEZIVÁLEČNÉM OBDOBÍ, 3 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> hlavní představitelé světové prózy a dramatu, G. G. Shaw, E. Hemingway, J. Steinbeck, W. Faulkner, T. Mann, L. Feuchtwanger, A. de Saint-Exupéry, B. Pasternak aj. autorské profily: G. G. Shaw, E. Hemingway

4. ročník, 3 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Projektové vyučování - Literatura s tematikou války a okupace (Aktivita)

PV bude zaměřeno na literárněestetický rozbor díla Spalovač mrtvol, jednotlivé skupiny poté zpracují otázky vztahující se k filmu Spalovač mrtvol; ve druhé části PV jednotlivé skupiny odprezentují své předem připravené úkoly

NÁRODNÍ JAZYK, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu 	<ul style="list-style-type: none"> spisovný jazyk a jeho užívání obecná a hovorová čeština místní jazykové útvary a řečové projevy nářeční neoficiální profesní a zájmová komunikace

ČEŠTINA A PŘÍBUZNÉ JAZYKY Z HLEDISKA POHLEDU VÝVOJOVÉHO, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> indoevropské jazyky, praslovanština a vznik slovanských jazyků vývoj českého jazykového systému

ÚVAHA A ÚVAHOVÝ POSTUP, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu 	<ul style="list-style-type: none"> úvaha, úvahový slohový postup stavba a výběr jazykových prostředků úvahových projevů úvaha, kritika, esej
<p>přesahy z: (4. ročník): Vyprávění historek</p>	

JAZYKOVÁ A STYLIZAČNÍ CVIČENÍ, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve výstavbě textu uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary vystihne charakteristické znaky různých 	<ul style="list-style-type: none"> opakování nabytých gramatických a stylistických znalostí a dovedností komplexní jazykové rozbory a procvičování jednotlivých gramatických a stylizačních učebních bloků 1. - 4. ročníku

<p>druhů textu a rozdíly mezi nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu 	
---	--

ČESKÁ LITERATURA ZA OKUPACE, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika české společnosti za okupace, podmínky pro literární tvorbu • témata české poezie a prózy za okupace; F. Halas, J. Seifert, F. Hrubín, J. Orten, J. Havlíček, E. Bass, V. Nezval aj. • divadlo a drama za okupace • autorské profily: J. Orten

CHARAKTERISTIKA ČESKÉ PRÓZY A POEZIE DRUHÉ POLOVINY 20. STOLETÍ, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> • přehledná charakteristika vývoje české literatury druhé poloviny 20. století • promítnutí se společenských událostí do literárního vývoje, trojkolejnost české literatury • literatura s tematikou války a okupace; J. Drda, A. Lustig, L. Fuks, J. Otčenášek, O. Pavel, B. Hrabal aj. • česká poezie druhé poloviny 20. století; J. Seifert, F. Hrubín, J. Kainar, V. Nezval, J. Kolář, J. Zahradníček, J. Skácel, V. Hrabě, K. Kryl aj. • česká próza druhé poloviny 20. století; B. Hrabal, V. Páral, V. Kaplický, O. Pavel, J. Otčenášek aj.

<ul style="list-style-type: none"> při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> autorské profily: A. Lustig, O. Pavel, B. Hrabal, V. Páral, J. Kainar, J. Seifert
---	---

ČESKÁ SAMIZDATOVÁ A EXILOVÁ TVORBA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika tzv. trojkolejnosti české literatury po roce 1968 samizdatová literatura, samizdatové edice; L. Vaculík, E. Kantůrková, V. Havel, J. Trefulka, I. Klíma aj. exilová tvorba, exilová nakladatelství; J. Škvorecký, M. Kundera, P. Kohout aj. autorské profily: V. Havel, L. Vaculík, J. Škvorecký, M. Kundera

ČESKÉ DRAMA A DIVADLO PO ROCE 1945, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika tzv. velkých a malých divadelních scén divadla malých forem - Semafor, Na zábradlí, Divadlo Járy Cimrmana aj. osobnosti českého divadla a dramatu; V. Havel, Suchý - Šlitr, I. Vyskočil, Z. Svěrák, V. Smoljak, M. Uhde, V. Radok aj. autorské profily: V. Havel

SOUČASNÁ ČESKÁ LITERATURA, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika současné literární tvorby a její tematická pestrost autorské profily: M. Viewegh

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • orientuje se v nabídce kulturních institucí 	
--	--

PŘEDSTAVITELÉ SVĚTOVÉ LITERATURY 2. POLOVINY 20. STOLETÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • přehled autorů ze světové literatury druhé poloviny 20. století; E. Hemingway, A. Hailey, A. Solženicin, A. Moravia, U. Eco aj. • tematická pestrost jednotlivých žánrů • autorské profily: E. Hemingway

OPAKOVÁNÍ K MATURITĚ Z ČESKÉHO JAZYKA - LITERÁRNÍ BLOKY, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace 	<ul style="list-style-type: none"> • souhrnné opakování literárních bloků 1. – 4. ročník

<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • orientuje se v nabídce kulturních institucí	
---	--

4.1.2. Seminář z Českého jazyka

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)
- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**

(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)
- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**
(navázáno v RVP na: dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)
- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**
(navázáno v RVP na: jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie)
- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých)
- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**
(navázáno v RVP na: zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě)
- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)
- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**
(navázáno v RVP na: uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních)
- **uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu**
(navázáno v RVP na: uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu)
- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah**
(navázáno v RVP na: podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**

(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)

- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti)
- **adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní**
(navázáno v RVP na: adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní)
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých)
- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**
(navázáno v RVP na: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)

- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata**
(navázáno v RVP na: zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
(navázáno v RVP na: zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.))
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**

(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)

- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

3. ročník, 2 h týdně, povinný

POJMENOVÁNÍ A SLOVO, 1 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve výstavbě textu • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastní jména v komunikaci • frazeologie a její užití

VÝPOVĚĎ A VĚTA 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování • orientuje se ve výstavbě textu 	<ul style="list-style-type: none"> • věty dvojčlenné, základní větné členy a způsoby jejich vyjadřování • rozvíjející větné členy a způsoby jejich vyjadřování • několikanásobné větné členy a vztahy

	<p>mezi nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • věty jednočlenné, větné ekvivalenty • druhy vět podle postoje mluvčího ke skutečnosti • zvláštnosti ve větném členění • stavba souvětí, souvětí složitá • členicí znaménka a jejich užívání
--	--

VEŘEJNÉ PROJEVY A JEJICH STYL, 3 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve výstavbě textu • rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • přednese krátký projev 	<ul style="list-style-type: none"> • rétorika, druhy řečnických projevů • příprava a realizace řečnického vystoupení

FUNKČNÍ OBLAST ODBORNÁ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • samostatně vyhledává informace v této oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> • výklad a slohový postup výkladový • stylizační a textová cvičení z oblasti odborné

SVĚTOVÁ A ČESKÁ LITERATURA V PŘEDVÁLEČNÉM OBDOBÍ, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých 	<ul style="list-style-type: none"> • světová a česká literatura v

<p>uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<p>předválečném období</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika anarchismu, antimilitarismu, civilismu, vitalismu a jejich představitelé • charakteristika avantgardních uměleckých směrů; futurismus, kubismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus a jejich představitelé • G. Apollinaire a jeho polytematické básně • autorské profily: S. K. Neumann, V. Dyk, G. Gellner, F. Šrámek, G. Apollinaire
---	--

ČESKÁ MEZIVÁLEČNÁ POEZIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika nových poměrů v ČSR, kulturní život • charakteristika uměleckých směrů v české meziválečné poezii a jejich představitelé; spolek Devětsil • proletářské umění; J. Wolker aj. • poetismus, V. Nezval aj. • meditativní poezie; F. Halas, • ruralistická poezie; F. Křelina aj. • katoličtí básníci; J. Zahradníček aj. • surrealismus; V. Nezval • poezie ohrožení domova; V. Holan, J. Seifert, V. Nezval, F. Halas aj. • autorské profily: J. Wolker, V. Nezval, F. Halas

OBRAZ 1. SVĚTOVÉ VÁLKY VE SVĚTOVÉ A ČESKÉ LITERATUŘE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce 	<ul style="list-style-type: none"> • obraz 1. světové války v české a světové literatuře • různé způsoby zobrazení války; H. Barbusse, E. M. Remarque, R. Rolland, E. Hemingway, J. Hašek, J. John aj. • legionářská literatura; J. Kratochvíl, R. Medek, J. Kopta

<p>daných uměleckých děl</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • Jaroslav Hašek a jeho postava Švejka • autorské profily: E. M. Remarque, R. Rolland, J. Hašek
---	--

ČESKÁ MEZIVÁLEČNÁ PRÓZA, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • jednotlivá témata české meziválečné prózy a jejich představitelé; K. Čapek, V. Vančura, K. Poláček, I. Olbracht, E. Bass, M. Majerová aj. • pražská německá literatura; F. Kafka • autorské profily: K. Čapek, V. Vančura, I. Olbracht, K. Poláček, F. Kafka

MEZIVÁLEČNÉ ČESKÉ DRAMA A DIVADLO, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle 	<ul style="list-style-type: none"> • moderní divadelní scény a jejich charakteristika; E. F. Burian • Osvobozené divadlo a jeho osobnosti; J. Werich, J. Voskovec, J. Ježek, J. Honzl aj. • drama v české meziválečné literatuře; K. Čapek aj. • autorské profily: J. Werich, J. Voskovec

základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
---	--

HLAVNÍ PŘEDSTAVITELÉ SVĚTOVÉ PRÓZY A DRAMATU V MEZIVÁLEČNÉM OBDOBÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • hlavní představitelé světové prózy a dramatu, G. G. Shaw, E. Hemingway, J. Steinbeck, W. Faulkner, T. Mann, L. Feuchtwanger, A. de Saint-Exupéry, B. Pasternak aj. • autorské profily: G. G. Shaw, E. Hemingway

4.1.2. Anglický jazyk

Obecný cíl

- komunikovat v rámci základních témat, vyměňovat si všeobecné i odborné informace, volit vhodné strategie a jazykové prostředky;
- porozumět jednodušším projevům z běžného života a společenské praxe;
- umět pracovat s anglickým textem z oblasti každodenního života i odborné praxe;
- využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu anglického jazyka;
- umět se písemně vyjádřit k základním životním situacím;
- získávat informace o vybraných anglicky mluvících zemích, získané poznatky využívat ke komunikaci;
- umět pracovat s jazykovými příručkami, slovníky, internetem, naučit se efektivně zvládnout cizí jazyk na úrovni B1 podle SERR a zvládnout maturitní zkoušku z cizího jazyka;
- chápat a respektovat tradice a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, projevat se v souladu se zásadami demokracie.

Charakteristika učiva

Řečové dovednosti

- učivo navazuje na výuku předmětu cizí jazyk na základní škole, upevňuje a prohlubuje receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti;
- receptivní dovednosti – porozumění čtenému a slyšenému textu;
- doplňuje a rozvíjí slovní zásobu, výslovnost, gramatiku a pravopis;
- produktivní dovednosti upevňuje formou ústní interakce a písemného vyjádření k běžným společenským tématům;
- interaktivní řečové dovednosti – střídání receptivních a produktivních činností.

Jazykové prostředky

- výslovnost – zvukové prostředky jazyka;
- slovní zásoba a její tvoření;
- gramatika – tvarosloví a větná skladba;
- grafická podoba jazyka a pravopis;
- jazykové reálie související s osvojovanými jazykovými prostředky.

Tematické okruhy, komunikační situace a jazyková funkce

- tematické okruhy - osobní údaje, domov a domácnost (nejbližší okolí), každodenní život, volný čas (zábava), zdraví a hygiena, cestování, jídlo a pití, nákupy, vzdělávání- jazyk, povolání - zaměstnání, služby, mezilidské vztahy, životní prostředí, prostorové vztahy;
- komunikační situace – získávání a předávání informací, např. vyřízení vzkazu, objednání jídla atd.;
- jazykové funkce – obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání apod.

Poznatky o zemích

- vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, jejich kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí.

Cíle vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- získal pozitivní postoj k cizímu jazyku a chuť vzdělávat se;
- usiloval o to, aby byl vybaven takovými znalostmi a dovednostmi, aby správně vnímal odpovídající jazyková sdělení, rozuměl jim a dovedl se vyjadřovat k základním tématům v cizím jazyce;
- poznával odlišnosti ve způsobu života anglicky mluvících zemích a pochopil například jejich kulturu a zvyky;
- přesvědčil se, že ovládnutí cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, přispívá k možnosti cestovat a úspěšně komunikovat s lidmi v rámci Evropy a po celém světě a je předpokladem a nutnou součástí pro další studium a pozdější pracovní uplatnění.

Pojetí výuky

Výuka je zařazena v 1. až 4. ročníku v rozsahu 3 hodiny týdně. Základ tvoří práce s učebnicí, kde se střídají činnosti produktivní a receptivní. Žák si pod vedením učitele osvojuje novou slovní zásobu a nové gramatické jevy a upevňuje již získané znalosti, například metodou překladu. Pravidelnou součástí výuky jsou poslechová cvičení. Kromě jazykových základů si žáci osvojují odbornou terminologii a orientují se v odborných textech. Výuka je doplňována dalšími audiovizuálními programy, např. počítačovými

programy a internetem. Během výuky jsou využívány pomůcky jako mapy, CD přehrávač. Výuka směřuje k přípravě k maturitní zkoušce na úrovni B1.

Hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu ISŠT Mělník - v souladu s Pravidly hodnocení a klasifikace pro SŠ.

Diagnostikování žáků podle typů učení (auditivní, vizuální), zohledňovat žáky se specifickými poruchami učení.

Při ústním projevu hodnotit komplexní rozvoj řečových dovedností s důrazem na zdokonalování v poslechu s porozuměním a ústním projevem / výslovnost, intonace, přízvuk, vázání slov/, lexikální rozsah a správné používání gramatických pravidel. Při písemném projevu je hodnocena přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel, lexikální znalosti a syntax věty s ohledem na srozumitelnost.

Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně, prověřováno je osvojené učivo po probraném gramatickém či tematickém celku.

Součástí hodnocení jsou 2 písemné pololetní práce, dílčí písemné testy, domácí samostatná příprava, aktivita v hodinách a zájem žáka o předmět.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

- vzdělávání v anglickém jazyce napomáhá k rozvíjení komunikativních schopností;
- žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení;
- poznávání anglického jazyka je podstatným nástrojem k poznání mateřského jazyka a prostřednictvím řeči poznání sebe sama, rozvíjí se personální kompetence;
- žák vyhledá informace vhodné k určitému tématu nebo tematickému celku;
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro základní komunikaci v cizím jazyce;
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu;
- žák využívá znalosti a získané zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- vytvoření demokratického prostředí ve třídě a ve škole je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu poznávání hodnot jiných zemí a jejich srovnávání s vlastním státem zvyšuje kompetence občanské.

Člověk a životní prostředí

- žák je veden, aby chápal nutnost ekologického chování, poznával svět a učil se mu rozumět.

Člověk a svět práce

- žák je veden, aby pracoval s informacemi, které mu pomohou v orientaci na trhu práce, kriticky posuzoval vlastní schopnosti a možnosti, vedoucí k výběru správného zaměstnání;
- uměl prezentovat sebe a své znalosti při získávání zaměstnání.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli používat běžné základní a programové vybavení počítače a pracovat s informacemi získanými z různých zdrojů, zvláště ze sítě Internet;
- dovedli samostatně komunikovat elektronickou poštou.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)
- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**
(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)

- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**

(navázáno v RVP na: mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**

(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)

- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**

(navázáno v RVP na: dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)

- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**

(navázáno v RVP na: jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie)

- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**

(navázáno v RVP na: uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**

(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)

- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**

(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)

- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**

(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)

- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**

(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)

- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**

(navázáno v RVP na: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**

(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)

- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**

(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)

- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**

(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)

- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**

(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)

- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce**

(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce)

- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)**

(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě))

- **chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení**

(navázáno v RVP na: chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**

(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**

(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)

- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**

(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)

- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**

(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)

- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**

(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)

- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**

(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)

- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**

(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)

- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**

(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Vytvoření demokratického prostředí ve třídě a ve škole je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu poznávání hodnot jiných zemí a jejich srovnávání s vlastním státem zvyšuje kompetence občanské

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a

ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji – respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů – pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;
- chápali nutnost ekologického chování, poznávali svět a učili se mu rozumět.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žák je veden, aby pracoval s informacemi, které mu pomohou v orientaci na trhu práce, kriticky posuzoval vlastní schopnosti a možnosti, vedoucí k výběru správného zaměstnání a uměl prezentovat sebe a své znalosti při získávání zaměstnání

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na

časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby:

- byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života;
- dovedli používat běžné základní a programové vybavení počítače a pracovat s informacemi získanými z různých zdrojů, zvláště ze sítě Internet;
- dovedli samostatně komunikovat elektronickou poštou.

1. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný**Aktivity, pomůcky, soutěže****Výroba pomůcek, studijního materiálu (Aktivita)**

Příprava studijního materiálu vztahujícího se k probíranému učivu.

1. OPAKOVÁNÍ UČIVA ZŠ, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • přeloží text a používá slovníky i elektronické • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<ul style="list-style-type: none"> • 1. Opakování základních gramatických rozdílů mezi AJ a ČJ: • rod podstatných jmen, nepravidelné množné číslo • typy, funkce a překlad členů • slovosled věty oznamovací, tázací a rozkazovací, nevyjádřený podmět v AJ • časy v AJ, pomocná slovesa, stavová slovesa, nepravidelná slovesa • jeden zápor ve větě • určování času, předložky času x předložky místa

2. OSOBNÍ CHARAKTERISTIKA, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis osoby - vlastnost, vzhled, oblékání, používání přídavných jmen k popisu osobnosti • Volný čas- koníčky a zájmy, vyjádření co mají rádi a neradi • Psaní dopisu - osobní profil • gramatika - přítomné časy, slovesa nepoužívaná v ing tvaru, záporné předpony /un, im, dis/

3. SPORT, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Sport a hry- druhy sportu, činnosti ve volném čase, vysvětlení slovního spojení + slovesa /play, do, go/ • gramatika - minulý čas prostý a průběhový • psaní - článek do magazínu o svém

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	oblíbeném sportovci
<p>přesahy do: Tělesná výchova (1. ročník): Atletika, Tělesná výchova (1. ročník): Plavání, Tělesná výchova (1. ročník): Míčové hry, Tělesná výchova (1. ročník): Pobyt v přírodě</p>	

4. MĚSTO A VENKOV, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • přeloží text a používá slovníky i elektronické • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru 	<ul style="list-style-type: none"> • Městská a venkovská krajina /popis místa a rozdíl v bydlení, předložky místa, složená podstatná jména, přídavná jména k popisu místa, činnosti během dovolené, udávání směru • gramatika - neurčitá zájmena some, any, much, many, a lot of, a little, a few, počítatelná - nepočítatelná podstatná jména, určitý - neurčitý člen • psaní - leták o zajímavém místě

5. KINO A TELEVIZE, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • přeloží text a používá slovníky i elektronické • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru 	<ul style="list-style-type: none"> • Povídání o různých typech filmů a televizních programů, popis filmu a filmové postavy, nákup lístku na koncert a film • gramatika - stupňování přídavných jmen, porovnání /as...as, too, enough • psaní filmové recenze

2. ročník, 2 + 2 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Výroba pomůcek, studijního materiálu (Aktivita)

Příprava studijního materiálu vztahujícího se k probíranému učivu.

1. NAKUPOVÁNÍ DÁRKŮ A OBLEČENÍ, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy obchodů • Slovesa používaná při nákupu oblečení, dárků /zvláštní příležitosti/ • Dávání a přijímání darů

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru 	<ul style="list-style-type: none"> • Gramatika - předpřítomný čas, nepravidelná slovesa, kdy použít been a gone, porovnání předpřítomného a minulého času • psaní neformálního děkovného dopisu
--	---

2. VĚDA A TECHNIKA, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • přeloží text a používá slovníky i elektronické 	<ul style="list-style-type: none"> • Přehled elektronických přístrojů a zařízení, užití mobilních telefonů, článek o nanotechnologii, zařízení schůzky, formální dopis - stížnost • gramatika - vazba will a going to, nulová podmínková věta, may, might, could
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p><i>Žáci jsou vedeni k tomu, aby:</i></p> <p>-dovedli používat běžné základní a programové vybavení počítače a pracovat s informacemi získanými z různých zdrojů, zvláště ze sítě Internet;</p> <p>-dovedli samostatně komunikovat elektronickou poštou</p>	

3. KULTURA, ZVYKY, SVÁTKY A TRADICE, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sdělí a zdůvodní svůj názor • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> • Gesta /frázová slovesa/, zdravení lidí v různých zemích, stolování, americký svátek - Děkuvzdání, pověry v různých zemích, neobvyklé svátky v Thajsku, Anglii a ve Španělsku, přijímání a odmítnutí pozvání, různá přísloví • gramatika - první podmínková věta, must, need not, must not • psaní - krátký dopis /odpověď na pozvání/
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>Občan v demokratické společnosti</p> <p><i>Vytvoření demokratického prostředí ve třídě a ve škole je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu poznávání hodnot jiných zemí a jejich srovnávání s vlastním státem zvyšuje kompetence občanské</i></p>	

4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ- GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří písemně svůj názor na text vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity 	<ul style="list-style-type: none"> Povídání o globálních problémech, životním prostředím, tvoření přípon, článek o tsunami, jak někomu poradit s použitím - should, ought to gramatika- druhá podmínková věta, práci věty - I wish psaní - krátký fejeton o globálním problému
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>Člověk a životní prostředí</p> <p><i>Žák je veden, aby chápal nutnost ekologického chování, poznával svět a učil se mu rozumět</i></p>	
<p>přesahy do: Ekologie (1. ročník): Člověk a životní prostředí</p>	

5. KRIMINALITA /PROBLÉMY SOUČASNÉHO SVĚTA/, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity sdělí a zdůvodní svůj názor požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy zločinů, jak se nazývají zločinci, slovesa týkající se kriminálních činů, hovorové výrazy, příběh o Sherlocku Holmesovi, zločiny spáchané přes počítač, ohlášení nějaké krádeže gramatika - předminulý čas prostý, nepřímá řeč psaní - příběh popisující kriminální čin

6. LITERATURA /KNIHY, ČETBA, PSANÉ SLOVO/, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace přeloží text a používá slovníky i elektronické vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> Publikace, vydání, knihy a texty, druhy beletrie, obchod s knihami, nakupování knih, informace a názory o Shakespearovi, čtení a rozhovor s autorem knihy gramatika - trpný rod /všechny časy/ psaní - recenze vybrané knihy
<p>přesahy do: Český jazyk (2. ročník): Česká literatura ve 40. -90. letech 19. století, Český jazyk (2. ročník): Přelom 19. a 20. století v literatuře</p>	

3. ročník, 2 + 2 h týdně, povinný**Aktivity, pomůcky, soutěže****Výroba pomůcek, studijního materiálu (Aktivita)**

Příprava studijního materiálu vztahujícího se k probíranému učivu.

1. PŘED KAMEROU /OBLEČENÍ, MÓDA/, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu zaznamená vzkazy volajících zapojí se do hovoru bez přípravy vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech 	<ul style="list-style-type: none"> Oblečení, popis oblečení, složená přídavná jména, popis jiných národností a rozdíly mezi nimi, výměna názorů nad problémem průmyslové kamery, popis fotografie gramatika - přítomný prostý a průběhový čas slovesa stavu, která nejsou v - ing tvaru slovesa + infinitiv /ing tvar slovosled přídavných jmen psaní - dopis studentovi ohledně výměnného pobytu

2. VZPOMÍNKY, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje různé techniky čtení textu vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity přeloží text a používá slovníky i elektronické používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek 	<ul style="list-style-type: none"> Pocity, tvoření podstatných jmen, předpony přídavných jmen, přídavná jména a předložky, souslednost, frázová slovesa, přídavná jména ve tvaru ing / ed gramatika - minulé časy, used to, zvolací věty psaní - příběh /nějaká událost v minulosti/

3. OD DEVÍTI DO PĚTI /ZAMĚSTNÁNÍ/, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru vyplní jednoduchý neznámý formulář vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní místa, pohlaví, názvy míst, kde se pracuje, pracovní činnosti, popis práce, práce v zahraničí, pracovní pohovor gramatika - vztažné věty /restriktivní, nerestriktivní/ frázová slovesa /slovesa + příslovce, sloveso + předložka/ psaní - žádost o práci

<p>života, a vlastních zálib</p> <ul style="list-style-type: none"> • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země 	
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p><i>Žák je veden, aby pracoval s informacemi, které mu pomohou v orientaci na trhu práce, kriticky posuzoval vlastní schopnosti a možnosti, vedoucí k výběru správného zaměstnání -uměl prezentovat sebe a své znalosti při získávání zaměstnávání</i></p>	

4. TĚLO A DUŠE /PÉČE O ZDRAVÍ/, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • zapojí se do hovoru bez přípravy • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib 	<ul style="list-style-type: none"> • Části těla, zranění, vnitřní orgány, bolesti, nemoci, příznaky nemocí, léčba nemocí, životní styl, strava a otylost, u doktora • gramatika - minulý čas prostý, předpřítomný prostý a průběhový • psaní - o nemocech a zraněních
<p>přesahy do: Tělesná výchova (3. ročník): Atletika, Tělesná výchova (3. ročník): Plavání</p>	

5. NAŠE BUDOUCNOST /PŘÍRODA/, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • přeloží text a používá slovníky i elektronické • uplatňuje různé techniky čtení textu • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> • Počítače, věda o počítačích, předpony podstatných jmen, složená podstatná jména, děláni, přijímání a odmítání návrhů, diskutování o budoucnosti, problémech životního prostředí a politice • gramatika - nulový a první kondicionál • will, may, might = spekulace, předpovídání

<p>včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib</p> <ul style="list-style-type: none"> • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země 	<ul style="list-style-type: none"> • předbudoucí čas prostý a průběhový • budoucnost vyjádřena - will, going to, přítomný prostý • vedlejší věty časové pro budoucnost • slovesa, po kterých následuje infinitiv • slovní spojení • psaní – esej /fejeton názor pro a proti určitého prohlášení
<p>přesahy do: Ekologie (1. ročník): Základní znaky a podmínky života</p>	

6. VYPRÁVĚNÍ HISTOREK, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • ověří si i sdělí získané informace písemně • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek 	<ul style="list-style-type: none"> • Dům a zahrada, složená podstatná jména, frázová slovesa, mýtus o Loch Ness a sněžném muži, hraní rolí - televizní vysílání, vražda v knihovně • gramatika - způsobová slovesa s minulým infinitivem /must have, might have, can not have/ • nepřímá řeč • say a tell • psaní - formální dopis /zařízení rezervace/
<p>přesahy do: Český jazyk (4. ročník): Úvaha a úvahový postup</p>	

4. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Výroba pomůcek, studijního materiálu (Aktivita)

Příprava studijního materiálu vztahujícího se k probíranému učivu.

1. TAJEMSTVÍ, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<p>dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače</p> <p>ověří si i sdělí získané informace písemně</p> <p>přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba: dům, byt, zahrada - gramatika: nepřímá řeč (věta rozkazovací a tázací), složená podstatná jména, nepřímá otázka, say x tell - text, poslech: záhadné bytosti a jevy - konverzace: spekulace o možnostech,

používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek	PTN - sloh: formální dopis (rezervace dovolené + žádost o doplňující informace)
přesahy do: Český jazyk (4. ročník): Úvaha a úvahový postup	

2. MEZILIDSKÉ VZTAHY, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem	- slovní zásoba: sociální status, pocity a charakt. vlastnosti, frázová slovesa - gramatika: stupňování přídavných jmen a příslovcí, tázací dovětky - text, poslech: seznamování v minulosti x v dnešní době - konverzace: popis a porovnávání obrázků

3. CESTOVÁNÍ , DOPRAVA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
přeloží text a používá slovníky i elektronické řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- slovní zásoba: typy dopravních prostředků, jízdní řád, zavazadla, poplatky, ubytování, turistické atrakce - gramatika: neurčitá zájmena, úvodní it - text, poslech: objevitelé, jak cestují mladí - konverzace: komplikace na dovolené - sloh: leták

4. PENÍZE - FINANČNÍ SLUŽBY, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika	- slovní zásoba: peníze, platby a finanční operace - gramatika: have sth done, zvrtná

zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele ověří si i sdělí získané informace písemně používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	zájmena, podmínkové věty 3. typu, velká a malá čísla, desetinná čísla, zlomky - text, poslech: síla reklamy
---	--

5. BUĎ TVOŘIVÝ - KULTURA A UMĚNÍ, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích přeloží text a používá slovníky i elektronické přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem	- slovní zásoba: umění, umělci, umělecké činnosti, řemesla, - gramatika: podmínkové věty, determinující výrazy, složená podstatná jména - text, poslech: hudební festivaly, mladí umělci

6. MATURITNÍ PŘÍPRAVA, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby <ul style="list-style-type: none"> • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého oboru • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země 	didaktické testy, poslechy a slohové práce zadané v předchozích letech, konverzace dle okruhů maturitních témat

uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	
---	--

4.1.3. Německý jazyk

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je navázat na dovednosti a návyky, které žáci získali v předchozím studiu cizího jazyka, rozvíjet schopnosti žáků, prohloubit si znalosti německého jazyka samostatným studiem a připravit se na život v multikulturní společnosti. Cílem vzdělávání je komunikativní dovednost, která odpovídá stupnicím A2 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky.

Dosažení takové úrovně umožní žákům se dorozumívat, spolupracovat, vyhledávat a vyměňovat získané informace v komunikativních situacích týkajících se každodenního života a oboru. Je kladen důraz na osvojované jazykové prostředky, tj. výslovnost, slovní zásobu, gramatiku a pravopis v podmínkách komunikativních situací, do nichž se zapojují různé funkce jazyka a informace z reálií.

Charakteristika učiva

Obsahem vyučování je systematický výcvik v řečových dovednostech (produktivních, receptivních) v návaznosti na osvojené jazykové prostředky, tj. výslovnost, slovní zásoba, gramatika včetně grafické stránky jazyka a pravopisu, v podmínkách řečových komunikačních situací, do nichž se zapojují různé funkce jazyka a informace z reálií. Řečové dovednosti jsou rozvíjeny poslechem s porozuměním monologickým i dialogickým textům a čtením textů s porozuměním. Používání lexikálních prostředků včetně frazeologie, gramatických prostředků, základních pravidel stavby slov, zvukových prostředků, pravopisu, interpunkce. Zvláštní důraz se klade na zdokonalování práce s textem a poslechem. Žáci jsou vedeni ke sledování německých televizních a rozhlasových programů, internetu jako zdroje informací v cizím jazyce, četbě německých tiskovin, využívání slovníků v tištěné i elektronické podobě.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci měli kladný vztah k jazyku, potřebu jazykově se vzdělávat, rozuměli souvislým projevům v německém jazyce, dovedli pracovat s textem běžným i odborným, uměli samostatně zformulovat vlastní myšlenky, pohotově a správně reagovali ve standartních životních situacích.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka je vedena tak, aby podporovala samostatnou činnost žáků. Uplatňují se metody odpovídající znalostem dovednostem, věku a potřebám žáků. Aktivujícími metodami je hraní situačních her a také samostatná vystoupení. Návnik poslechu s porozuměním. Metody rozvíjející jak slovní zásobu, tak gramatické jevy. Systematický výcvik v řečových dovednostech (produktivních a receptivních). V hodinách je využita

audiovizuální technika. Dalším výstupem je zpracování textu, převyprávění slyšeného, reprodukce dle osnovy.

Práce s technickým slovníkem při odborných textech – jednoduchá technická dokumentace. Popis postupu práce při zhotovení výrobku.

Jazykové prostředky – výslovnost, zvukové jazykové prostředky, slovní zásoba a její tvorba, gramatika (tvarosloví a větná skladba).

Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním monologických a dialogických projevů.

Čtení textů, vč. odborných, práce se slovníky – tištěná i elektronická podoba, práce s videem a pochopení reálií. Uplatňování analytických postupů, zobecňování, systematizace a porovnání jazykových jevů.

Situační komunikační hry, besedy, diskuze, spolupráce skupin. Nácvik psaní úředního dopisu – stylistická pravidla a normy. Využívání internetu jako zdroje informací k plnění cílů výuky.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen na konci každé lekce eventuálně tematického okruhu testem a je průběžně zkoušen po kratších celcích ústně i písemně. Jednou za pololetí se zařadí shrnující test (pololetní práce). Hodnotí se práce žáka při vyučování a jeho domácí příprava. Hodnocení má motivační charakter a řídí se klasifikačním řádem. Důraz je kladen na hodnocení komplexních řečových dovedností a ověřování jednotlivých jazykových prostředků.

Zapojeny jsou rovněž prvky sebehodnocení, jakožto důležitého faktoru sebezpoznávání.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

- vzdělávání v německém jazyce napomáhá k rozvíjení komunikativních schopností;
- žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení;
- poznávání německého jazyka je podstatným nástrojem k poznání mateřského jazyka a prostřednictvím řeči poznání sebe sama, rozvíjí se personální kompetence;
- žák vyhledá informace vhodné k určitému tématu nebo tematickému celku;
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro základní komunikaci v cizím jazyce;
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu;
- žák využívá znalosti a získané zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- vytvoření demokratického prostředí ve třídě a ve škole je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu poznávání hodnot jiných zemí a jejich srovnávání s vlastním státem zvyšuje kompetence občanské.

Člověk a životní prostředí

- žák je veden, aby chápal nutnost ekologického chování, poznával svět a učil se mu rozumět.

Člověk a svět práce

- žák je veden, aby pracoval s informacemi, které mu pomohou v orientaci na trhu práce, kriticky posuzoval vlastní schopnosti a možnosti, vedoucí k výběru správného zaměstnání;
- uměl prezentovat sebe a své znalosti při získávání zaměstnávání.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli používat běžné základní a programové vybavení počítače a pracovat s informacemi získanými z různých zdrojů, zvláště ze sítě Internet;
- dovedli samostatně komunikovat elektronickou poštou.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)
- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**
(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)
- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**
(navázáno v RVP na: mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)
- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**
(navázáno v RVP na: dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)
- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**
(navázáno v RVP na: jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie)
- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)

- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**
(navázáno v RVP na: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce**
(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)**
(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě))
- **chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení**
(navázáno v RVP na: chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a

zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Vytvoření demokratického prostředí ve třídě a ve škole je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu poznávání hodnot jiných zemí a jejich srovnávání s vlastním státem zvyšuje kompetence občanské

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví;

Žák je veden, aby chápal nutnost ekologického chování, poznával svět a učil se mu rozumět

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žák je veden, aby:

- pracoval s informacemi, které mu pomohou v orientaci na trhu práce, kriticky posuzoval vlastní schopnosti a možnosti, vedoucí k výběru správného zaměstnání;
- uměl prezentovat sebe a své znalosti při získávání zaměstnání.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby:

- byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života;
- dovedli používat běžné základní a programové vybavení počítače a pracovat s informacemi získanými z různých zdrojů, zvláště ze sítě Internet;
- dovedli samostatně komunikovat elektronickou poštou.

1. ročník, 2 h týdně, povinný**1. PRVNÍ KONTAKTY, 16 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.1. První kontakty /Erste Kontakte • Oslovení, jméno, původ, bydliště, adresa, povolání, koníčky /Begrüßungsformen, Name, Herkunft, Wohnort, Adresse, Beruf, Hobbys <ul style="list-style-type: none"> • 1.2. Gramatika /Grammatik • Člen určitý, neurčitý, osobní zájmena, časování sloves v přítomném čase, vykání, pořádek slov ve větě oznamovací a ve větě tázací /bestimmte und unbestimmte Artikel, Personalpronomen, Deklination der Verben im Präsens, Siezen, Wortstellung

2. RODINA, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru 	<ul style="list-style-type: none"> • 2.1. Rodina /Familie • Členové rodiny, jejich vztahy, popis rodin /die Familienmitglieder, Familienstände, Beschreibung der Familie <ul style="list-style-type: none"> • 2.2. Gramatika /Grammatik • Skloňování podstatných jmen se členem určitým a neurčitým, číslovky, zápor /Substantivdeklination, Zahlen, Negation

3. NÁKUPY, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • uplatňuje základní způsoby tvoření slov 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.1 Nákupy / Einkäufe • Obchody, potraviny, nákup dárků /Geschäfte, Lebensmittel, Einkauf der Geschenke) <ul style="list-style-type: none"> • 3.2 Gramatika/ Grammatik

<p>v jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<ul style="list-style-type: none"> • Předložky se 3. pádem, předložky se 4. pádem, skloňování osobních zájmen, tázací zájmena wer, was /Präpositionen mit dem Dativ, Präpositoinen mit dem Akkusativ, Deklination der Personalpronomina, Interrogativpronomina wer, was
---	--

4. STRAVOVÁNÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.1 Stravování /Ernährung • Denní jídla, potraviny, nápoje, jídelní lístek /Mahlzeiten, Lebensmittel, Getränke, Speisekarte)/ <ul style="list-style-type: none"> • 4.2 Gramatika /Grammatik • Přivlastňovací zájmena, časování silných sloves v přítomném čase, rozkazovací způsob, určování času /Possessivpronomen, Konjugation der starken Verben im Präsens, Imperativ, Zeitangaben/

5. ODBORNÁ TERMINOLOGIE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • 5. Odborná terminologie /Fachterminologie • Ekonomie, účetnictví, management a marketing /Ökonomie, Buchhaltung, Management u. Marketing

2. ročník, 2 h týdně, povinný

1. OPAKOVÁNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ A GRAMATIKY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • 1. Opakování tematických okruhů a gramatiky /Wiederholung der Themen und Grammatik • Opakování okruhů Seznámení, Rodina, Nakupování /die Wiederholung der

	Themen Begegnungen, Familie, Einkaufen • Opakování gramatiky /die Wiederholung der Grammatik
--	---

2. RESTAURACE, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené vyslovuje srozumitelně co nejlépe přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> 2.1 V restauraci/ Im Restaurant Denní jídla, potraviny, nápoje, jídelní lístek /Mahlzeiten, Lebensmittel, Getränke, Speisekarte <ul style="list-style-type: none"> 2.2 Gramatika /Grammatik Přivlastňovací zájmena, časování silných sloves v přítomném čase, rozkazovací způsob, určování času /Possessivpronomen, Konjugation der starken Verben im Präsens, Imperativ, Zeitangaben/

3. BYDLENÍ, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis vyslovuje srozumitelně co nejlépe přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Bydlení /Wohnen Bydliště, byt a dům, vybavení domu, poloha bytu, bydlení v nájemním a vlastním domě, pobyt v hotelu/Wohnort, Wohnung u. Haus, die Ausstattung vom Haus, die Lage der Wohnung, Wohnen im Mietshaus u. eigenem Haus, Hotelaufenthalt) <ul style="list-style-type: none"> 3.2. Gramatika /Grammatik Množné číslo podstatných jmen, předložky se 3. a 4. pádem /die Pluralbildung, Präpositionen mit dem Dativ und Akkusativ

4. RODINNÉ OSLAVY, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> sdělí a zdůvodní svůj názor vyjádří písemně svůj názor na text sdělí obsah, hlavní myšlenky či 	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Rodinné oslavy /Familienfeier

<p>informace vyslechnuté nebo přečtené</p> <ul style="list-style-type: none"> • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozvánka na oslavu, organizace party, nákup potravin /die Einladung für eine Feier, Organiezierung der Party, Einkauf der Lebensmittel <ul style="list-style-type: none"> • 4.2. Gramatika /Grammatik • Způsobová slovesa, označení míry, hmotnosti a množství /Modalverben, Mass-, Masse und Mengeangaben
---	---

5. ODBORNÁ TERMINOLOGIE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> • 5. Odborná terminologie /Fachterminologie • Ekonomie, účetnictví, management a marketing /Ökonomie, Buchhaltung, Management u. Marketing

3. ročník, 2 h týdně, povinný

1. OPAKOVÁNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ A GRAMATIKY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • přeloží text a používá slovníky i elektronické • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v 	<ul style="list-style-type: none"> • 1. Opakování tematických okruhů /Wiederholung • Opakování okruhů V restauraci, Bydlení, Nakupování /die Wiederholung der Themen Im Restaurant, Wohnen, Einkaufen • Opakování gramatiky /die Wiederholung der Grammatik

rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	
--	--

2. VŠEDNÍ DEN, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sdělí a zdůvodní svůj názor • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> • 2.1. Všední den /Alltag • Každodenní aktivity, rozvrh hodin /alltägliche Aktivitäten, ein Stundenplan <ul style="list-style-type: none"> • 2.2. Gramatika /Grammatik • Slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou, zvrtná slovesa, značení dnů a měsíců, časové údaje /Verben mit trennbaren und untrennbaren Präfixen, Reflexivverben, Tags- und Monatsbezeichnungen, Zeitangaben

3. CESTOVÁNÍ, PRÁZDNINY, DOVOLENÁ, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • zaznamená vzkazy volajících • přeloží text a používá slovníky i elektronické • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.1. Cestování, dovolená, prázdniny /Reisen, Urlaub, Ferien • Typy cestování, cíle dovolené, prožití prázdnin, dopravní prostředky/ das Reisen, die Reiseziele, Ferienaktivitäten, Verkehrsmittel/ <ul style="list-style-type: none"> • 3.2. Gramatika /Grammatik • Stupňování přídavných jmen a příslovcí, zeměpisná jména, souvětí souřadné /die Komparation der Adjektive und Adverbien, Lands- und Ortsnamen, die Satzverbindung

4. ŠKOLA, POVOLÁNÍ, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • zapojí se do hovoru bez přípravy • zaznamená vzkazy volajících • přeloží text a používá slovníky i elektronické • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.1. Škola, povolání /Schule, Beruf • Školská zařízení, rozvrh hodin, volba povolání, přijímací pohovor /die Schuleinrichtungen, der Stundenplan, die Berufswahl, der

aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	Vorstellungsgespräch <ul style="list-style-type: none"> • 4.2. Gramatika /Grammatik • Sloveso <i>werden</i>, préteritum /werden, das Präteritum
---	---

5. ODBORNÁ TERMINOLOGIE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace 	<ul style="list-style-type: none"> • 5.1 Odborná terminologie /Fachterminologie • Ekonomie, účetnictví, management a marketing /Ökonomie, Buchhaltung, Management u. Marketing

4. ročník, 2 h týdně, povinný

1. OPAKOVÁNÍ TEMATICKÝCH OKRUHŮ A GRAMATIKY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • přeloží text a používá slovníky i elektronické • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib 	<ul style="list-style-type: none"> • 1. Opakování tematických okruhů a gramatiky /Wiederholung • Opakování okruhů Všední den, Cestování, Dovolená, Prázdniny, Škola, Povolání /die Wiederholung der Themen Alltag, Reisen, Urlaub, Ferien, Schule, Beruf • Opakování gramatiky /die Wiederholung der Grammatik

2. VOLNÝ ČAS, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • zapojí se do hovoru bez přípravy • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • 5.1. Volný čas /Freizeit • Volnočasové aktivity /Freizeitaktivitäten <ul style="list-style-type: none"> • 5.2. Gramatika /Grammatik • Perfektum/Perfekt

3. KÖRPER, GESUNDHEIT, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • 3.1. Lidské tělo, zdraví, nemoci, u lékaře /Körper, Gesundheit, Krankheiten, beim Arzt/ • • Lidské tělo, zdraví, nemoci, u lékaře /Körper, Gesundheit, Krankheiten, beim Arzt/ • 3.2. Gramatika /Grammatik • • Budoucí čas, vedlejší věty/das Futurum, Nebensätze/

4. ORIENTACE VE MĚSTĚ, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • ověří si i sdělí získané informace písemně • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem 	<ul style="list-style-type: none"> • 4.1. Orientace ve městě /Orientierung in der Stadt / • Orientace ve městě, doprava/ Orientierung in der Stadt, Verkehr/ <ul style="list-style-type: none"> • 4.2. Gramatika /Grammatik • • Budoucí čas, vedlejší věty/das Futurum, Nebensätze/

5. ODBORNÁ TERMINOLOGIE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení uplatňuje různé techniky čtení textu 	<ul style="list-style-type: none"> 5.1 Odborná terminologie /Fachterminologie Ekonomie, účetnictví, management a marketing /Ökonomie, Buchhaltung, Management u. Marketing

4.1.4. Konverzace v Anglickém jazyce

Obecné cíle

Výuka odborné angličtiny doplňuje výuku cizích jazyků a podílí se na přípravě na profesní život žáků. Vede žáky k získávání kompetencí k dorozumění se při běžných obchodních transakcích v průběhu jejich pracovního života. Vytváří základ k jejich profesnímu zdokonalování.

Cílem předmětu odborná angličtina je:

- získávat schopnost vést základní obchodní korespondenci v cizím jazyce a používat odborné obchodní výrazy a terminologii;
- efektivně pracovat s odborným textem, porozumět mu, zpracovat jej a na něj reagovat;
- vést žáky k rozvíjení osobnosti a upevňování potřeby celoživotního vzdělávání.

Charakteristika učiva a výsledky vzdělávání

Obsahem výuky je rozšířit komunikační dovednosti v cizím jazyce o odborné znalosti a dovednosti. Předmět je zařazen do 4. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Učivo probíhá podle tematického plánu.

Žáci si osvojují základy odborné terminologie i praktického vedení obchodní korespondence, a to v celcích: úprava obchodního dopisu, poptávka, nabídka, objednávka, dodávka, reklamace a žádost o místo.

Pojetí výuky

Probíraná témata jsou doložena učebnicí. Při výuce jsou využívány odborné texty, ukázky cizojazyčné podnikové korespondence, počítačové učebny. Žáci získávají schopnost nejen porozumět dopisům, ale je i obměňovat, vypracovávat k nim dispozice. Žáci sestavují dopisy nejprve ústně, potom písemně, ale vždy tak, aby obsah dopisu byl správný i po věcné stránce. Dopisy píše žáci ve vzorné úpravě, se všemi náležitostmi, ručně i na počítači. Žáci si pro svou potřebu vypracují terminologické slovníčky.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni ústní i písemnou formou. Důraz je dán na samostatnost, aktivní zvládnutí základní terminologie, srozumitelnost prací a věcnou, gramatickou a stylistickou správnost korespondence. Při závěrečné klasifikaci je zohledněna aktivita žáka a jeho zájem o problematiku. Částečně je využívána i forma soutěžení. Kritéria hodnocení žáků se řídí Klasifikačním řádem ISŠT Mělník.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci by měli být schopni:

- vytvořit a dále rozvíjet dovednosti potřebné k osvojení učiva;
- používat osvojené dovednosti i v jiných oblastech;
- osvojit si základní ekonomické pojmy;
- systematicky vyhledávat, třídit a ukládat informace a využívat je v procesu učení a v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

Žáci by měli být schopni:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných;
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých;
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály;
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z projevů jiných lidí.

Kompetence personální

Žáci by měli být připraveni

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok;
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku;
- dále se vzdělávat.

Kompetence sociální

Žáci by měli být schopni:

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky;
- pracovat v týmu, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Kompetence samostatně řešit problémy

Žáci by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej;
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické);
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Žáci by měli umět:

- získávat informace z různých zdrojů, především z internetu;
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít přehled o uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru;
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb;
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli;
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit;

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali zeměpisné, hospodářské, společensko-politické informace o příslušné cizí zemi, jejíž jazyk studují;
- znali kulturu a znaky společenského a pracovního prostředí;
- řešili pohotově a jazykově správně obvyklé pracovní situace;
- dokázali postihnout logickou strukturu sdělení, chápali obsah a podstatu sdělení, hlavní myšlenku i důležité podrobnosti, rozlišovali podstatné a nepodstatné informace;
- dovedli odhadnout neznámé výrazy podle kontextu;
- pracovali s odbornými texty;
- zpracovávali odborné texty a témata s využitím odborné terminologie;
- dokázali zkombinovat znalosti ze všech studovaných předmětů.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- žák je veden, aby byl tolerantní k tradicím a zvyklostem daného prostředí dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, kriticky je hodnotil;
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení byl ochoten angažovat se i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích.

Člověk a životní prostředí

- žák je veden, aby chápal nutnost ekologického chování, poznával svět a učil se mu rozumět.

Člověk a svět práce

- žák je veden, aby pracoval s informacemi, které mu pomohou v orientaci na trhu práce, kriticky posuzoval vlastní schopnosti a možnosti, vedoucí k výběru správného zaměstnání;
- uměl prezentovat sebe a své znalosti při získávání zaměstnání.

Informační a komunikační technologie

- žák je veden, aby používal internet pro vyhledávání informací a údajů z oblasti společensko-politického, kulturního a firemního dění v dané cizí zemi

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**

(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)

- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)
- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**
(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)
- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**
(navázáno v RVP na: mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady)
- **umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání**
(navázáno v RVP na: umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání)

- **vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle**
(navázáno v RVP na: vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle)
- **znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků**
(navázáno v RVP na: znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků)
- **rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi**
(navázáno v RVP na: rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)
- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**
(navázáno v RVP na: dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)
- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)

- **adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní**
(navázáno v RVP na: adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní)
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata**
(navázáno v RVP na: zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce**
(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)**
(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě))
- **chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení**
(navázáno v RVP na: chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Odborné kompetence

ZAJIŠŤOVAT OBCHODNÍ ČINNOST PODNIKU

- **vedli obchodní jednání a připravovali podklady pro smluvní zajištění nákupu a prodeje výrobků a služeb**
(navázáno v RVP na: vedli obchodní jednání a připravovali podklady pro smluvní zajištění nákupu a prodeje výrobků a služeb)
- **vyhotovovali typické písemnosti v normalizované úpravě**
(navázáno v RVP na: vyhotovovali typické písemnosti v normalizované úpravě)
- **vedli reklamační řízení a dodržovali práva spotřebitele**

(navázáno v RVP na: vedli reklamační řízení a dodržovali práva spotřebitele)

- **uplatňovali poznatky psychologie prodeje**
(navázáno v RVP na: uplatňovali poznatky psychologie prodeje)
- **komunikovali se zahraničními partnery ústně a písemně ve dvou cizích jazycích**
(navázáno v RVP na: komunikovali se zahraničními partnery ústně a písemně ve dvou cizích jazycích)
- **vhodným způsobem reprezentovali firmu a spoluvytvářeli image firmy na veřejnosti**
(navázáno v RVP na: vhodným způsobem reprezentovali firmu a spoluvytvářeli image firmy na veřejnosti)

ZAJIŠŤOVAT TYPICKÉ PODNIKOVÉ ČINNOSTI

- **uplatňovali obchodní přístup při jednání s klienty a obchodními partnery**
(navázáno v RVP na: uplatňovali obchodní přístup při jednání s klienty a obchodními partnery)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žák je veden, aby:

- byl tolerantní k tradicím a zvyklostem daného prostředí dokázal se orientovat v masových médiích, využíval je, kriticky je hodnotil;
- uměl jednat s lidmi, diskutovat o kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení byl ochoten angažovat se i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;

- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žák je veden, aby chápal nutnost ekologického chování, poznával svět a učil se mu rozumět

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žák je veden, aby pracoval s informacemi, které mu pomohou v orientaci na trhu práce, kriticky posuzoval vlastní schopnosti a možnosti, vedoucí k výběru správného zaměstnání a uměl prezentovat sebe a své znalosti při získávání zaměstnání

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou

připravování k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žák je veden, aby používal internet pro vyhledávání informací a údajů z oblasti společensko-politického, kulturního a firemního dění v dané cizí zemi

4. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

THE FORM OF THE BUSINESS LETTER, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby vyplní jednoduchý neznámý formulář 	<ul style="list-style-type: none"> úprava obchodního dopisu záhlaví vnitřní adresa odvolací údaje a datum oslovení závěrečná fráze

ENQUIRIES, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby přeloží text a používá slovníky i elektronické 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání dodavatelů nebo odběratelů poptávky a žádosti o nabídku cen vazby a fráze pro vyjádření odkazu na zdroj a adresu, sdělení důvodů pro poptávku, žádost o informace, poskytnutí referencí, návrh obchodních styků v budoucnosti vzorové dopisy

OFFERS, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby přeloží text a používá slovníky i elektronické zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu ověří si i sdělí získané informace písemně vyplní jednoduchý neznámý formulář 	<ul style="list-style-type: none"> vyžádané a nevyžádané nabídky části nabídky (množství a jakost nabízeného zboží, ceny, slevy, dodací lhůty) vzorové dopisy

ORDERS, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a 	<ul style="list-style-type: none"> vystavení a zrušení objednávky protinabídka zkušební objednávka části objednávky

<p>komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • přeloží text a používá slovníky i elektronické 	<ul style="list-style-type: none"> • vazby a frazeologie pro vyjádření požadavků zákazníka nebo zrušení objednávek, vybrané úvodní a závěrečné fráze • vzorové dopisy
---	---

DELIVERY, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace • používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vyplní jednoduchý neznámý formulář 	<ul style="list-style-type: none"> • fakturace • obaly zboží • přepravní značení

COMPLAINTS, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • přeloží text a používá slovníky i elektronické • ověří si i sdělí získané informace písemně 	<ul style="list-style-type: none"> • reklamace dodaného zboží • přijetí a zamítnutí reklamace • záruka

LETTERS OF APPLICATION, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti • domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci • prokazuje faktické znalosti především o 	<ul style="list-style-type: none"> • vyžádané a nevyžádané žádosti o místo • motivační dopis a profesní životopis • přijímací pohovor

<p>geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí • používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • vyplní jednoduchý neznámý formulář 	
--	--

4.2. Společenskovědní vzdělávání

4.2.1. Občanská nauka

Pojetí předmětu

Předmět ON je nedílnou součástí všeobecného vzdělávání a vyučuje se v každém ročníku 1 hodinu týdně.

Obecné cíle

Cílem výuky občanské nauky je připravit žáky na aktivní život v demokratické společnosti. Směřuje především k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany, kteří si váží demokracie a svobody a aktivně usilují o její zachování. Občanská nauka vede žáky k tomu, aby jednali zodpovědně a uvážlivě vůči sobě i ostatním, aby znali a respektovali svá práva a povinnosti i práva ostatních občanů, aby si dokázali vytvořit vlastní úsudek, obhájit svůj názor a nenechali sebou manipulovat. Občanská nauka má žáky naučit porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet a hodnotit realitu, zaujímat stanovisko na základě argumentů. Naučit žáky dovednostem pro získávání informací z různých zdrojů a využívat těchto osvojených dovedností a vědomostí ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení otázek občanského rozhodování i při řešení problémů osobního, právního i sociálního charakteru. Připravit žáky pro komunikaci se sociálními partnery, úřady a institucemi na náležité formální úrovni a obsahové jasnosti a cílevědomosti, a to v ústním i písemném styku. Učí je orientovat se ve významných okolnostech společenského života, vede žáky k ochraně životního prostředí a ekologickému jednání.

Výuka Občanské nauky má žáky připravit na státní maturitu z občanského a společenskovědního základu.

Charakteristika učiva

Součástí učiva je příprava žáků na praktický život občana demokratického státu. Žák rozumí tradicím, hodnotám a normám českého státu v jeho domácích podmínkách, orientuje se v soudobém světě, uvědomuje si základní problémy lidstva a diskutuje o nich. Důraz je kladen na propojení získaných vědomostí a dovedností s environmentální výchovou. Žák kriticky přistupuje k informacím, vybírá si z nejrůznějších mediálních zdrojů, srovnává získaná fakta a na jejich základě si vytváří vlastní úsudek. Posoudí důsledky zapojení se ČR do evropských a euroatlantických struktur. V tematickém okruhu Člověk v lidském společenství je žák veden k tomu, aby jednal slušně v různých životních situacích, znal jednotlivá specifika sociálních útvarů, dokázal vysvětlit význam dobrých mezilidských vztahů, vyznával zdravý životní styl a orientoval se v otázkách víry-ateismu. V tématu Člověk a právo se žák dovede orientovat v právním systému ČR. V učebním bloku Člověk a ekonomika jsou žáci vedeni k ekonomickému jednání, racionálnímu nakládání s finančními prostředky a k ochraně svých práv spotřebitele. V učebním okruhu Významné mezníky v soudobých dějinách žák objasní smysl poznávání dějin jako zdroj poučení pro současnost. Ve vybraných tématech z filozofie a etiky se žák učí klást si filozoficko-etické otázky a hledat na ně odpovědi, což je důležité pro jeho morální rozhodování a pro jeho zaměření v oblasti postojů, hodnot a jejich preferencí.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k odpovědnému a čestnému jednání, dokáže kriticky hodnotit své okolí, je schopen i sebekritiky, nenechá sebou manipulovat. Váží si a chrání lidský život, jedná v souladu s demokratickými principy, respektuje lidská práva, chápe své občanské i lidské povinnosti, ctí identitu ostatních lidí, aktivně se účastní veřejného života. Dokáže jednat ekologicky.

Výukové strategie

Výuka předmětu by měla být zajímavá, učitel s žáky řeší praktické otázky jejich osobního a občanského života. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování a vyjadřování svých názorů. Motivuje je k získávání informací z různých zdrojů. Důraz je kladen na využívání prostředků informační a komunikační technologie. Ve výuce jsou používány demonstrační metody a pomůcky - výukové videoprogramy, ale také práce s učebnicí a dalšími učebními texty. Součástí výuky jsou besedy s různými hosty, exkurze, návštěvy výstav a státních institucí. Jsou využívány i moderní metody výuky jako brainstorming, brainwriting nebo projektové vyučování.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok, a to slovně i numericky. Kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu ISŠT. Základem hodnocení je nejen dosažená úroveň znalostí, ale také správné používání osvojených pojmů při argumentaci a samostatných vystoupeních. Žák musí umět diskutovat o problému, vhodně argumentovat a svůj názor obhájit. Součástí hodnocení je jednání a chování žáků v souladu s osvojovanými principy a zásadami společenského chování a mezilidských vztahů. Hodnocena je práce jednotlivců i skupinové práce. Hodnotí se aktivita žáka v hodinách i jeho přístup k plnění studijních povinností.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

V rámci předmětu Občanská nauka je přímo realizováno průřezové téma Člověk v demokratické společnosti, v jednotlivých tematických okruzích jsou realizována i ostatní průřezová témata jako Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce, Informační a komunikační technologie a tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák:

- získává pozitivní vztah k učení a celoživotnímu vzdělávání;
- ovládá různé techniky učení a je schopen vytvořit si vhodný studijní režim a určité pracovní návyky;
- dokáže vyhodnotit dosažené výsledky i pokrok a reálně si stanovit potřeby a cíle dalšího vzdělávání.

Komunikativní kompetence

Žák:

- dokáže se přiměřeně vyjádřit k účelu jednání v různých komunikačních situacích;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, je schopen aktivní diskuze s vrstevníky, se sociálními partnery, úřady;
- v mluveném i psaném projevu se vyjadřuje formálně i odborně správně, jedná s lidmi slušně.

Kompetence k řešení problému

Žák:

- je schopen porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému a získávat potřebné informace k řešení problému;
- uplatňuje při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace, volí vhodné prostředky a způsoby pro splnění daných úkolů či aktivit;
- pracuje při řešení problému s jinými lidmi.

Personální a pracovní kompetence

Žák:

- je schopen reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti;
- odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- adaptuje se v měnících se životních a pracovních podmínkách;
- dokáže odhalovat vlastní nedostatky a napravovat je;
- stanovuje si cíle podle svých schopností, zájmové i profesní orientace a dále se vzdělává;
- učí se pracovat samostatně, ve skupině i týmu, společně se podílet na realizaci úkolu, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských;
- vztahů, odstraňuje diskriminaci;
- řeší konflikty a ví, kam se obrátit při řešení problému;
- jedná slušně a odpovědně v souladu s morálními principy a zásadami slušného společenského jednání.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák:

- dokáže vhodně komunikovat s vrstevníky, kolegy, nadřízenými; úřady a institucemi;
- je schopen zodpovědně plnit studijní a pracovní povinnosti;

- optimálně využívá své osobní a odborné předpoklady pro své uplatnění na trhu práce, orientuje se na trhu práce a dokáže se prezentovat při získávání práce či projektu;
- uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání pro svůj profesní i osobní růst.

Občanské kompetence

Žák:

- uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržuje je;
- jedná v souladu s udržitelným rozvojem a podporuje hodnoty národní, evropské i světové kultury, zajímá se o život v regionu.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žák:

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky IKT;
- získává informace s otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím;
- být mediálně gramotný.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)
- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**
(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)
- **umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání**
(navázáno v RVP na: umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání)
- **znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků**
(navázáno v RVP na: znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků)
- **rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi**
(navázáno v RVP na: rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)
- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**
(navázáno v RVP na: dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)
- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**
(navázáno v RVP na: jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie)
- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**

(navázáno v RVP na: uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých)

- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**
(navázáno v RVP na: zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě)
- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)
- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**
(navázáno v RVP na: uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních)
- **uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu**
(navázáno v RVP na: uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu)
- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah**
(navázáno v RVP na: podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)

- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**

(navázáno v RVP na: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**

(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)

- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**

(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)

- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**

(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)

- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**

(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**

(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)

- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**

(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**

(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)

- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**

(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)

- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**

(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)

- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)

Odborné kompetence

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

- **efektivně hospodařili se svými finančními prostředky**
(navázáno v RVP na: efektivně hospodařili se svými finančními prostředky)

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Návštěva Parlamentu ČR (Aktivita)

ČLOVĚK JAKO OBČAN V DEMOKRATICKÉM STÁTĚ, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus • charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...) • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí • charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • ideologie, vztah mezi politikou a ideologií • charakteristika levicově a pravicově orientovaných ideologií, politický radikalismus, extremismus a terorismus • česká extremistická scéna a její symbolika • základní hodnoty a principy demokracie • lidská práva, Listina základních lidských práv a svobod, veřejný ochránce práv • povinnosti a práva občana ČR • politický systém ČR, Ústava ČR • volby, volební systém ČR • rasy, etnika, národy a národnosti; společenské vrstvy, elity; postavení mužů a žen • majorita a minority, multikulturní společnost • mediální výchova

ČLOVĚK V LIDSKÉM SPOLEČENSTVÍ, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o 	<ul style="list-style-type: none"> • smysl a význam výchovy k občanství • vzdělání pro život a celoživotní vzdělávání, učení a volný čas

<p>vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována • objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus 	<ul style="list-style-type: none"> • tělesná a duševní stránka osobnosti, vývoj a rozvoj osobnosti • temperament, charakter • etapy lidského života a jejich charakteristické znaky • společenské a sociální skupiny • pravidla slušného chování, vztah k autoritám, komunikace a zvládání konfliktů • sociální role a konflikt rolí, vrstevnické a jiné skupiny • rodina a její význam, mezigenerační vztahy • partnerské vztahy, lidská sexualita • životní styl, ochrana zdraví, sociálně patologické jevy, formy závislosti • zvládání náročných životních situací • materiální a duchovní kultura - umění a věda • víra a ateismus, náboženství a církve, náboženské sekty • institucionální pomoc při řešení osobních problémů
--	---

OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách 	<ul style="list-style-type: none"> • mimořádné události v naší společnosti • činnost člověka po vyhlášení varovného signálu, příprava evakuačního zavadla • tísňové linky, složky integrovaného systému

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Účast na zasedání Okresního soudu v Mělníku (Aktivita)

ČLOVĚK A PRÁVO, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k 	<ul style="list-style-type: none"> • právo, právní systém ČR, Ústava ČR • právní řád, právní ochrana občanů • právní vztahy • druhy práva, protiprávní jednání • rodinné právo, občanské právo, trestní právo

<p>právním úkonům a má trestní odpovědnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace • popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. 	<ul style="list-style-type: none"> • kriminalita dětí a mládeže • soudy v ČR, soudní řízení • správní řízení • trestní řízení, orgány činné v trestním řízení • právnická povolání
<p>přesahy z: (1. ročník): Vybrané části právních odvětví</p>	

ČLOVĚK A EKONOMIKA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace 	<ul style="list-style-type: none"> • statky, majetek a jeho nabytí • racionální ekonomické rozhodování, hospodaření s majetkem, ukládání peněz • hospodářský život rodiny, rodinný rozpočet • sociální zabezpečení, státní sociální podpora, sociální pomoc, charitativní organizace • řešení krizových finančních situací • sociální politika státu, daně • pracovněprávní vztahy a související činnosti

ČESKÁ REPUBLIKA, EVROPA A MEZINÁRODNÍ SPOLEČENSTVÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace 	<ul style="list-style-type: none"> Česká republika a její postavení v soudobém světě velmoci, vyspělý svět, rozvojové země a jejich problémy OSN a jeho úloha v soudobém světě, mezinárodní solidarita a pomoc NATO, armáda ČR, obranná politika ČR EU, členství ČR v EU globální problémy soudobého světa globalizace a její důsledky

4. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný**VÝZNAMNÉ MEZNIKY V SOUDOBÝCH DĚJINÁCH, 20 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol charakterizuje proces modernizace společnosti popíše evropskou koloniální expanzi vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi popíše První světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> dějiny lidské společnosti jako zdroj poučení pro současnost starověké civilizace a jejich přínos modernímu světu charakteristika středověké společnosti občanské revoluce v raném novověku, vznik občanské společnosti vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci postavení Židů a Romů ve společnosti v kontextu společenského vývoje evropská koloniální expanze 1. světová válka a významné společenské změny ve světě po jejím ukončení projevy a důsledky světové hospodářské krize fašizace Evropy ve 30. letech, německý nacismus Mnichov 1938 a jeho důsledky pro ČSR, vznik tzv. 2. republiky 2. světová válka válečné zločiny, holocaust uspořádání světa po druhé světové válce, vznik tzv. východního bloku studená válka charakteristika komunistického režimu v ČSR rozpad zemí tzv. východního bloku

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR objasní cíle válčících stran ve Druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu objasní uspořádání světa po Druhé světové válce a důsledky pro Československo popíše projevy a důsledky studené války charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa vysvětlí rozpad sovětského bloku orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí 	<ul style="list-style-type: none"> Sametová revoluce a polistopadový vývoj v Československu, vznik ČR a její integrace do evropských a euroatlantických struktur
---	---

FILOZOFICKÉ A ETICKÉ OTÁZKY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva dovede pracovat s obsahově a formálně dostupnými texty debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem 	<ul style="list-style-type: none"> vznik filozofie, základní filozofické problémy, disciplíny filozofie proměny filozofického myšlení v dějinách význam filozofie v životě člověka, její smysl při řešení životních situací etika a její předmět, základní pojmy z etiky pojem svědomí, viny, spravedlnosti, odplaty svobodná vůle a lidská činnost základní mravní povinnosti člověka, život jako nejvyšší hodnota

4.2.2. Dějepis

Pojetí předmětu

Dějepis jako společenskovědní předmět kultivuje historické vědomí žáků. Poskytuje žákům relativně komplexní poznatky o národních a světových dějinách a umožňuje jim tak utvořit si vlastní názor na historický vývoj.

Obecné cíle

Cílem výuky je připravit žáky na aktivní život v demokratické společnosti. Směřuje především k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany, kteří si vážící demokracie a svobody a aktivně usilují o její zachování.

Charakteristika učiva

Výuka musí být pro žáky zajímavá, aby v nich vzbuzovala touhu po poznávání historie. Proto je třeba doprovázet výklad učiva prací s historickými texty, obrazovým materiálem, exkurzemi, spoluprací s archivem, muzeem, které přispívají k hlubšímu objasnění charakteru a významu kultury, k poznání díla významných osobností našich i světových dějin, k poznání výsledků lidstva v boji za svobodu a lidská práva, hlubšímu poznání národních a regionálních dějin ve vztazích a souvislostech s dějinami ostatních národů. Proto je třeba rozvíjet schopnost žáků samostatně studovat odbornou literaturu a analyzovat historické dokumenty.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žák je veden k odpovědnému a čestnému jednání, dokáže kriticky hodnotit své okolí, je schopen i sebekritiky, nenechá sebou manipulovat. Váží si a chrání lidský život, jedná v souladu s demokratickými principy, respektuje lidská práva, chápe své občanské i lidské povinnosti, ctí identitu ostatních lidí, aktivně se účastní veřejného života.

Výukové strategie

Vedle tradičních vyučovacích metod (např. výklad, vysvětlování, popis) budou převažovat: dialogická metoda, skupinová práce žáků, samostatná práce, práce s historickou mapou, interpretace konkrétních ukávek z historických dokumentů, referáty, využívání prostředků ICT a audiovizuální techniky, projekty, besedy, přednášky, návštěvy významných památek a míst.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu školy. Studenti budou hodnoceni ústně a písemnou formou. Každý tematický celek bude zakončen písemnou prací. Při hodnocení studentů se přihlíží k vědomostem o historii, k přístupu k probíranému učivu, ke zpracování seminárních prací, ke schopnosti aplikovat získané poznatky o historii na současnost.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Z hlediska klíčových dovedností se klade důraz na:

- komunikativní dovednosti;

- schopnost orientovat se v historických událostech a společenských procesech;
- schopnost aplikovat získané vědomosti a poznatky v životě;
- schopnost konfrontovat různé pohledy na dějinné i současné národní i světové události;
- schopnost chápat a oceňovat lidské hodnoty, humanitu, demokracii, toleranci;
- schopnost žáka interpretovat verbální, ikonické a kombinované texty;
- rozvíjet své vyjadřovací schopnosti;
- schopnost vést diskuzi a formulovat vlastní stanovisko;
- schopnost efektivně se učit a pracovat;
- schopnost přijímat hodnocení svých výsledků, radu i kritiku.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- projevuje se úctou k materiálním a duchovním hodnotám, vědomím nutnosti zachování těchto hodnot pro budoucí generace, tolerancí k odlišným názorům a orientací v globálních problémech současného světa.

Informační a komunikační technologie

- použití prostředků komunikační a informační technologie v přípravě referátů a projektů ve skupinách.

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žák se projevuje úctou k materiálním a duchovním hodnotám, vědomím nutnosti zachování těchto hodnot pro budoucí generace, tolerancí k odlišným názorům a orientací v globálních problémech současného světa.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání,

zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 2 h týdně, povinný**STAROVĚK, 6 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do předmětu • orientální státy • antické státy

STŘEDOVĚK, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • stát a společnost • církev • kultura

RANÝ NOVOVĚK, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • humanismus a renesance • zámořské objevy • český stát • reformace a protireformace • západní a východní Evropa • absolutismus a parlamentarismus • osvícenství

VELKÉ OBČANSKÉ REVOLUCE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci • popíše evropskou koloniální expanzi • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • USA • VFBR • 1848

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje proces modernizace společnosti • popíše evropskou koloniální expanzi • vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> • průmyslová revoluce • demografický vývoj • vznik dělnického hnutí
---	---

PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi • popíše První světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce • vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> • mezinárodní vztahy před válkou • příčiny 1. světové války • průběh války • české země za války

VZNIK ČSR, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> • budování demokracie v ČSR
<p>přesahy z: (1. ročník): Základní právní pojmy, (1. ročník): Ústavní právo</p>	

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol • charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus • popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR • objasní cíle válčících stran ve Druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> • hospodářská krize • napětí a cesta k válce • ČSR za války • válečné zločiny • holocaust • důsledky války

SVĚT V BLOCÍCH, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní cíle válčících stran ve Druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • objasní uspořádání světa po Druhé světové válce a důsledky pro Československo 	<ul style="list-style-type: none"> • poválečné uspořádání světa a Evropa

ČSR - 1948 - 1989, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku • uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> • mezníky ve vývoji ČSR

přesahy z:

(1. ročník): Základní právní pojmy,

(1. ročník): Ústavní právo

4.3. Přírodovědné vzdělávání

Výuka přírodních věd přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Přírodovědné vzdělávání nemůže být nahrazeno pouhou znalostí vybraných faktů, pojmů a procesů.

Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Nároky jednotlivých oborů vzdělání na přírodovědné vzdělávání a jeho součásti jsou rozdílné.

Z toho důvodu byly zpracovány varianty přírodovědného vzdělání. Škola si zvolí variantu fyzikálního a chemického vzdělávání minimálně na úrovni uvedené v poznámkách k rámcovému rozvržení obsahu vzdělávání (může si tedy zvolit i variantu s vyššími nároky na příslušné vzdělávání).

Fyzikální vzdělávání je vypracováno ve třech variantách. Varianta A je určena pro obory s vysokými, varianta B se středními a varianta C s nižšími nároky na fyzikální vzdělávání.

Chemické vzdělávání je vypracováno ve dvou variantách. Varianta A je určena pro obory s vyššími nároky na chemické vzdělávání, varianta B pro obory s nižšími nároky.

Biologické a ekologické vzdělávání je vypracováno pouze v jedné variantě.

Přírodovědné vzdělávání může škola realizovat buď v samostatných vyučovacích předmětech, nebo integrovaně v závislosti na charakteru oboru a podmínkách školy.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

4.3.1. Fyzika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět fyzika je součástí všeobecného vzdělání a přispívání k hlubšímu a ucelenějšímu pochopení jevů v přírodě, poskytuje žákům soubor vědomostí pro vytvoření klíčových, odborných a občanských kompetencí.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

-pozorovat a zkoumat přírodu, získané informace zpracovat a vyhodnotit je vyhledávat přírodovědné informace (i z internetové sítě), interpretovat je a vytvářet si o nich vlastní názor, který dokáže obhájit

- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy a nalézat souvislosti;
- klást si otázky týkající se existence a života člověka vůbec a hledat na ně racionální odpověď;
- využívat získané poznatky k adaptaci na nové podmínky a mít schopnost i tvořivě do těchto podmínek zasáhnout;
- zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje, mít motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí;
- je schopen vyhledat informace, zhodnotit je, umět je interpretovat, utvořit si vlastní názor a ten v případě potřeby obhájit.

Charakteristika učiva

Předmět fyzika je koncipován jako všeobecně vzdělávací předmět. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole. Důraz je kladen na pochopení základních přírodních jevů a zákonů a jejich aplikaci do praxe i běžného života. Důraz je dále kladen na schopnost vyhledat informace, zhodnotit je, umět je interpretovat, utvořit si vlastní názor a ten v případě potřeby obhájit.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák správně používal pojmy, dokázal vysvětlit fyzikální jevy, rozlišoval fyzikální realitu a model, řešil fyzikální problém a dokázal uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání a praktickém životě. Učivo je členěno do celků, které v dané posloupnosti představují obsahově a logicky uspořádaný systém.

Učivo fyziky je přizpůsobeno pro obory s nižšími nároky na fyzikální vzdělávání.

Směrování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pochopili základní přírodní jevy a zákony a jejich aplikaci do praxe i běžného života;
- byli schopni vyhledat informace, zhodnotit je;
- uměli je interpretovat;
- utvořili si vlastní názor a ten v případě potřeby obhájili;
- získali motivace k celoživotnímu vzdělání v přírodovědné oblasti;
- pochopili postavení člověka v přírodě;
- získali motivaci k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě;
- respektovali život jako nejvyšší hodnotu;
- rozvíjeli chování vedoucího ke zdravému způsobu života a odpovědnosti za své zdraví.

Strategie výuky

Metody práce jsou výklad, domácí experimenty, samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů (Internet, časopisy popularizující věd). Tyto informace jsou interpretovány před třídou, vede se o nich diskuze.

Ve skupinách se řeší problémové úlohy, aplikují základních matematické postupy, příklady korespondující s odbornou specializací žáků. Využívají se výukové programy nabízené mimoškolními organizacemi.

Další formou výuky jsou exkurze.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Důraz bude kladen na schopnost aplikace základních přírodních jevů a zákonů do praxe i běžného života, porozumění podstatě přírodních jevů, které nás obklopují, schopnost samostatně provést jednoduché výpočty základních fyzikálních veličin a schopnost utvořit si představu o rozměru fyzikálních jednotek a umět se základními pracovat.

Splnění všech kritérií zajistí výborné hodnocení, každé chybějící kritérium by mohlo znamenat snížení hodnocení o jeden stupeň. Postupy hodnocení jsou znalostní testy, ústní zkoušení, řešení početních úloh, domácí experimenty a domácí řešení problémových úloh a řešení problémových úloh v pracovních skupinách ve škole, schopnost interpretovat vyřešenou úlohu před ostatními žáky, v případné diskusi umět adekvátním způsobem svůj názor obhájit. Důraz bude kladen na týmovou práci žáků při získávání poznatků a schopnost aplikace získaných vědomostí v praxi. Hodnocení se řídí klasifikačním řádem a má motivační charakter.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět za pomoci výše uvedených strategií výuky nejvíce rozvíjí kompetenci:

- vhodné a přesné vyjadřování;
- logické usuzování, posouzení;
- formulace a prosazování vlastních názorů;
- vhodná argumentace při obhajobě závěrů;
- získání vhodné míry sebevědomí, přiměřené sebehodnocení;
- přijímání hodnocení od druhých lidí;
- přesné plnění svěřených úkolů;
- samostatné řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů;
- výstižná formulace jádra problému, provádění reálného odhadu praktického problému;
- získávání informací z otevřených zdrojů, zejména ze sítě Internet;
- využívání různých forem grafického znázornění reálných situací.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali pracovat ve skupině více osob a dokázali s nimi jednat a posoudit jejich názory, přijmout je, nebo hledat kompromisní řešení;
- obhájit a prosadit své názory kultivovanou formou, rozvíjet komunikační metody.
- měli vhodnou míru sebevědomí a sebe odpovědnosti;
- angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro zájmy veřejné a ve prospěch lidí v jiných zemích.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaže je chránit a zachovat je pro budoucí generace;

- dokázali respektovat život jako nejvyšší hodnotu;
- uvědomili si odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí;
- pochopili nutnost dodržování zásad udržitelného rozvoje, rozvíjet získané poznatky a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu:

- že prezentují své výsledky pomocí ICT techniky a diskutují o nich;
- dále užívají nové informační technologie a získávají z nich informace, které zpracovávají do vhodné grafické podoby.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **správně používat a převádět běžné jednotky**
(navázáno v RVP na: správně používat a převádět běžné jednotky)
- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy**
(navázáno v RVP na: provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy)
- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení**
(navázáno v RVP na: nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)
- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**
(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**

(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)

- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**

(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)

- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali pracovat ve skupině více osob a dokázali s nimi jednat a posoudit jejich názory, přijmout je, nebo hledat kompromisní řešení;
- obhájit a prosadit své názory kultivovanou formou, rozvíjet komunikační metody;
- měli vhodnou míru sebevědomí a sebe odpovědnosti;
- angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro zájmy veřejné a ve prospěch lidí v jiných zemích.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;

- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaže je chránit a zachovat je pro budoucí generace;
- dokázali respektovat život jako nejvyšší hodnotu;
- uvědomili si odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí;
- pochopili nutnost dodržování zásad udržitelného rozvoje, rozvíjet získané poznatky a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou vedeni k tomu:

- že prezentují své výsledky pomocí ICT techniky a diskutují o nich;
- dále užívají nové informační technologie a získávají z nich informace, které zpracovávají do vhodné grafické podoby.

1. ročník, 2 h týdně, povinný**Aktivity, pomůcky, soutěže****Internet** (Aktivita)

Pomocí internetu vyhledat názorné informace o Sluneční soustavě a o vzniku a zániku hvězd

Fyzikální tabulky (Pomůcka)

Naučit žáky vyhledávat a převádět fyzikální jednotky

Názorná pomůcka (Pomůcka)

Pomocí čoček ukázat podstatu lomu světla.

MECHANIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami • rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti • použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech • určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa • popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli • vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • určí výkon a účinnost při konání práce • analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie • určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty • určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na tlakové síly v tekutinách • vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině 	<ul style="list-style-type: none"> • pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů • Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitační pole, vrhy • mechanická práce, výkon, energie, účinnost • posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil • tlakové síly a tlak v tekutinách, proudění tekutin
<p>přesahy z: (1. ročník): Úvod do studia, opakování a prohloubení učiva ZŠ, (1. ročník): Mocniny a odmocniny</p>	

MOLEKULOVÁ FYZIKA A TERMKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek • změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy termiky (teplota, teplotní roztažnost) • teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa tepelná kapacita, měření tepla

<p>termodynamickou teplotu</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn vysvětlí mechanické vlastnosti těles z hlediska struktury pevných látek popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi 	<ul style="list-style-type: none"> tepelné děje v ideálním plynu, 1. termodynamický zákon, práce plynu účinnost tepelné motory struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství
--	---

ELEKTRINA A MAGNETISMUS, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj vysvětlí princip a funkci kondenzátoru popíše vznik elektrického proudu v látkách řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona sestaví podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud řeší úlohy užitím vztahu $R = \zeta \cdot l/S$; řeší úlohy na práci a výkon elektrického proudu vysvětlí elektrickou vodivost polovodičů, kapalin a plynů popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN vysvětlí princip chemických zdrojů napětí zná typy výbojů v plynech a jejich využití určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem a popíše 	<ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče, přechod PN magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem

<p>magnetické pole indukčními čarami</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice • charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu • vysvětlí princip transformátoru a usměřovače střídavého proudu • vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu • popíše využití elektromagnetického vlnění ve sdělovacích soustavách • posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie 	
---	--

VLNĚNÍ A OPTIKA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání • popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance • rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí • charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění a zná jejich význam pro vnímání zvuku • chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla • vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami • popíše oko jako optický přístroj • vysvětlí principy základních typů optických přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • mechanické kmitání a vlnění • zvukové vlnění • světlo a jeho šíření • zobrazování zrcadlem a čočkou • základní typy optických přístrojů • spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření • vlnové vlastnosti světla

FYZIKA ATOMU, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše důsledky plynoucí z principů 	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní druhy mechanického

<p>speciální teorie relativity pro chápání prostoru a času</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná souvislost energie a hmotnosti objektů pohybujících se velkou rychlostí • objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití • chápe základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvěta • charakterizuje základní modely atomu • popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu • popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony • vysvětlí podstatu radioaktivity a jaderného záření a popíše způsoby ochrany před tímto zářením • popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice 	<p>vlnění a popíše jejich šíření</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní vlastnosti zvuku, chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla, na zobrazení zrcadly a čočkami • vysvětlí principy základních typů optických přístrojů • popíše význam různých druhů elektromagnetických záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi
---	---

VESMÍR, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu • popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galaxií • zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru • vysvětlí nejdůležitější způsoby, jimiž astrofyzika zkoumá vesmír 	<ul style="list-style-type: none"> • Slunce, planety a jejich pohyb, komety • hvězdy a galaxie

4.3.2. Chemie

Cíl předmětu

Výuka chemie přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Cílem tohoto vzdělávání je především naučit žáky využívat poznatků v profesním i v odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim na důkazech založené odpovědi.

Charakteristika učiva

Učivo chemie tvoří vybrané poznatky obecné, anorganické a organické chemie a biochemie. V jednotlivých tematických celcích doporučujeme zaměřit se na vlastnosti a praktické využití chemických prvků a sloučenin, chemických dějů a procesů v oboru i v běžném životě.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali motivaci přispívat k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- využívali poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- znali využití běžných chemických látek v odborné praxi i v občanském životě a jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí.

Pojetí výuky

Výuka ve všech tematických celcích by měla vést k rozvoji schopnosti aplikovat poznatky v odborné složce vzdělávání a v každodenní praxi s akcentem na zdravotní výchovu a zásady udržitelného rozvoje. Ve výuce se kromě výkladu, práce s různými učebními texty a tabulkami, uplatňují i další vyučovací metody, např. samostatná a skupinová práce žáků, metody rozhovoru a další. Žáci se učí pracovat s různými informačními zdroji, ovládat jednoduché laboratorní techniky, provádět laboratorní práce podle písemných návodů, zpracovat a zhodnotit výsledky měření. K lepšímu osvojování poznatků a k vytváření správných představ o látkách a jevech přispívá zařazení demonstračních pokusů, využívání modelů, schémat, obrazů apod. Výuku lze rovněž vhodně doplnit exkurzemi, besedami s odborníky, případně zadáním žákovského projektu ke zvolené problematice.

Hodnocení výsledků žáků

Vyučující zohledňuje úroveň odborných vědomostí a dovedností, používání správné terminologie, samostatnost a plynulost projevu žáka, jeho aktivitu a schopnost aplikovat tyto vědomosti v odborných předmětech. Výsledky učení je nutno kontrolovat průběžně, zohledňovat žáky se speciálními poruchami učení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák je schopen:

- vybrat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie;
- organizovat a řídit vlastní učení;
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, hlavně pak v praktickém životě;
- - operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, vytvářet komplexní pohled na přírodní jevy.

Kompetence k řešení problémů

Žák je schopen:

- vyhledat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky;
- využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení;
- ověřovat prakticky správnost řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák je schopen:

- při řešení problémů vhodně komunikovat se spolužáky vyjadřovat se výstižně a srozumitelně, věcně a jazykově správně /v ústní i písemné formě/, správně užívat pojmy, chemické názvosloví a terminologii.

Kompetence matematické

Žák je schopen:

- pracovat s chemickými veličinami, jednotkami a rovnicemi a tyto znalosti dovede uplatnit při řešení úloh odhadnout výsledek, využívat tabulek, sestrojít graf.

Kompetence personální a sociální

Žák je schopen:

- při řešení problémů pracovat samostatně i v týmu, vzájemně spolupracovat, přijmout kritiku své činnosti, poučit se z ní a vyvodit závěry pro svou další činnost ve škole i v běžném životě.

Kompetence k praktickému uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák je schopen:

- plánovat činnost při pozorování, pokusech a při zpracování a vyhodnocování získaných dat dodržovat základní zásady bezpečnosti práce a v případě potřeby poskytnout první pomoc pochopit nutnost dodržování zásad udržitelného rozvoje.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žák je schopen:

- při studiu využívat počítače vyhledávat informace na internetu a posoudit jejich věrohodnost.

Průřezová témata

Při výuce chemie je realizováno především průřezové téma Člověk a životní prostředí, v určité míře i další průřezová témata.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- aktivně si osvojovali takové technologické postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí;
- jednali hospodárně a ekologicky a dodržovali zásady udržitelného rozvoje, měli úctu k životu jako nejvyšší hodnotě.

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni pracovat samostatně i v týmu, vzájemně spolupracovali a pomáhali si, vhodnou formou prosazovali a obhajovali své názory;
- angažovali se nejen v zájmu osobním, ale i veřejném;
- měli úctu k hodnotám materiálním i duchovním.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- nesli zodpovědnost za vlastní život a uvědomili si význam chemického vzdělání v profesním i v občanském životě vhodně formulovali svá očekávání a své priority s ohledem na získané vzdělání a svou profesní kariéru se seznámili s hospodářskou strukturou regionu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- k získávání informací využívali nové informační technologie, získané informace dovedli porovnat, posoudit jejich věrohodnost a zpracovat je dokázali prezentovat výsledky své práce na veřejnosti a diskutovat o nich.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni pracovat samostatně i v týmu, vzájemně spolupracovali a pomáhali si;
- vhodnou formou prosazovali a obhajovali své názory;
- angažovali se nejen v zájmu osobním, ale i veřejném;
- měli úctu k hodnotám materiálním i duchovním.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- aktivně si osvojovali takové technologické postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí;
- jednali hospodárně a ekologicky a dodržovali zásady udržitelného rozvoje;
- měli úctu k životu jako nejvyšší hodnotě.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- nesli zodpovědnost za vlastní život a uvědomili si význam chemického vzdělání v profesním i v občanském životě vhodně formulovali svá očekávání a své priority;
- s ohledem na získané vzdělání a svou profesní kariéru se seznámili s hospodářskou strukturou regionu.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- k získávání informací využívali nové informační technologie, získané informace dovedli porovnat, posoudit jejich věrohodnost a zpracovat je dokázali prezentovat výsledky své práce na veřejnosti a diskutovat o nich.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

OBECNÁ CHEMIE, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje pojmy těleso a chemická látka dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech zná názvy a značky vybraných chemických prvků dokáže zapsat vzorec a název jednoduché sloučeniny, umí využívat oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi vyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh reakce zapiše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> chemická výroba a její suroviny třídění a vlastnosti látek chemické názvosloví, rovnice a výpočty stavba atomu a periodická soustava prvků chemická vazba, chemický děj

ANORGANICKÁ CHEMIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vlastnosti anorganických látek tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> názvosloví anorganických sloučenin vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi Oxidy, kyseliny, hydroxidy, halogenidy, soli Elektrolýza a její využití

<ul style="list-style-type: none"> vlivu na zdraví a životní prostředí uplatňuje poznatky o určitých chemických reakcích v chemické analýze 	
---	--

ORGANICKÁ CHEMIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti uhlíku organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi uhlovodíky a jejich deriváty, alkany - alkeny - alkyiny, alkoholy, aminokyseliny, cyklické uhlovodíky

BIOCHEMIE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek vysvětlí podstatu biochemických dějů popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy 	<ul style="list-style-type: none"> chemické složení živých organismů přírodní látky (cukry, tuky, bílkoviny) nukleové kyseliny, vitamíny biochemické děje (dýchání, fotosyntéza)

CHEMIE V MODERNÍ SPOLEČNOSTI, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vlastnosti anorganických látek tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze v daném oboru 	<ul style="list-style-type: none"> suroviny chemického průmyslu energetické zdroje polymery, plasty, léčiva, umělá hnojiva, pesticidy, výbušniny chemický průmysl v okolí a jeho vliv na životní prostředí

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek 	
---	--

4.3.3. Ekologie

Cíl předmětu

Vyučovací předmět ekologie poskytuje žákům vědomosti a dovednosti z biologie a ekologie. Soubor poznatků, dovedností a postojů je nezbytný pro využití v dalších odborných předmětech, pro jejich pracovní a osobní život. Žák se v předmětu naučí využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí. Naučí se logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy, pozorovat a zkoumat přírodu a zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje. Bude umět vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko. Žák porozumí základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodní nezbytnost udržitelného rozvoje.

Charakteristika učiva

Výchovně-vzdělávací cíle předmětu mají své těžiště ve výchově žáků ke vztahu k přírodě a její ochraně. Ve vyučovacím předmětu si žáci vybrané učivo z biologie, ekologie a problematiky životního prostředí zopakují, prohloubí a rozšíří a seznámí se s mechanismy působení člověka na ekosystémy a živé i neživé složky životního prostředí.

Poznatky z tohoto vyučovacího předmětu se budou využívat v dalších odborných předmětech.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti;
- získali motivaci přispívat k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- získali pozitivní postoj k životu, přírodě, životnímu prostředí na Zemi;
- přijali zodpovědnost za sebe sama, za svá rozhodnutí a činy, spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Pojetí výuky

Při vyučovacím procesu jsou respektovány pedagogické zásady, především zásady názornosti, přiměřenosti a trvalosti. Důraz je kladen na pochopení základních ekologických souvislostí a postavení člověka v přírodě a řešení jednoduchých přírodovědných problémů (zařazení problémové výuky).

Při vyučování se používají zejména tyto vyučovací metody: výklad s demonstracemi, dialog, řízený rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, pokus a pozorování. Výuka bude doplněna exkurzemi, besedami s odborníky a zadáváním žákovského projektu ke zvolené problematice.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení výsledků vzdělávacího procesu vyučující zohledňuje zejména úroveň připravenosti. Hodnocení žáků vychází ze standardního školního klasifikačního řádu s ohledem na individuální požadavky integrovaných žáků. Vhodnými klasifikačními

metodami jsou: známkování, testy a hledání možností pro individuální projevy žáků. Zvlášť se při klasifikaci zohlední např. aplikace poznatků v oboru, řešení problémových úloh, hloubka osvojených poznatků atd. Do hodnocení se promítne i případná projektová činnost žáků. Hodnocení mají být formulována tak, aby podporovala vývoj žáků a vyvolávala jejich aktivitu, jsou tedy závislá na individuálních vlastnostech žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Absolvent je schopen:

- vybrat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie;
- organizovat a řídit vlastní učení;
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, hlavně pak v praktickém životě;
- operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, vytvářet komplexní pohled na přírodní jevy.

Kompetence k řešení problému

Absolvent je schopen:

- vyhledat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky;
- využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení;
- samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení;
- ověřovat prakticky správnost řešení problémů.

Občanské kompetence

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k tomu, aby žák:

- chápal základní ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě;
- posílil svůj citový a hodnotový vztah k přírodě a vědomí sounáležitosti s přírodou;
- pochopil komplexně problematiku životního prostředí a aktivně přistoupil k jeho ochraně;
- uvědomoval si globální problémy životního prostředí;
- chápal „trvale udržitelný rozvoj“ ve smyslu odpovědnosti každé generace k následujícím;
- pochopil, že je výhodnější životní prostředí chránit než nákladné škody na životním prostředí odstraňovat.

Průřezová témata

Pojetí a obsah výuky ekologie umožňuje realizovat celé průřezové téma Člověk a životní prostředí.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- aktivně se zapojovali do ochrany životního prostředí;
- osvojovali si technologické metody a pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí a prosazovali trvale udržitelný rozvoj ve své pracovní činnosti;
- efektivně pracovali s informacemi a uměli je kriticky vyhodnocovat;
- dodržování bezpečnosti práce chápali jako součást péče o zdraví;
- diskutovali o problémech z oblasti ekologie, vhodnou formou vyjadřovali své názory a respektovali názory druhých.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)
- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**
(navázáno v RVP na: uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti)

- **adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní**
(navázáno v RVP na: adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní)
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
  - chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
  - porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
  - respektovali principy udržitelného rozvoje;
  - získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
  - samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
  - pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
  - osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
  - dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
  - osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.
- Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- aktivně se zapojovali do ochrany životního prostředí;
  - osvojovali si technologické metody a pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí a prosazovali trvale udržitelný rozvoj ve své pracovní činnosti;
  - efektivně pracovali s informacemi a uměli je kriticky vyhodnocovat;
  - dodržování bezpečnosti práce chápali jako součást péče o zdraví;

- diskutovali o problémech z oblasti ekologie, vhodnou formou vyjadřovali své názory a respektovali názory druhých.

1. ročník, 1 h týdně, povinný**ZÁKLADNÍ ZNAKY A PODMÍNKY ŽIVOTA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi • vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav • popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života • vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou • charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly • uvede základní skupiny organismů a porovná je • objasní význam genetiky • popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a vývoj života na Zemi • vlastnosti živých soustav • typy buněk • rozmanitost organismů a jejich charakteristika • dědičnost a proměnlivost • biologie člověka • zdraví a nemoc
<p>přesahy z: (3. ročník): Naše budoucnost / příroda /</p>	

ZÁKLADY OBECNÉ EKOLOGIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy • ekologické faktory prostředí • potravní řetězce • koloběh látek v přírodě a tok energie • typy krajiny

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím • dopady činností člověka na životní prostředí • přírodní zdroje energie a surovin • odpady • globální problémy • ochrana přírody a krajiny • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí • zásady udržitelného rozvoje • odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí
<p>přesahy z: (1. ročník): Vybrané části právních odvětví, (2. ročník): Životní prostředí - globální problémy</p>	

4.4. Matematické vzdělávání

4.4.1. Matematika

Matematické vzdělávání má v odborném školství kromě funkce všeobecně vzdělávací ještě funkci průpravnou pro odbornou složku vzdělávání.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Uvedené výsledky vzdělávání a učivo představují v odborném školství základ matematického vzdělávání pro daný stupeň vzdělání. V oborech vzdělání se zvýšenými

nároky na matematické vzdělávání rozšíří škola ve svém školním vzdělávacím programu matematické vzdělávání v souvislosti s potřebami odborného vzdělávání zejména o:

- operace s komplexními čísly a řešení kvadratických rovnic v množině C ;
- řešení aplikačních úloh s využitím funkcí, posloupností a trigonometrie;
- analytickou geometrii kuželoseček.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvarech;
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuse výsledků jejich řešení;
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- grafů, diagramů, tabulek a internetu, přesně se matematicky vyjadřovat;
- používat pomůcky: odbornou literaturu, internet, PC, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Obecné cíle

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.).

Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami.

Významně se podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky;
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů;
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální z nich;
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty z paměti, náročnější za použití kalkulačtoru;
- používat běžných rýsovacích a jiných matematických pomůcek;
- rozvíjet prostorovou představivost;
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit;
- provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků;

- formulovat matematické myšlenky slovně a písemně;
- získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídít je, analyzovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky;
- vyjádřit vztah mezi dvěma nebo více proměnnými, správně jej interpretovat a prakticky použít, zachytit jej tabulkou, grafem, případně rovnicí.

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy).

Charakteristika učiva

Učební osnova je zpracována pro vyučování v rozsahu 10 týdenních vyučovacích hodin za studium (1. + 2. ročník po 2 hodinách, 3. + 4. ročník po 3 hodinách).

Z hlediska klíčových dovedností klademe důraz zejména na:

- dovednost analyzovat a řešit problémy;
- vhodné a správné numerické zpracování úlohy;
- posílení pozitivních rysů osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky);
- chápání souvislostí a vzájemných vztahů mezi jednotlivými tematickými celky i návaznosti na další vědní obory;
- rozvoj představivosti;
- schopnost pracovat ve skupině, umět prosadit vlastní názory a přijmout myšlenky ostatních.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a také jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Pojetí výuky

V matematice je využíváno tradičních (výkladové hodiny) i moderních výukových metod (práce s PC). Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné střídat a kombinovat vyučovací metody:

- výklad;
- samostatná práce (individuální procvičování nových dovedností);
- skupinové vyučování (řešení obtížnějších a časově náročných úloh);
- tvorba projektů (např. finanční matematika - návrh na zhodnocení finanční částky);
- shrnutí a opakování učiva po každém tematickém celku;
- aktualizace učiva (finanční matematika - zjišťování aktuálních podmínek pro zákazníky bank);
- práce s PC (grafické znázorňování průběhu funkce, geometrické útvary, řešení soustav rovnic);
- hry (zařazení zajímavých a netypických úloh, rébusů);

- žakovské soutěže (v rámci třídy, školy, mezi školní - porovnání vzájemné úrovně škol, celostátní soutěže - Matematická olympiáda, Klokan, matematická soutěž odborných škol);
- diskuse (zhodnocení možností, přístupů, metod řešení, výsledků, atd.);
- simulace (praktické slovní úlohy s možností využití v praktickém životě);
- projekce a modelace (využití projekční techniky v úlohách grafického charakteru, které jsou časově náročné, využití modelů pro znázornění situací náročných na představivost);
- podporovat aktivity mezipředmětového charakteru.

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení žáků se používá různých forem zjišťování úrovně znalostí: ústní zkoušení, písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, čtvrtletní písemné práce, opakovací testy). Způsoby hodnocení by měly spočívat v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, popřípadě procentuálního vyjádření, pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáků.

Hodnotí se:

- správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh;
- schopnost samostatného úsudku;
- schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vzdělání v matematice přispívá k rozvoji těchto klíčových a občanských kompetencí:

- najít vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti;
- být schopen vlastního úsudku;
- umět prosadit a zdůvodnit vlastní názor a zároveň přijímat kompromisy;
- rozvíjet vyjadřovací schopnosti;
- efektivně se učit a pracovat, soustavně se vzdělávat;
- přijímat hodnocení svých výsledků, přijímat radu i kritiku;
- vystihnout jádro problému;
- rozvíjet dovednost aplikovat získané poznatky;
- přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání (v pracovních činnostech i v osobním životě);
- pracovat s informacemi a kriticky je vyhodnocovat;
- uplatňovat různé metody myšlení při řešení běžných pracovních úkolů a vhodně volit prostředky pro jejich splnění;
- provést reálný odhad při řešení praktického problému;
- rozvíjet logické myšlení, schopnost analýzy a syntézy, dedukce, abstrakce.

Mezipředmětové vztahy:

- ekonomika;
- fyzika;
- chemie;
- informační technologie;
- technická dokumentace.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výuka matematiky posiluje sebevědomí, sebe odpovědnost, učí žáky přijímat kompromisy, kritiku od jiných lidí, učí také kriticky hodnotit své vlastní studijní a pracovní výsledky.

Člověk a životní prostředí

Vhodně zvolenými slovními úlohami lze žáky upozornit na problémy týkající se životního prostředí. Při práci se statistickými daty žáci zpracovávají informace, které se týkají změn životního prostředí.

Člověk a svět práce

Výuka matematiky vede k posílení důvěry ve vlastní schopnosti, posiluje důslednost, důkladnost, přesnost a odpovědnost. Vede žáky k zájmu o celoživotní vzdělávání.

Informační a komunikační technologie

Při výuce matematiky žáci zpracovávají tabulky a grafy pomocí výpočetní techniky. Podklady pro zpracování statistických dat získávají z internetu.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií*)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: *získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet*)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií*)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **správně používat a převádět běžné jednotky**
(navázáno v RVP na: *správně používat a převádět běžné jednotky*)
- **používat pojmy kvantifikujícího charakteru**
(navázáno v RVP na: *používat pojmy kvantifikujícího charakteru*)
- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy**
(navázáno v RVP na: *provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy*)
- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení**
(navázáno v RVP na: *nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení*)
- **číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)**

(navázáno v RVP na: číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.))

- **aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru**
(navázáno v RVP na: aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru)
- **efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích**
(navázáno v RVP na: efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)
- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých**

(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých)

- **příspěvat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**

(navázáno v RVP na: příspěvat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**

(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)

- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Výuka matematiky posiluje sebevědomí, sebe odpovědnost, učí žáky přijímat kompromisy, kritiku od jiných lidí, učí také kriticky hodnotit své vlastní studijní a pracovní výsledky.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje

- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Výuka matematiky vede k posílení důvěry ve vlastní schopnosti, posiluje důslednost, důkladnost, přesnost a odpovědnost. Vede žáky k zájmu o celoživotní vzdělávání.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný**Aktivity, pomůcky, soutěže****projekt** (Aktivita)**rýsovací pomůcky** (Pomůcka)

trojúhelník, trojúhelník s ryskou, úhломěr, kružítko

matematické tabulky (Pomůcka)**ÚVOD DO STUDIA, OPAKOVÁNÍ A PROHLoubENÍ UČIVA ZŠ, 25 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí aritmetické operace v množině reálných čísel • používá různé zápisy reálného čísla • používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu • provádí operace s mocninami a odmocninami 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné obory • absolutní hodnota reálného čísla • intervaly jako číselné množiny • užití procentového počtu • mocniny s celým exponentem, druhá odmocnina • výpočty a odhady • trojúhelník a Pythagorova věta • trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku • písemná práce a její rozbor
<p>přesahy do: Fyzika (1. ročník): Mechanika</p> <p>přesahy z: (1. ročník): Základy matematické logiky a teorie množin, (1. ročník): Algebraické výrazy</p>	

MOCNINY A ODMOCNINY, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s mocninami a odmocninami 	<ul style="list-style-type: none"> • mocniny s racionálním exponentem • pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami • písemná práce a její rozbor
<p>přesahy do: Fyzika (1. ročník): Mechanika, Matematika (1. ročník): Algebraické výrazy, Seminář z Matematika (4. ročník): Mocniny, odmocniny a mnohočleny</p> <p>přesahy z: (1. ročník): Algebraické výrazy</p>	

ALGEBRAICKÉ VÝRAZY, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s mocninami a odmocninami • provádí operace s mnohočleny, 	<ul style="list-style-type: none"> • mnohočleny • rozklady mnohočlenů • lomené výrazy

lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny	<ul style="list-style-type: none"> vyjádření neznámé ze vzorce
<p>přesahy do: Matematika (1. ročník): Úvod do studia, opakování a prohloubení učiva ZŠ, Matematika (1. ročník): Mocniny a odmocniny, Seminář z Matematika (4. ročník): Mocniny, odmocniny a mnohočleny</p> <p>přesahy z: (1. ročník): Mocniny a odmocniny</p>	

ZÁKLADY MATEMATICKÉ LOGIKY A TEORIE MNOŽIN, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> výroky a kvantifikátory základní množinové operace logická stavba matematické věty písemná práce a její rozbor opakování a shrnutí učiva
<p>přesahy do: Matematika (1. ročník): Úvod do studia, opakování a prohloubení učiva ZŠ</p>	

LINEÁRNÍ FUNKCE, ROVNICE, NEROVNICE A JEJICH SOUSTAVY, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice 	<ul style="list-style-type: none"> Lineární funkce, rovnice, nerovnice a jejich soustavy lineární a konstantní funkce, definiční obor, obor hodnot, graf lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou vyjádření neznámé z technického vzorce soustavy lineárních rovnic a nerovnic slovní úlohy a další technické aplikace 4. čtvrtletní práce a její rozbor shrnutí a opakování učiva 1. ročníku

2. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

projekt (Aktivita)

rýsovací pomůcky (Pomůcka)

trojúhelník, trojúhelník s ryskou, úhloměr, kružítko

matematické pomůcky (Pomůcka)

LINEÁRNÍ FUNKCE, ROVNICE, NEROVNICE A JEJICH SOUSTAVY, 25 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě 	<ul style="list-style-type: none"> lineární a konstantní funkce, definiční obor, obor hodnot, graf lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou vyjádření neznámé ze vzorce soustavy lineárních rovnic a nerovnic slovní úlohy a další technické aplikace písemná práce a její rozbor
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>Člověk a životní prostředí</p> <p><i>Vhodně zvolenými slovními úlohami lze žáky upozornit na problémy týkající se životního prostředí. Při práci se statistickými daty žáci zpracovávají informace, které se týkají změn životního prostředí.</i></p>	
<p>přesahy do: Seminář z Matematika (4. ročník): Funkce</p> <p>přesahy z: (2. ročník): Kvadratické funkce, rovnice a nerovnice</p>	

KVADRATICKÉ FUNKCE, ROVNICE A NEROVNICE, 26 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě 	<ul style="list-style-type: none"> kvadratická funkce, definiční obor, obor hodnot, graf kvadratická rovnice, diskriminant, řešitelnost v oboru reálných čísel vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice, rozklady kvadratických trojčlenů rovnice s neznámou pod odmocninou soustavy rovnic kvadratické nerovnice slovní úlohy
<p>přesahy do: Matematika (2. ročník): Lineární funkce, rovnice, nerovnice a jejich soustavy, Seminář z Matematika (4. ročník): Funkce</p>	

PLANIMETRIE, 26 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů, klasifikace

<ul style="list-style-type: none"> • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah 	rovinných útvarů <ul style="list-style-type: none"> • shodnost a podobnost trojúhelníků • Euklidovy věty • obvod a obsah trojúhelníku • mnohoúhelníky, obvod a obsah • kružnice, kruh a jeho části, obvody a obsahy • množiny všech bodů dané vlastnosti • shodná zobrazení • podobnost a stejnoolehlost • konstrukční úlohy
přesahy do: Seminář z Matematika (4. ročník): Planimetrie	

FUNKCE, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • elementární funkce a jejich vlastnosti • inverzní funkce • exponenciální funkce a logaritmické funkce, logaritmus • exponenciální rovnice a logaritmické rovnice
přesahy do: Seminář z Matematika (4. ročník): Funkce	

3. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

projekt (Aktivita)

rýsovací pomůcky (Pomůcka)

trojúhelník, trojúhelník s ryskou, úhломěr, kružítko

matematické tabulky (Pomůcka)

statistické informace (Pomůcka)

statistické materiály z různých oborů (ČR, EU, ekonomika, ekologie, atd.)

FUNKCE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • elementární funkce a jejich vlastnosti • inverzní funkce • exponenciální funkce a logaritmické funkce, logaritmus • exponenciální rovnice a logaritmické rovnice
pokrytí průřezových témat	

Informační a komunikační technologie

Při výuce matematiky žáci zpracovávají tabulky a grafy pomocí výpočetní techniky. Podklady pro zpracování statistických dat získávají z internetu.

přesahy do:

Matematika (3. ročník): Goniometrie a trigonometrie

přesahy z:

(3. ročník): Goniometrie a trigonometrie

GONIOMETRIE A TRIGONOMETRIE, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> oblouková míra a orientovaný úhel funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens základní vztahy mezi goniometrickými funkcemi goniometrické rovnice sinová věta a kosinová věta řešení obecného trojúhelníku
<p>přesahy do: Matematika (3. ročník): Funkce, Seminář z Matematika (4. ročník): Goniometrie a trigonometrie</p> <p>přesahy z: (3. ročník): Funkce</p>	

STEREOMETRIE, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie 	<ul style="list-style-type: none"> polohové a metrické vlastnosti útvarů v prostoru základní tělesa, povrchy a objemy aplikační úlohy

KOMBINATORIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování počítá s faktoriály a kombinačními čísly 	<ul style="list-style-type: none"> variace, permutace kombinace vlastnosti kombinačních čísel binomická věta
<p>přesahy do: Seminář z Matematika (4. ročník): Kombinatorika a pravděpodobnost</p>	

PRAVDĚPODOBNOST, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem 	<ul style="list-style-type: none"> • náhodný pokus a náhodný jev • pravděpodobnost a četnost náhodného jevu • pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů • aplikační úlohy
<p>přesahy do: Seminář z Matematika (4. ročník): Kombinatorika a pravděpodobnost</p>	

STATISTIKA, 33 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí • čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní statistické pojmy • Organizace statistiky v ČR • Etapy statistických prací • Tabulky • Grafy • Statistické a účetní výkazy • Průměry • Modus • Meridián • Ukazatelé variability • Poměrní ukazatelé struktury • Poměrní ukazatelé splnění plánu • Poměrní ukazatelé vývoje • Indexy-Individuální jednoduché • Individuální složené • Souhrnné indexy • Časové řady okamžikové • Časové řady intervalové • Sezónnost • statistický soubor, četnost • charakteristiky polohy • charakteristiky variability • aplikační úlohy
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>Člověk a svět práce <i>Výuka matematiky vede k posílení důvěry ve vlastní schopnosti, posiluje důslednost, důkladnost, přesnost a odpovědnost. Vede žáky k zájmu o celoživotní vzdělávání.</i></p> <p>Informační a komunikační technologie <i>Při výuce matematiky žáci zpracovávají tabulky a grafy pomocí výpočetní techniky. Podklady pro zpracování statistických dat získávají z internetu.</i></p>	

4. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže**rýsovací pomůcky** (Pomůcka)

trojúhelník, trojúhelník s ryskou, úhloměr, kružítko

matematické tabulky (Pomůcka)**finanční informace** (Pomůcka)

materiály z oboru finančnictví (např. nabídky různých bank)

ANALYTICKÁ GEOMETRIE LINEÁRNÍCH ÚTVARŮ, 36 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) • řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek • užívá různá analytická vyjádření přímky 	<ul style="list-style-type: none"> • Analytická geometrie lineárních útvarů <ul style="list-style-type: none"> - soustavy souřadnic - vektory • analytická geometrie lineárních útvarů v rovině: <ul style="list-style-type: none"> - přímka - vzájemná poloha dvou přímek - odchylka dvou přímek - vzdálenost bodu od přímky • analytická geometrie lineárních útvarů v prostoru: <ul style="list-style-type: none"> - přímka v prostoru - rovnice roviny - vzájemná poloha útvarů v prostoru - odchylky útvarů v prostoru • aplikační úlohy • čtvrtletní práce a její rozbor
<p>přesahy z: (4. ročník): Analytická geometrie kvadratických útvarů v rovině</p>	

ANALYTICKÁ GEOMETRIE KVADRATICKÝCH ÚTVARŮ V ROVINĚ, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek • užívá různá analytická vyjádření přímky 	<ul style="list-style-type: none"> • Analytická geometrie kvadratických útvarů v rovině <ul style="list-style-type: none"> - kružnice a elipsa - parabola - hyperbola - vzájemná poloha přímky a kuželosečky <ul style="list-style-type: none"> • aplikační úlohy • čtvrtletní práce a její rozbor
<p>přesahy do: Matematika (4. ročník): Analytická geometrie lineárních útvarů</p>	

POSLOUPNOSTI A FINANČNÍ MATEMATIKA, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> posloupnost, její určení, graf a vlastnosti aritmetická posloupnost geometrická posloupnost základní výpočty, jednoduché a složené úrokování
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>Člověk a svět práce</p> <p><i>Výuka matematiky vede k posílení důvěry ve vlastní schopnosti, posiluje důslednost, důkladnost, přesnost a odpovědnost. Vede žáky k zájmu o celoživotní vzdělávání.</i></p>	

4.5. Vzdělávání pro zdraví

4.5.1. Tělesná výchova

Jedním z hlavních charakteristických rysů tělesné výchovy je, že patří k součástem komplexnějšího vzdělávání žáků v prolínajících se oblastech tělesné zdatnosti a zdraví. Náleží k nejdůležitějším formám pohybového učení a směřuje k poznání vlastních pohybových možností žáka.

Prostřednictvím tělesné výchovy poznává učitel i žák konkrétní vlivy na všeobecnou tělesnou výkonnost, na zdravotně orientovanou zdatnost a na duševní a sociální pohodu.

Tělesná výchova slouží ke kultivaci pohybových projevů žáka a je hlavním zdrojem poznatků pro jejich zdravotní, rekreační a případně i sportovní využití ve škole i v občanském životě. Neméně důležitou charakteristikou tohoto předmětu je diferenciací činností žáků na základě rozpoznání jejich odlišného pohybového nadání a z toho vyplývá také jejich diferencované hodnocení. Nejvýznamnější složkou hodnocení zde není hodnota absolutního výkonu, ale nabývají tu na významu jiné atributy, např. postoje, snaha o zvládnutí pohybové činnosti či úsilí o dosažení osobního maxima.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Obsahem výuky je nácvik, osvojování a zdokonalování pohybových dovedností, ovládnutí a využívání různého sportovního náčiní a nářadí, seznámení s návody pro pohybovou prevenci či korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení, přiměřený rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. To vše v souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků

Nosnými pohybovými aktivitami jsou základní druhy sportů a sportovních her: atletika, základy gymnastiky, plavání, z míčových her především basketbal, volejbal, fotbal, florbal, dále základy kondičního posilování, doplňkově stolní tenis, bowling, lyžování, turistika, cykloturistika a další sporty včetně sportů moderních či netradičních (streetbal, ringet, frisbee aj.)

Úlohou učitele je tyto aktivity žákům atraktivní formou nabídnout a přiblížit, seznámit je s pozitivním přínosem, případně upozornit žáky na možné nežádoucí dopady nesprávně prováděných či nepřiměřených aktivit. Nezbytně nutným obsahem TV je také oblast hygieny a první pomoci

Pro žáky je organizován lyžařský výcvikový kurs. Vzhledem k podmínkám školy, počtům žáků v jednotlivých třídách a sociálním poměrům žáků se škola rozhodla při pořádání LVK spojovat ročníky.

Organizačně je učivo povinného předmětu tělesná výchova členěno do samostatných na sebe navazujících bloků s ohledem na klimatické podmínky a materiální vybavení školy. Tyto bloky se v průběhu jednotlivých ročníků cyklicky opakují a respektují jak zákonitosti motorického učení (etapy nácvičku, rozvoje, zdokonalování), tak i hledisko individuálního vývoje žáků, různý stupeň jejich motorického rozvoje, schopnost adaptace na fyzickou zátěž, případně zvýšenou potřebu zdravotní prevence při oslabení hybného systému, zájmy jednotlivců a skupin atd.

Tematické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky (plavání, lyžování, cykloturistika, turistika a pobyt v přírodě), jsou do výuky zařazeny podle podmínek školy ve formě kurzů, soustředěné výuky nebo jiných organizačních formách.

Převažující formou jsou zpravidla dvě spojené vyučovací hodiny, výuka probíhá v tělocvičně, v přetlakové hale, na otevřeném hřišti, v přírodě, popř. v bazénu. Vedle frontální výuky využíváme metodu skupinové práce, metodu diferenciaci, metodu názornosti, metodu pokusu a omylu. Důležitou metodou je využití individuálního přístupu k žákům.

Časová dotace samostatně vyučovaného předmětu tělesná výchova jsou pro každou třídu 2 hodiny týdně v prvním, druhém, třetím i čtvrtém ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Usilujeme o vytvoření pozitivní atmosféry, dopřáváme žákům radost z úspěchu. Důsledností při uplatňování požadavků upevňujeme žádoucí návyky (pravidelnost docházky, úborování, vedení rozsviček poučenými žáky atd.)

Aby si žáci mohli pohybové dovednosti upevnit a ověřit si jejich účinnost, uplatňujeme i další formy pohybových činností (sportovní kroužky, pohybově rekreační přestávky, sportovní aktivity v rámci středoškolských soutěží, jednorázové volnočasové aktivity, kurzy apod.). Všechny tyto tělovýchovné, sportovní a související akce jsou součástí širšího vzdělávacího programu a jsou a zařazovány do ročních nebo měsíčních plánů školy.

Cílem je poskytnout žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu sportovnímu projevu, včetně prožitků, které jim umožní, aby získali kladný vztah ke sportování, utužovali si zdraví, respektovali sportovní etiku a řídili se pravidly čestné hry.

Klíčové kompetence

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**

(navázáno v RVP na: dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)

- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**
(navázáno v RVP na: uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

1. ročník, 2 h týdně, povinný**ATLETIKA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání • zdůvodní význam zdravého životního stylu • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu 	<p>Speciální běžecká cvičení (běžecká abeceda)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysoký start • Polovysoký start • Nízký start • Akcelerační cvičení pro sprint • Test - - běh na 60 m <p>Průpravná odrazová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skok daleký - rozběh, odraz, letová fáze, doskok • Test - - skok daleký <p>Průpravná vrhačská cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrh koulí - úchop, vrh z místa, zádová technika • Test - - vrh koulí zádovou technikou <p>Vytrvalostní běh - tempová vytrvalost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Test - Cooperův test (běh na 12 minut) • Alternativa testu - běh na 1500 m

z nabídky pohybových aktivit	
přesahy z: (1. ročník): Sport	

ZÁKLADY GYMNASTIKY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravý životní styl • Rovnovážná cvičení • Cvičení k rozvoji obratnosti na žiněnkovém pásu • Základy akrobacie • Kotoul vpřed • Kotoul vzad • Kotoul letmo • Přeskok – roznožka • Přeskok – skrčka • Cvičení na kruzích • Šplh na laně • Shyby • Cvičení na žebřinách • Jednoduchá překážková dráha

PLAVÁNÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • je schopen zhodnotit své pohybové 	<p>Ověření plavecké gramotnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dýchání do vody • Splývání • Startovní skok • Prsa • Volný způsob • Test - 50 m libovolným způsobem <p>Relaxační cvičení ve vodě Relaxační míčové hry ve vodě</p>

možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	
přesahy z: (1. ročník): Sport	

MÍČOVÉ HRY, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • participuje na týmových herních činnostech družstva • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání 	<p>Basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, driblink pravou i levou rukou, střelba na koš z bezprostřední, střední i velké vzdálenosti, obranné činnosti, rychlý protiútok, trestné hody, uvolnění v situaci jeden na jednoho, řízená hra družstev <p>Volejbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podání vrchem i spodem, odbíjení vrchem, odbíjení spodem, útočný úder, nahrávka, příjem podání, blok, vykrytí útoku, řízená hra družstev <p>Fotbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • (venku) přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, střelba v klidu, střelba v pohybu, činnost brankáře, standardní situace, autové vhazování, rohový kop, nácvik penalt, obranné činnosti, rychlý protiútok, hra na jeden dotyk (průpravná cvičení) <p>Sálová kopaná (v hale) - dtto jako fotbal venku</p> <p>Florbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, nácvik střelby, uvolnění v situaci jeden na jednoho, činnost brankáře, obranné činnosti, rychlý protiútok, přihrávka do tandemu <p>Házená</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná házenkářská cvičení, nácvik střelby, nácvik driblinku se zrakovou kontrolou, přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, přihrávky přes celé hřiště, činnost brankáře, obranné činnosti, rychlý protiútok, trestné hody
přesahy z: (1. ročník): Sport	

KONDIČNÍ POSILOVÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí zdůvodní význam zdravého životního stylu orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> Zásady kondičního posilování Rozvoj oslabených partií Vyrovnání svalových dysbalancí Pravidla bezpečného chování v posilovně Rozvoj svalstva pletence ramenního extenzorů horních končetin flexorů horních končetin zádových svalů břišních svalů extenzorů dolních končetin flexorů dolních končetin abduktorů a adduktorů rotátorů hlubokého kosterního svalstva Kompenzační a vyrovnávací cvičení, strečink. Zásady zdravé výživy a zdravého životního stylu, režim dne

POBYT V PŘÍRODĚ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí zdůvodní význam zdravého životního stylu dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat 	<p>Pravidla pro pobyt v přírodě Příroda - přirozená tělocvična Turistika - přesuny v přírodě Cykloturistika - pravidla provozu na komunikacích Význam pobytu v přírodě pro tělesný a duševní rozvoj člověka</p>
<p>přesahy z: (1. ročník): Sport</p>	

2. ročník, 2 h týdně, povinný

ATLETIKA, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit 	<p>Speciální běžecká cvičení (běžecká abeceda)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysoký start • Polovysoký start • Nízký start • Akcelerační cvičení pro sprint • Test - - běh na 100 m <p>Průpravná odrazová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skok daleký - rozběh, odraz, letová fáze, doskok • Test - - skok daleký <p>Průpravná vrhačská cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrh koulí - úchop, vrh z místa, zádová technika • Test - vrh koulí zádovou technikou <p>Vytrvalostní běh - tempová vytrvalost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Test - Cooperův test (běh na 12 minut) • Alternativa testu - běh na 1500 m
---	---

ZÁKLADY GYMNASTIKY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravý životní styl • Rovnovážná cvičení • Cvičení k rozvoji obratnosti na žiněnkovém pásu • Základy akrobacie • Kotoul vpřed • Kotoul vzad • Kotoul letmo • Přeskok - roznožka • Přeskok - skrčka • Cvičení na kruzích

<ul style="list-style-type: none"> • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • Šplh na laně • Shyby • Cvičení na žebřinách • Jednoduchá překážková dráha
--	--

PLAVÁNÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • prokáže dovednosti poskytnutí první 	<ul style="list-style-type: none"> • Ověření plavecké gramotnosti • Dýchání do vody • Splývání • Startovní skok • Prsa • Volný způsob • Test - 50 m libovolným způsobem • Relaxační cvičení ve vodě • Relaxační míčové hry ve vodě

<p>pomoci sobě a jiným</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit 	
--	--

MÍČOVÉ HRY, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách participuje na týmových herních činnostech družstva dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus 	<ul style="list-style-type: none"> Basketbal přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, driblink pravou i levou rukou, střelba na koš z bezprostřední, střední i velké vzdálenosti, obranné činnosti, rychlý protiútok, trestné hody, uvolnění v situaci jeden na jednoho, řízená hra družstev Volejbal Podání vrchem i spodem, odbíjení vrchem, odbíjení spodem, útočný úder, nahrávka, příjem podání, blok, vykrytí útoku, řízená hra družstev Fotbal (venku) přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, střelba v klidu, střelba v pohybu, činnost brankáře, standardní situace, autové vhazování, rohový kop, nácvik penalt, obranné činnosti, rychlý protiútok, hra na jeden dotyk (průpravná cvičení) Sálová kopaná (v hale) - dtto jako fotbal venku Florbal přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, nácvik střelby, uvolnění v situaci jeden na jednoho, činnost brankáře, obranné činnosti, rychlý protiútok, přihrávka do tandemu Házená průpravná házenkářská cvičení, nácvik střelby, nácvik driblinku se zrakovou kontrolou, přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, přihrávky přes celé hřiště, činnost brankáře, obranné činnosti, rychlý protiútok, trestné hody

STOLNÍ TENIS, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede se zapojit do organizace turnajů 	Průpravné hry

<p>a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • participuje na týmových herních činnostech družstva • dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • Podání • Příjem podání • Útočný úder s horní rotací • Obranný úder s dolní rotací • Uplatnění rotace v mezihře a při podání <p>Řízená hra jednotlivců Řízená hra dvojic - pravidla čtyřhry Organizace turnaje jednotlivců</p>
---	---

KONDIČNÍ POSILOVÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit 	<p>Zásady kondičního posilování Rozvoj oslabených partií Vyrovnání svalových dysbalancí Pravidla bezpečného chování v posilovně Rozvoj svalstva pletence ramenního</p> <ul style="list-style-type: none"> • extenzorů horních končetin • flexorů horních končetin • zádových svalů • břišních svalů • extenzorů dolních končetin • flexorů dolních končetin • abduktorů a adduktorů • rotátorů • hlubokého kosterního svalstva <p>Kompenzační a vyrovnávací cvičení, strečink. Zásady zdravé výživy a zdravého životního stylu, režim dne</p>

3. ročník, 2 h týdně, povinný**ATLETIKA, 18 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • uplatňuje zásady sportovního tréninku • dokáže vyhledat potřebné informace z 	<p>Speciální běžecká cvičení (běžecká abeceda)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysoký start • Polovysoký start

<p>oblasti zdraví a pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízký start • Akcelerační cvičení pro sprint • Test - běh na 100 m <p>Průpravná odrazová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skok daleký - rozběh, odraz, letová fáze, doskok • Test - - skok daleký <p>Průpravná vrhačská cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrh koulí - úchop, vrh z místa, zádová technika • Test - vrh koulí zádovou technikou <p>Vytrvalostní běh - tempová vytrvalost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Test - Cooperův test (běh na 12 minut) • Alternativa testu - běh na 1500 m
<p>přesahy z: (3. ročník): Tělo a duše / péče o zdraví /</p>	

GYMNASTIKA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • uplatňuje zásady sportovního tréninku • dokáže vyhledat potřebné informace z 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravý životní styl • Rovnovážná cvičení • Cvičení k rozvoji obratnosti na žiněnkovém pásu

<p>oblasti zdraví a pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie • Kotoul vpřed • Kotoul vzad • Kotoul letmo • Přeskok - roznožka • Přeskok – skrčka • Cvičení na kruzích • Šplh na laně • Shyby • Cvičení na žebřinách • Obtížnější překážková dráha
---	--

PLAVÁNÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • uplatňuje zásady sportovního tréninku • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti 	<p>Ověření plavecké gramotnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dýchání do vody • Splývání • Startovní skok • Prsa • Volný způsob • Test - 50 m volným způsobem <p>Relaxační cvičení ve vodě Relaxační míčové hry ve vodě</p>

<p>kultivace a estetizace svého vzhledu</p> <ul style="list-style-type: none"> • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	
<p>přesahy z: (3. ročník): Tělo a duše / péče o zdraví /</p>	

MÍČOVÉ HRY, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • participuje na týmových herních činnostech družstva • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví 	<p>Basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, driblink pravou i levou rukou, střelba na koš z bezprostřední, střední i velké vzdálenosti, obranné činnosti, rychlý protiútok, trestné hody, uvolnění v situaci jeden na jednoho, řízená hra družstev <p>Volejbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podání vrchem i spodem, odbíjení vrchem, odbíjení spodem, útočný úder, nahrávka, příjem podání, blok, vykrytí útoku, řízená hra družstev <p>Fotbal (venku)</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, střelba v klidu, střelba v pohybu, činnost brankáře, standardní situace, autové vhazování, rohový kop, nácvik penalt, obranné činnosti, rychlý protiútok, hra na jeden dotyk (průpravná cvičení) <p>Sálová kopaná (v hale) - dtto jako fotbal venku</p> <p>Florbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, nácvik střelby, uvolnění v situaci jeden na jednoho, činnost brankáře, obranné činnosti, rychlý protiútok, přihrávka do tandemu <p>Házená</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná házenkářská cvičení, nácvik střelby, nácvik driblinku se zrakovou kontrolou, přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, přihrávky přes celé hřiště,

	činnost brankáře, obranné činnosti, rychlý protiútok, trestné hody
--	--

STOLNÍ TENIS, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit participuje na týmových herních činnostech družstva dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností 	Průpravné hry <ul style="list-style-type: none"> Podání Příjem podání Útočný úder s horní rotací Obranný úder s dolní rotací Uplatnění rotace v mezihře a při podání Řízená hra jednotlivců Řízená hra dvojic - pravidla čtyřhry Organizace turnaje jednotlivců

KONDIČNÍ POSILOVÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje zásady sportovního tréninku dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	Zásady kondičního posilování Rozvoj oslabených partií Vyrovnání svalových dysbalancí Pravidla bezpečného chování v posilovně Rozvoj svalstva pletence ramenního <ul style="list-style-type: none"> extenzorů horních končetin flexorů horních končetin zádových svalů břišních svalů extenzorů dolních končetin flexorů dolních končetin abduktorů a adduktorů rotátorů hlubokého kosterního svalstva Kompenzační a vyrovnávací cvičení, strečink. Zásady zdravé výživy a zdravého životního stylu, režim dne

4. ročník, 2 h týdně, povinný

ATLETIKA, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • uplatňuje zásady sportovního tréninku • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<p>Speciální běžecká cvičení (běžecká abeceda)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysoký start • Polovysoký start • Nízký start • Akcelerační cvičení pro sprint • Test - běh na 100 m <p>Průpravná odrazová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skok daleký - rozběh, odraz, letová fáze, doskok • Test - skok daleký <p>Průpravná vrhačská cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrh koulí - úchop, vrh z místa, zádová technika • Test - vrh koulí zádovou technikou <p>Vytrvalostní běh - tempová vytrvalost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Test - Cooperův test (běh na 12 minut) • Alternativa testu - běh na 1500 m

GYMNASTIKA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravý životní styl • Rovnovážná cvičení • Cvičení k rozvoji obratnosti na

<p>osobního rozvoje a vyhodnotí jej</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady sportovního tréninku • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<p>žiněnkovém pásu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie • Kotoul vpřed • Kotoul vzad • Kotoul letmo • Přeskok – roznožka • Přeskok - skrčka • Cvičení na kruzích • Šplh na laně • Shyby • Cvičení na žebřinách • Obtížnější překážková dráha
---	---

PLAVÁNÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje 	<p>Ověření plavecké gramotnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dýchání do vody • Splývání • Startovní skok • Prsa • Volný způsob • Test - 50 m volným způsobem <p>Relaxační cvičení ve vodě Relaxační míčové hry ve vodě</p>

<p>zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	
--	--

MÍČOVÉ HRY, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • participuje na týmových herních činnostech družstva • dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel 	<p>Basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, driblíng pravou i levou rukou, střelba na koš z bezprostřední, střední i velké vzdálenosti, obranné činnosti, rychlý protiútok, trestné hody, uvolnění v situaci jeden na jednoho, řízená hra družstev <p>Volejbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podání vrchem i spodem, odbíjení vrchem, odbíjení spodem, útočný úder, nahrávka, příjem podání, blok, vykrytí útoku, řízená hra družstev <p>Fotbal (venku)</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, střelba v klidu, střelba v pohybu, činnost brankáře, standardní situace, autové vhažování, rohový kop, nácvik penalt, obranné činnosti, rychlý protiútok, hra na jeden dotyk (průpravná cvičení) <p>Sálová kopaná (v hale) - dtto jako fotbal venku</p> <p>Florbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, nácvik střelby, uvolnění v situaci jeden na jednoho, činnost brankáře, obranné činnosti, rychlý protiútok, přihrávka do

	<p>tandemu</p> <p>Házená</p> <ul style="list-style-type: none"> • průpravná házenkářská cvičení, nácvik střelby, nácvik driblinku se zrakovou kontrolou, přihrávky v klidu, přihrávky v pohybu, přihrávky přes celé hřiště, činnost brankáře, obranné činnosti, rychlý protiútok, trestné hody
--	---

STOLNÍ TENIS, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • participuje na týmových herních činnostech družstva • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací 	<p>Průpravné hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podání • Příjem podání • Útočný úder s horní rotací • Obranný úder s dolní rotací • Uplatnění rotace v mezihře a při podání <p>Řízená hra jednotlivců Řízená hra dvojic - pravidla čtyřhry Organizace turnaje jednotlivců</p>

KONDIČNÍ POSILOVÁNÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukázatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k 	<p>Vyrovnání svalových dysbalancí Pravidla bezpečného chování v posilovně Rozvoj svalstva pletence ramenního</p> <ul style="list-style-type: none"> • extenzorů horních končetin • flexorů horních končetin • zádočných svalů • břišních svalů • extenzorů dolních končetin • flexorů dolních končetin • abduktorů a adduktorů • rotátorů • hlubokého kosterního svalstva <p>Kompenzační a vyrovnávací cvičení, strečink. Zásady zdravé výživy a zdravého životního stylu, režim dne</p>

<p>pohlavnímu životu</p> <ul style="list-style-type: none"> • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	
---	--

4.6. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

4.6.1. Informační a komunikační technologie

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu informační a komunikační technologie je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání. Žáci se naučí efektivně pracovat s informacemi a komunikačními prostředky, správně se orientovat při řešení problémů spojených s využíváním prostředků ICT, využívat prostředí internetu k získávání informací i k vlastní prezentaci. Rozšíří si znalosti získávané v odborných předmětech oboru ekonomiky a podnikání.

Obecným cílem je, aby se pro žáka stal počítač běžným pracovním nástrojem, který napomáhá řešení úkolů souvisejících s vlastním studiem i s budoucí praxí.

Charakteristika učiva

Učivo je, vzhledem ke svému značnému rozsahu, rozděleno do pěti tematických celků, které jsou v oboru ekonomika a podnikání odučeny v 1., 2., 3. a 4. ročníku. Je snaha o to, aby tyto celky na sebe navazovaly tak, aby výuka probíhala od jednodušších témat ke složitějším. Protože však tato témata na sebe obsahově přímo nenavazují, je skladba těchto tematických celků rozvržena tak, aby obtížnost témat korespondovala s možnostmi chápání žáků na dané věkové úrovni.

První tematický celek se zabývá obecnými pojmy informačních technologií, základy práce s počítačem, legislativou a autorským zákonem, textovými editory a tabulkovými procesory a vede k praktickému používání těchto programů v praxi.

Ve druhém tematickém celku se žáci naučí prakticky používat prezentační technologie, získají obecné znalosti v široké problematice zpracování multimediálních informací a naučí se pracovat s jednotlivými grafickými formáty pomocí vhodných programových prostředků pro úpravu grafiky.

Třetí tematický celek je věnován problematice počítačových sítí LAN a Internet. Žáci se seznámí s principem WWW stránek a jejich tvorbou a naučí se základy HTML jazyka vytvořit v něm jednoduchou internetovou stránku.

Čtvrtý tematický celek je věnován informačním zdrojům a práci s informacemi. Žáci se zde naučí vyhledávat požadované informace ve vhodných informačních zdrojích a orientují se v jejich třídění, analýze, výběru, vyhodnocení a dalším zpracování. Naučí se chránit počítač před napadením viry a také udržovat jeho programové vybavení.

Pátý tematický celek je zaměřen na poznání a praktické využití grafických programů typu CAD. Zabývá se základními principy využívání těchto systémů, naučí žáky ovládat vektorové grafické systémy a zvládat práce s nimi.

Těchto pět tematických celků tvoří základní náplň pro získání požadovaných znalostí a dovedností nutných pro složení maturitní zkoušky z informačně technologického základu.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- používali ICT techniku v běžných situacích
- používali adekvátní jazykové prostředky z vhodného jazykového rejstříku
- komunikovali s nadřízenými, podřízenými a kolegy
- rozlišovali a použít adekvátní jazykové prostředky formálního stylu
- napsali hlášení, zprávu, e-mail, obchodní dopis
- pozitivně reagovali a zvládali situace vyplývající z pracovního vytížení
- získávali informace i v anglickém jazyce, a to jak z publikací, tak i z Internetu, a dále dokázali s těmito informacemi pracovat
- používali slovník a multimédia pro rozšiřování slovní zásoby a upevňování ICT dovedností
- zvládali strategie učení
- efektivně pracovali a využívali svoje kapacity
- prohlubovali vědomosti a dovednosti.

Výukové strategie

Výuka předmětu je koncipována tak, aby vedla žáky samostatně uplatňovat jejich znalosti a dovednosti v samostatných cvičeních. Část výuky je realizována teoretickou formou, kdy jsou žákům vysvětleny a prezentovány potřebné informace ke zvládnutí daného tematického celku. Při této výuce je v maximální míře využívána prezentační technika k názorným ukázkám a k zajištění zpětné vazby od žáků, je nutné provádět systematické ověřování nabytých znalostí. Praktická výuka probíhá v dělených skupinách žáků, kdy každý žák může samostatně pracovat u počítače na zadaných úlohách nebo je práce řešena v týmech projektovou formou výuky. Ke zvládnutí praktické výuky napomáhají i exkurze a odborné besedy ve firmách.

V každém tématu (textové editory, prezentace) vypracují závěrečnou práci. Tato práce je zadaná na počátku daného tématu a je průběžně zpracována. Žák v ní prakticky uplatní všechny získané znalosti a dovednosti.

Výuka všech čtyř celků využívá mimo jiné možnosti lokální sítě, e-mail schránky a internetu.

Hodnocení výsledků žáků

Předmět informační a komunikační technologie je realizován průřezově čtyřmi ročníky a zahrnuje v sobě velmi širokou problematiku znalostí a dovedností. Z tohoto důvodu je i hodnocení žáků realizováno různými formami a prostředky. Základním ověřováním dovedností jsou kontrolní testy a písemně zpracovávané prověrky, hlavně u těch odborných témat, kde je obtížné, nebo nemožné praktické ověření znalostí. Stěžejní formou hodnocení žáků je hodnocení výsledků z praktických cvičení – zpracované výstupy řešených úloh, jejich analýzy a závěry, vypracované projekty, projektová dokumentace, realizované prezentace na daná témata apod. Výuka, která je realizovaná prostřednictvím počítačové sítě, umožňuje ve spojitosti s prezentační technikou (dataprojektorem, multimediální interaktivní tabulí) zajistit zpětnou vazbu od žáků i při

ověřování nabytých znalostí, čímž je rovněž zaručena systematickost a objektivita hodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět ICT přispívá k rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- správně používat novou odbornou terminologii a začleňovat ji do vlastní komunikace s okolím ve škole i společnosti
- velkou měrou se navzájem ovlivňují, při práci na společných projektech
- na cvičeních se projevuje osobnost žáka, jeho snaha pomoci, poradit, podněcovat ostatní
- projevovat svůj názor a konfrontuje jej s ostatními
- ve svých verbálních projevech jsou vedeni ke správné komunikaci při prezentování svých dovedností a výsledků

Průřezová témata

Člověk a svět práce

- k tomuto tématu mají vztah všechny tematické celky předmětu ICT, kdy se žáci učí pracovat s informacemi a uvědomují si to, že je informace zboží se všemi důsledky a dopady ve společnosti. Obecně platí, že žáci se učí praktickým činnostem, které budou moci nabízet a uplatňovat v pracovním procesu, a tedy jakákoliv znalost a dovednost bude v budoucnu kriticky hodnocena danou společností.

Člověk a životní prostředí

- výuka předmětu ICT vede automaticky žáky k ekologickému chování při používání prostředků ICT, k uvědomování si toho, a že využívání těchto prostředků má nepřímo vliv na ochranu životního prostředí společnosti. Žáci si osvojují návyky z oblasti ergonomie, a souvisejících vědních oborů, které mají dopad na zdraví jedince a celé společnosti.

Občan v demokratické společnosti

- postoj k demokracii zauímají žáci i v prostředí školní výuky, uplatňují ho při vlastní komunikaci s okolím, při spolupráci v týmu, společných akcích školy i mimoškolních aktivitách. Při výuce ICT se naučí správnému využívání moderních komunikačních prostředků, zpracování a prezentaci projektů v souladu se společenskými normami a na základě utvářeného právního povědomí.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií*)
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: *pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením*)
- **učit se používat nové aplikace**

(navázáno v RVP na: učit se používat nové aplikace)

- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)**
(navázáno v RVP na: číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.))

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**
(navázáno v RVP na: jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**

(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)

- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje

- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

1. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Osobní počítače, internet, síť, dataprojektor (Pomůcka)

ÚVOD DO VÝPOČETNÍ TECHNIKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware 	Úvod do výpočetní techniky Charakteristika výpočetního systému <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy ICT • historie výpočetní techniky • pojem informace (bit ...)

HARDWARE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním hardwarovém vybavení počítače 	Hardware <ul style="list-style-type: none"> • Struktura výpočetního systému • Funkce jednotlivých HW komponentů, práce s nimi • Vývoj HW

SOFTWARE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí • využívá nápovědy a manuálu pro práci 	Software <ul style="list-style-type: none"> • OS a jeho vývoj • Pracovní stanice, přístup k datům, správa, zabezpečení a ochrana dat, komprimace, zálohování

<p>se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v běžném systému – chápe strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce v počítačové síti SW prostředky, jejich dělení, použití • Autorských zákon, právní normy, ochrana informací, ochrana vlastnictví informací • Bezpečnostní pravidla při používání PC
--	---

TEXTOVÉ EDITORY, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, práce se šablonami, styly, objekty, hromadnou korespondenci, tvoří tabulky, grafy, makra) • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů 	<p>Textové editory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spuštění a ukončení programu, popis prostředí textových editorů a jejich nástrojů • Práce s dokumentem, šablony • Typografická pravidla • Editace a formátování textu, styly • Tvorba a editace tabulky • Úpravy a kontroly textu

TABULKOVÉ PROCESORY, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, vestavěné a vlastní funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, databáze, kontingenční tabulky a grafy, příprava pro tisk, tisk) • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále 	<p>Tabulkové procesory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostředí tabulkových kalkulátorů • Struktura a nástroje tabulkového procesoru • Adresace a formátování buněk • Výpočty - vzorce a funkce • Tvorba grafů

pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem <ul style="list-style-type: none"> • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů 	
přesahy z: (1. ročník): Základní právní pojmy	

PRÁCE S DATY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk) 	Práce s daty <ul style="list-style-type: none"> • Databáze a její princip • Práce s daty (řazení, filtry) • Formuláře (tvorba a použití) • Export a import dat • Korespondence • Vzhled dokumentu, tisk • PDF formáty, hypertext

2. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný
Aktivity, pomůcky, soutěže
Osobní počítače, internet, síť, dataprojektor (Pomůcka)
POČÍTAČOVÁ GRAFIKA, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje • rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Počítačová grafika • Základní pojmy počítačové grafiky • Práce s grafickými formáty • Práce s fotografií • Vektorová kresba • Zásady pro správnou tvorbu a úpravu grafiky • Základy tvorby 3D modelů (VariCad) • Základy tvorby technické dokumentace a schémat (ProfiCad)

MULTIMEDIA, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací, atp.) 	Multimédia <ul style="list-style-type: none"> • Multimediální pojmy a principy • Práce s multimediálními formáty - tvorba, editace, úprava (Movie Maker) • Editace, komprese, úprava dat, záznamy dat a jejich použití
--	--

PREZENTACE INFORMACÍ, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduché multimediální dokumenty (tedy dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace) v některém vhodném formátu (HTML dokument, dokument textového procesoru, dokument vytvořený specializovaným SW pro tvorbu prezentací, atp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentace informací • Základní nástroje pro tvorbu prezentací • Principy a pravidla tvorby prezentace • Podklady pro tvorbu prezentace Tvorba prezentací v oboru na zadané téma • Obhajoba vytvořených prezentací • Export prezentace do HTML

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Osobní počítače, internet, síť, dataprojektor (Pomůcka)

PRÁCE V LOKÁLNÍ SÍTI, ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE, INTERNET, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejími prostředky • ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat • využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...) • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává • komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření 	Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti internetu <ul style="list-style-type: none"> • počítačová síť, server, pracovní stanice • připojení k síti a její nastavení • specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků • internet – základní pojmy • hlavní služby na webu • elektronická pošta

WWW STRÁNKY A JEJICH STAVBA, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití 	<p>WWW stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Struktura jazyka HTML • Základní příkazy (tagy) • Formátování textu v HTML • HTML editory – rozdělení • Seznámení s prací v editorech WYSIWYG (MS FrontPage, NVU...) • Jednoduchá stránka WWW • Webhosting, doména • Export dat a server, FTP protokol a služby serverů • Internetový prohlížeč – nastavení a možnosti

ELEKTRONICKÉ PUBLIKOVÁNÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování • zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele 	<p>Elektronické publikování</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektronické publikace • Struktura a princip elektronické publikace • Fotogalerie

4. ročník, 1 h týdně, povinný**Aktivity, pomůcky, soutěže****Osobní počítače, internet, síť, dataprojektor (Pomůcka)****INFORMAČNÍ ZDROJE, CELOSVĚTOVÁ SÍŤ INTERNET, 10 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává 	<p>Informační zdroje, celosvětová síť Internet</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s internetovým prohlížečem • druhy prohlížečů a jejich možnosti • informace, práce s informacemi

<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele 	<ul style="list-style-type: none"> • informační zdroje
---	---

VIRY A VIROVÁ NEBEZPEČÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje výše uvedené – zejména aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) • uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání 	<p>Viry a virové nebezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana dat a antivirové programy • Instalace a odinstalace programů • Softwarová údržba PC (defragmentace, záloha, formátování...)

VYUŽITÍ ICT V OBLASTI ZPRACOVÁNÍ TECHNICKÉ DOKUMENTACE, KRESLENÍ A 3D MODELOVÁNÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce) • má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti • rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.) 	<p>Využití ICT v oblasti zpracování technické dokumentace, kreslení a 3D modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplikace pro zpracování výkresů, schémat, kreslení a 3D modelování (ProfiCad, VariCad, AutoCad...) • Základní pojmy ve vektorové grafice • Zásady tvorby výkresové vektorové grafiky • Ovládání programu CAD • Ukládání, tisk dokumentu • Export a import dat do jiných grafických formátů • Kreslení a vlastní výkresová dokumentace • ICT v elektronické hudbě

<ul style="list-style-type: none"> • správně interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele 	
--	--

4.7. Odborné vzdělávání

4.7.1. Ekonomika

Cíl předmětu

Výuka plní všeobecně vzdělávací funkci spojenou se socializací člověka a s jeho rozvojem. Umožní žákům přehled o tržní ekonomice a seznámit se se základními fakty o našem národním hospodářství, vyznat se v problémech hospodářského rozvoje v naší zemi a ve světovém měřítku. Ekonomické znalosti jsou vodítkem v řízení domácího hospodaření, zvyšují používání cizích slov. Základem je odborně vzdělávací funkce umožňující absolventům vykonávat odborné ekonomické funkce a profese. Ekonomické vzdělání zároveň formuje žáky v oblasti rozumové, mravní, pracovní a estetické.

Cíle ekonomického vzdělání jsou stanoveny tak, aby žáci:

- zvládli základní poznatky o ekonomických jevech a procesech
- poznali obecné zákonitosti tržní ekonomiky
- zvládli poznatky o podniku a jeho finančním řízení
- poznali význam ekonomických informací, a aby byli schopni jich využívat při řešení ekonomických úloh
- získali dovednosti vyhotovovat podnikové písemnosti
- uměli posuzovat ekonomickou činnost podniku
- získali schopnost ekonomického myšlení
- dovedli samostatně posuzovat ekonomické jevy a procesy
- dovedli se orientovat v konkrétních podmínkách hospodářské praxe
- dovedli pracovat s odbornou literaturou, doplňkovými materiály
- získali dovednosti pracovat samostatně, ale i kolektivně v týmech
- získali vědomosti o hospodářské politice ČR i světové
- dovedli respektovat bezpečnost a hygienu práce.

Ve výuce je kladen důraz na využívání mezipředmětových vztahů mezi ekonomicko-právními předměty, ale i na souvislosti s vyučováním dějepisu, hospodářskému zeměpisu, občanské nauce. Předmět připravuje žáky pro praktické uplatnění v soukromém i státním sektoru, ale i ke studiu na vysokých nebo vyšších odborných školách.

Charakteristika učiva

Učivo je následně rozděleno:

1. - 3. ročník – 2 hodiny týdně a 4. ročník – 3 hodiny týdně.

Žáci si osvojí základy fungování tržní ekonomiky, získají vědomosti o základních ekonomických kategoriích a o ekonomických zákonitostech, seznámí se s fungováním ziskových a neziskových organizací a s právní úpravou podnikání. Získají znalosti o podniku a o jevech a procesech, které v něm a jeho okolí probíhají. Vedle základních pojmů jsou obsahem učiva otázky spojené s hospodařením podniku s jednotlivými druhy majetku a se zaměstnanci. Významnou částí učiva jsou hlavní činnosti podniku,

především se zaměřením na výrobní program a přípravu výroby podniku, žáci získají znalosti spojené s finančním řízením podniku a základy finanční gramotnosti spojené s fungováním finančního trhu, bank a pojišťoven. Do posledního ročníku, kdy je rozvinuté abstraktní myšlení a jsou již vybudovány základy pro rozvoj ekonomického myšlení žáků, je zařazeno učivo s makroekonomickým pohledem na problematiku národního a světového hospodářství. Učivo je v závěru doplněno o problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Součástí výuky jsou praktické činnosti a příklady. Výpočtům příkladů je ve třetím a čtvrtém ročníku věnován předmět Cvičení z ekonomie.

Učivo se skládá z těchto tematických celků:

1. ročník:

Podstata a fungování tržní ekonomiky

Organizace, podnik, právní úprava podnikání

2. ročník:

Úvod do marketingu

Hospodaření s oběžným majetkem

Hospodaření s dlouhodobým majetkem

Hospodaření se zaměstnanci

3. ročník:

Hlavní činnosti podniku

Bankovníctví a pojišťovnictví

Finanční trh a finanční řízení podniku

4. ročník:

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Hospodářská politika, světové trhy a mezinárodní obchod

Metody výuky

Metodami slovního projevu jsou výklad, popis, vysvětlování, rozhovor, skupinová diskuse, částečně problémové vyučování a aktivizující metody, například metody inscenační a metody her.

Metodami práce s odborným textem jsou vyhledávání informací, studium odborné literatury, práce s internetem. Významnou je metoda práce s učebnicí. Jsou využívány názorné pomůcky - různá schémata, grafy, filmy na DVD. Vzhledem k tomu, že vyučování musí dát žákům teoretické poznání a zároveň je připravit pro praxi, jsou využívány různé formy spojení teorie a praxe, například používání podnikových materiálů, formulářů, příkladů v nejširším slova smyslu a exkurzí v podnicích a na úřadech, řešení úkolů na odborné praxi.

Hodnocení výsledků žáků

Jsou využívány klasické metody hodnocení žáků formou ústního zkoušení a písemného zkoušení dílčího i souhrnného. Kromě znalostí a dovedností je u ústního zkoušení hodnocena srozumitelnost, pohotovost, rychlost reagování, schopnost ekonomického myšlení. U písemného projevu se hodnotí přesnost, souvislost, pečlivost, přehlednost. Při závěrečné klasifikaci se berou v úvahu i samostatné práce žáka, jako jsou referáty, projekty a jejich prezentace. Je zohledněna aktivita žáka v hodině a jeho zájem o problematiku. Částečně je využívána i forma soutěžení, především při práci ve skupinách. Kritéria pro hodnocení žáků se řídí Klasifikačním řádem ISŠT Mělník.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci by měli být schopni vytvořit a dále rozvíjet dovednosti potřebné k osvojení učiva používat osvojené dovednosti i v jiných oblastech. Osvojit si základní ekonomické pojmy systematicky vyhledávat, třídit a ukládat informace a využívat je v procesu učení a v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

Žáci by měli být schopni formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých.

Zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály. Snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z projevů jiných lidí.

Kompetence personální

Žáci by měli být připraveni efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok. Přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku a dále se vzdělávat.

Kompetence sociální

Žáci by měli být schopni adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky. Pracovat v týmu, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých a přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Kompetence samostatně řešit problémy

Žáci by měli být schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky. Uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické) volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Žáci by měli umět získávat informace z různých zdrojů, především z internetu pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Kompetence aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Žáci by měli umět zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy i techniky. Využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata), provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli mít přehled o uplatnění na trhu práce v daném oboru. Mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru. Získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb. Umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli. Znat práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků. Osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- schopnost odolávat myšlenkové manipulaci
- orientace v masových médiích, jejich využívání a kritické hodnocení
- schopnost diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení.

Člověk a svět práce

- práce s informacemi
- práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců
- práce s příslušnými právními předpisy
- základní aspekty soukromého podnikání
- orientace ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu
- schopnost verbální prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli
- dovednost vysvětlit základní aspekty pracovního poměru
- schopnost orientovat se ve službách zaměstnanosti
- hlavní oblasti světa.

Člověk a životní prostředí

- schopnost jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické.

Informační a komunikační technologie

- žáci používají základní aplikační programové vybavení počítače a pracují s informacemi a komunikačními prostředky.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií*)
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: *pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením*)
- **učit se používat nové aplikace**
(navázáno v RVP na: *učit se používat nové aplikace*)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: *komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace*)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: *získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet*)

- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií*)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: *uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní*)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **správně používat a převádět běžné jednotky**
(navázáno v RVP na: *správně používat a převádět běžné jednotky*)
- **používat pojmy kvantifikujícího charakteru**
(navázáno v RVP na: *používat pojmy kvantifikujícího charakteru*)
- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy**
(navázáno v RVP na: *provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy*)
- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení**
(navázáno v RVP na: *nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení*)
- **číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)**
(navázáno v RVP na: *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)*)
- **aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru**
(navázáno v RVP na: *aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru*)
- **efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích**
(navázáno v RVP na: *efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích*)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: *mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám*)
- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**
(navázáno v RVP na: *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze*)

- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**
(navázáno v RVP na: mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady)
- **umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání**
(navázáno v RVP na: umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání)
- **vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle**
(navázáno v RVP na: vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle)
- **znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků**
(navázáno v RVP na: znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků)
- **rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi**
(navázáno v RVP na: rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)
- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**
(navázáno v RVP na: dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)
- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**
(navázáno v RVP na: jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie)
- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých)

- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**
(navázáno v RVP na: zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě)
- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)
- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**
(navázáno v RVP na: uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních)
- **uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu**
(navázáno v RVP na: uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu)
- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah**
(navázáno v RVP na: podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti)
- **adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní**
(navázáno v RVP na: adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní)

- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých)
- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**
(navázáno v RVP na: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata**
(navázáno v RVP na: zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
(navázáno v RVP na: zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.))
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce**
(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce)

- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)**
(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě))
- **chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení**
(navázáno v RVP na: chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**

(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)

- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Odborné kompetence

ZAJIŠŤOVAT OBCHODNÍ ČINNOST PODNIKU

- **orientovali se v obchodně podnikatelských aktivitách tržních subjektů**
(navázáno v RVP na: orientovali se v obchodně podnikatelských aktivitách tržních subjektů)
- **vedli obchodní jednání a připravovali podklady pro smluvní zajištění nákupu a prodeje výrobků a služeb**
(navázáno v RVP na: vedli obchodní jednání a připravovali podklady pro smluvní zajištění nákupu a prodeje výrobků a služeb)
- **prováděli a zajišťovali nákup a prodej zboží**
(navázáno v RVP na: prováděli a zajišťovali nákup a prodej zboží)
- **vyhotovovali typické písemnosti v normalizované úpravě**
(navázáno v RVP na: vyhotovovali typické písemnosti v normalizované úpravě)
- **organizovali průzkum trhu a vyhodnocovali výsledky**
(navázáno v RVP na: organizovali průzkum trhu a vyhodnocovali výsledky)
- **využívali marketingové nástroje k prezentaci podniku a jeho produktů**
(navázáno v RVP na: využívali marketingové nástroje k prezentaci podniku a jeho produktů)
- **ovládali propagaci výrobku nebo služby**
(navázáno v RVP na: ovládali propagaci výrobku nebo služby)
- **vedli reklamační řízení a dodržovali práva spotřebitele**
(navázáno v RVP na: vedli reklamační řízení a dodržovali práva spotřebitele)
- **uplatňovali poznatky psychologie prodeje**
(navázáno v RVP na: uplatňovali poznatky psychologie prodeje)
- **poskytovali následnou zákaznickou podporu, pečovali o zákazníka**
(navázáno v RVP na: poskytovali následnou zákaznickou podporu, pečovali o zákazníka)
- **komunikovali se zahraničními partnery ústně a písemně ve dvou cizích jazycích**
(navázáno v RVP na: komunikovali se zahraničními partnery ústně a písemně ve dvou cizích jazycích)
- **vhodným způsobem reprezentovali firmu a spoluvytvářeli image firmy na veřejnosti**

(navázáno v RVP na: vhodným způsobem reprezentovali firmu a spoluvytvářeli image firmy na veřejnosti)

- **znali základní výrobní technologie a parametry výrobků nebo služeb a dovedli je prezentovat zákazníkovi**
(navázáno v RVP na: znali základní výrobní technologie a parametry výrobků nebo služeb a dovedli je prezentovat zákazníkovi)
- **znali suroviny a materiály potřebné k výrobě zboží a dovedli posoudit jejich kvalitu**
(navázáno v RVP na: znali suroviny a materiály potřebné k výrobě zboží a dovedli posoudit jejich kvalitu)
- **upozorňovali kupující na zásady bezpečnosti práce s prodávanými výrobky**
(navázáno v RVP na: upozorňovali kupující na zásady bezpečnosti práce s prodávanými výrobky)

EFEKTIVNĚ HOSPODAŘIT S FINANČNÍMI PROSTŘEDKY

- **orientovali se v subjektech finančního trhu, činnosti bank a v obchodování s cennými papíry**
(navázáno v RVP na: orientovali se v subjektech finančního trhu, činnosti bank a v obchodování s cennými papíry)
- **prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem**
(navázáno v RVP na: prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem)
- **sestavovali kalkulace výrobků a služeb, znali principy tvorby cen**
(navázáno v RVP na: sestavovali kalkulace výrobků a služeb, znali principy tvorby cen)
- **orientovali se v daňovém systému a uměli vypočítat daňovou povinnost**
(navázáno v RVP na: orientovali se v daňovém systému a uměli vypočítat daňovou povinnost)
- **vypočítávali a odváděli zákonné odvody**
(navázáno v RVP na: vypočítávali a odváděli zákonné odvody)
- **sestavovali platební kalendář**
(navázáno v RVP na: sestavovali platební kalendář)
- **účtovali pohledávky, závazky, náklady, výnosy**
(navázáno v RVP na: účtovali pohledávky, závazky, náklady, výnosy)
- **prováděli účetní závěrku a uzávěrku**
(navázáno v RVP na: prováděli účetní závěrku a uzávěrku)

ZAJIŠŤOVAT TYPICKÉ PODNIKOVÉ ČINNOSTI

- **zabezpečovali hlavní činnost oběžným a popř. dlouhodobým majetkem**
(navázáno v RVP na: zabezpečovali hlavní činnost oběžným a popř. dlouhodobým majetkem)
- **zajišťovali zásobování**
(navázáno v RVP na: zajišťovali zásobování)
- **zpracovávali doklady související s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje a hlavní činnosti**
(navázáno v RVP na: zpracovávali doklady související s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje a hlavní činnosti)
- **zjišťovali potřebu investic, hodnotili investiční příležitosti**
(navázáno v RVP na: zjišťovali potřebu investic, hodnotili investiční příležitosti)
- **zajišťovali základní personální činnosti**
(navázáno v RVP na: zajišťovali základní personální činnosti)

- **vedli podnikovou administrativu**
(navázáno v RVP na: vedli podnikovou administrativu)
- **uplatňovali obchodní přístup při jednání s klienty a obchodními partnery**
(navázáno v RVP na: uplatňovali obchodní přístup při jednání s klienty a obchodními partnery)

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

- **cháпали bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem**
(navázáno v RVP na: cháпали bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem)
- **znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence**
(navázáno v RVP na: znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence)
- **osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik**
(navázáno v RVP na: osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik)
- **znali systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)**
(navázáno v RVP na: znali systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce))
- **byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout**
(navázáno v RVP na: byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji
- respektovali principy udržitelného rozvoje
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými

aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Projekt (Aktivita)

Nestátní neziskové organizace, význam pro občanskou společnost, možnosti financování.

Film na DVD (Pomůcka)

Popis pracovní funkce. Porovnání výhod a nevýhod zaměstnanců, OSVČ, podnikatelů.

Živnostenský úřad (Pomůcka)

Seznámení se s činností úřadu, podmínkami pro získání živnostenského oprávnění a povinnostmi podnikatelů vůči státu.

PODSTATA A FUNGOVÁNÍ TRŽNÍ EKONOMIKY, 26 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> správně používá a aplikuje základní ekonomické pojmy vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny posoudí správně vliv ceny na nabídku a poptávku na příkladu popíše fungování tržního mechanismu 	<ul style="list-style-type: none"> potřeby, statky, služby, vzácnost, obětovaná příležitost, racionální chování výrobní faktory, ekonomický koloběh tržní systém, nabídka, poptávka, cena
<p>přesahy z: (2. ročník): Obchodní právo a podnikatelské subjekty</p>	

ORGANIZACE, PODNIK, PRÁVNÍ ÚPRAVA PODNIKÁNÍ, 40 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje právní formy podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky 	<ul style="list-style-type: none"> ziskové a neziskové organizace náklady, výnosy, zisk podnikání a podnikatelský záměr

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vhodné právní formy podnikání ve svém oboru • na příkladu popíše postup založení obchodní společnosti • charakterizuje základní povinnosti podnikatele vůči státu • odliší typické náklady podle probíraného členění • posoudí a na příkladu ukáže vzájemné souvislosti ceny, zisku a velikosti prodeje • uvede příklady zvyšování výnosů • vypočte zvýšení nebo snížení výnosů vzniklé změnou prodeje nebo ceny 	<ul style="list-style-type: none"> • právní formy podniku, soukromé podnikání fyzických osob, obchodní společnosti • funkce podniku • vztah podniku a okolí
<p>přesahy z: (2. ročník): Obchodní právo a podnikatelské subjekty, (3. ročník): Obchodní společnosti</p>	

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Úřad práce (Pomůcka)

Seznámení se s prací úřadu, podporami při získání zaměstnání, v nezaměstnanosti, informacemi o volných pracovních místech, komunikace mezi ÚP a zaměstnavateli.

Podnikatelský záměr (Soutěž)

Zpracování podnikatelského plánu se zaměřením na průzkum trhu.

ÚVOD DO MARKETINGU, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlení pojmu marketing • vztah marketingu a tržní ekonomiky • základní zásady marketingu • marketingový plán

HOSPODAŘENÍ S OBĚŽNÝM MAJETKEM, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní druhy oběžného majetku • na příkladu ukáže postup pořízení materiálu • vypočte plánovanou spotřebu materiálu • vypočítá ukazatele obratu zásob • provede jednoduchý výběr dodavatele 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělení oběžného majetku • členění a význam zásob ve výrobním podniku • způsoby pořízení zásob • plánování zásob • stanovení spotřeby materiálu • dokladová evidence zásob v podniku • efektivnost zásob

HOSPODAŘENÍ S DLOUHODOBÝM MAJETKEM, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší oběžný a dlouhodobý majetek a jejich základní druhy provádí běžné výpočty – odpisů, kapacity a jejího využití, efektivnosti investic a komentuje výsledky vede karty dlouhodobého majetku, účtuje o dlouhodobém majetku 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika a členění dlouhodobého majetku plánování a pořizování dlouhodobého majetku opotřebení a odpisy, opravy, údržba, rekonstrukce, modernizace samofinancovací funkce odpisů dokladová evidence výběr a hodnocení investic zdroje financování dlouhodobého majetku

HOSPODAŘENÍ PODNIKU SE ZAMĚSTNANCI, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladu popíše základní způsoby získávání zaměstnanců určí kritéria pro výběr zaměstnanců charakterizuje jednotlivé metody hodnocení zaměstnanců orientuje se v zákonné úpravě mzdových předpisů posoudí na jednoduchých příkladech vhodnost použitých forem mzdy vypočte hrubou mzdu, zdravotní a sociální pojištění, náhrady mezd, zdanitelnou mzdu, čistou mzdu, nemocenskou dávku, částku k výplatě vyhotoví doklad pro účtování mezd odliší pracovní smlouvy a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr z hlediska mzdy, pojištění a daně z příjmů 	<ul style="list-style-type: none"> kategorie zaměstnanců plánování potřeby zaměstnanců získávání a výběr pracovníků pracovní poměr evidence zaměstnanců, práce a mezd péče o zaměstnance úřad práce základní složky mzdy výpočet hrubé, čisté mzdy a částky k výplatě zdravotní a sociální pojištění sazby pojistného

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Projekt (Aktivita)

Charakteristika finančního trhu v ČR

HLAVNÍ ČINNOSTI PODNIKU, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech charakterizuje průběh výrobní činnosti na příkladu ukáže význam řízení jakosti v moderním podniku 	<ul style="list-style-type: none"> výrobní činnost, typy výroby plánování výroby, posouzení kapacity příprava výroby, organizace výrobních pracovišť

<ul style="list-style-type: none"> v typovém příkladu vypočítá úspory z rozsahu posoudí ekologické souvislosti výrobní činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> vlastní výroba kontrola jakosti, skladování evidence výroby ekologické aspekty výroby úspory z rozsahu, produktivita práce obchodní činnost, velkoobchod a maloobchod
<p>přesahy z: (2. ročník): Právní úprava podnikání, (2. ročník): Obchodní právo a podnikatelské subjekty, (3. ročník): Obchodní společnosti</p>	

BANKOVNICTVÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> odliší poslání centrální banky a komerčních bank rozliší druhy úvěrů, jejich použití provede jednoduché srovnání výhodnosti peněžních produktů vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby 	<ul style="list-style-type: none"> centrální banka - druhy, funkce obchodní banky - aktivní, pasivní a neutrální bankovní operace pojišťovny – činnost formy pojištění - zákonné, povinné smluvní, dobrovolné stavební spoření penzijní připojištění

FINANČNÍ TRH A FINANČNÍ ŘÍZENÍ PODNIKU, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porovná vhodnost užití vlastních a cizích zdrojů financování sestaví platební kalendář charakterizuje cash-flow firmy posoudí možnost užití peněz s ohledem na výnos a riziko používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kursovního lístku vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN rozliší složky finančního trhu rozlišuje krátkodobé a dlouhodobé cenné papíry, majetkové papíry a dluhopisy na příkladu vysvětlí pohyb kurzů cenných papírů odliší RM systém a burzu 	<ul style="list-style-type: none"> peněžní trh, kapitálový trh podstata peněz, funkce peněz, formy a ochranné prvky úrok a diskont cenné papíry majetkové a úvěrové obchodování s cennými papíry portfolio, bezpečnostní pyramida vlastní a cizí zdroje financování zdroje krátkodobého financování, dlouhodobé financování

4. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Projekt (Aktivita)

Aktuální otázky hospodářské politiky v ČR podle hlavních ekonomických ukazatelů.

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce • dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence • uvede základní bezpečnostní požadavky při práci na počítači a dbá na jejich dodržování • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • - řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti - pracovní právní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA, SVĚTOVÉ TRHY A MEZINÁRODNÍ OBCHOD, 85 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí hodnotu ukazatelů národního hospodářství • objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům • odliší význam obchodní a platební bilance • na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu • na příkladech ukáže výhodnost mezinárodního obchodu, absolutní a komparativní výhody • posoudí dopad restriktivních opatření na mezinárodní obchod • vyjmenuje nejvýznamnější podniky operující na mezinárodním poli v daném zaměření • popíše strukturu EU, aplikuje poznatky o společném trhu a uvede typické 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem hospodářská politika • subjekty a cíle hospodářské politiky • ukazatelé úrovně ekonomiky - HDP, inflace, nezaměstnanost, platební bilance • soustava veřejných rozpočtů • absolutní a komparativní výhody v mezinárodním obchodě • Mezinárodní měnový fond, Světová banka • Evropská unie

<p>příklady</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady organizací ovlivňujících mezinárodní ekonomiku – Světová banka, WTO, Mezinárodní měnový fond, OECD, OPEC ad. • uvede příklady podniků ve vybraných odvětvích národního hospodářství • srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu 	
--	--

4.7.2. Cvičení z ekonomie

Obecným cílem předmětu je posílit ekonomické vzdělávání a doplnit teoretické znalosti žáků a aplikovat je na příkladech běžně řešených v podnikové praxi i v životních situacích. Důraz je kladen na praktickou činnost, na výpočty příkladů a interpretaci jejich výsledků v oblastech hospodaření a finančního řízení podniku, na vyhledávání a využívání praktických a ekonomicky přínosných informací získávaných z různých zdrojů, především prostřednictvím internetu a v právních předpisech. Součástí výuky jsou praktické činnosti spojené s vyplňováním dokladů a písemností ve styku s bankou, okresní správou sociálního zabezpečení, zdravotní pojišťovnou a vedení operativní evidence podniku. Při výuce se dbá na využití výpočetní techniky, internetu a mezipředmětových vztahů k předmětům Ekonomika, Účetnictví, Management a marketing, Právo.

Charakteristika učiva a výsledky vzdělávání

Učivo je rozděleno do 3. a 4. ročníku vždy po jedné vyučovací hodině. Žáci navazují bezprostředně na učivo z předmětu Ekonomika, procvičují příklady spojené s hospodařením podniku s dlouhodobým majetkem, oběžným majetkem a se zaměstnanci, vzhledem k zaměření učiva na výrobní podniky jsou zařazeny výpočty úspor z rozsahu. V dalším ročníku řeší žáci příklady z bankovníctví a z oblasti finančního řízení. V závěru je obsahem učiva hodnocení ekonomického zdraví podniku pomocí vybraných poměrových ukazatelů finanční analýzy.

Učivo se skládá z těchto tematických celků:

3. ročník:

Zásoby, logistika

Odměňování za práci

Opotřebením dlouhodobého majetku, plánování investic

Výrobní proces, úspory z rozsahu

4. ročník:

Krátkodobé financování podniku

Dlouhodobé financování podniku se zaměřením na finanční leasing

Finanční rozhodování, finanční analýza

Je využíváno tradičních i moderních výukových metod. Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro zvýšení výsledků a motivace jsou využívány tyto metody:

- výklad
- samostatná práce
- diskuse
- simulace

- exkurze
- soutěže mezi žáky
- podpora aktivity mezipředmětového charakteru

Hodnocení výsledků žáků

K hodnocení výsledků žáků se využívá ústní i písemné zkoušení. Způsoby hodnocení by měly spočívat ve využívání bodového systému, popřípadě procentuálního vyjádření, pozornost by měla být věnována sebehodnocení žáků. Hodnotí se schopnost aplikace teorie na praktických příkladech, logického uvažování, samostatného úsudku a interpretace výsledků s využitím odborné terminologie. Kritéria pro hodnocení žáků se řídí Klasifikačním řádem ISŠT Mělník.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci by měli být schopni:

- vytvořit a dále rozvíjet dovednosti potřebné k osvojení učiva
- používat osvojené dovednosti i v jiných oblastech
- osvojit si základní ekonomické pojmy
- systematicky vyhledávat, třídít a ukládat informace a využívat je v procesu učení a v praktickém životě

Kompetence komunikativní

Žáci by měli být schopni:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných
- aktivně se účastnit diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z projevů jiných lidí

Kompetence personální

Žáci by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku
- dále se vzdělávat

Kompetence sociální

Žáci by měli být schopni:

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky
- pracovat v týmu, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly

Kompetence samostatně řešit problémy

Žáci by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické)
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Žáci by měli umět:

- získávat informace z různých zdrojů, především z internetu
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

Kompetence aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Žáci by měli umět:

- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy i techniky
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata)
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít přehled o uplatnění na trhu práce v daném oboru
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- orientace v masových médiích
- schopnost diskutovat o problémech a hledat řešení

Člověk a svět práce

- práce s informacemi
- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- práce s právními předpisy
- vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- schopnost prezentace při jednání se zaměstnavateli nebo při jednání s bankami, obchodními partnery

Informační a komunikační technologie

- práce s informacemi a komunikačními prostředky
- používání programového vybavení počítače

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením)
- **učit se používat nové aplikace**
(navázáno v RVP na: učit se používat nové aplikace)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **správně používat a převádět běžné jednotky**
(navázáno v RVP na: správně používat a převádět běžné jednotky)
- **používat pojmy kvantifikujícího charakteru**
(navázáno v RVP na: používat pojmy kvantifikujícího charakteru)
- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy**
(navázáno v RVP na: provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy)
- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení**
(navázáno v RVP na: nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení)
- **číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)**
(navázáno v RVP na: číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.))
- **aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru**

(navázáno v RVP na: aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru)

- **efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích**

(navázáno v RVP na: efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**

(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)

- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**

(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)

- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**

(navázáno v RVP na: mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady)

- **umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání**

(navázáno v RVP na: umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání)

- **vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle**

(navázáno v RVP na: vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle)

- **znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků**

(navázáno v RVP na: znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků)

- **rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi**

(navázáno v RVP na: rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
(navázáno v RVP na: *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu*)
- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**
(navázáno v RVP na: *dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci*)
- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**
(navázáno v RVP na: *jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie*)
- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**
(navázáno v RVP na: *uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých*)
- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**
(navázáno v RVP na: *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě*)
- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: *chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje*)
- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**
(navázáno v RVP na: *uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních*)
- **uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu**
(navázáno v RVP na: *uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu*)
- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah**
(navázáno v RVP na: *podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah*)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: *posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích*)
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: *stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek*)

- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti)
- **adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní**
(navázáno v RVP na: adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní)
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých)
- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**
(navázáno v RVP na: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)

- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata**
(navázáno v RVP na: zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
(navázáno v RVP na: zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.))
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce**
(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)**
(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě))
- **chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení**
(navázáno v RVP na: chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**

(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Odborné kompetence

EFEKTIVNĚ HOSPODAŘIT S FINANČNÍMI PROSTŘEDKY

- **orientovali se v subjektech finančního trhu, činnosti bank a v obchodování s cennými papíry**
(navázáno v RVP na: orientovali se v subjektech finančního trhu, činnosti bank a v obchodování s cennými papíry)
- **prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem**
(navázáno v RVP na: prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem)
- **sestavovali kalkulace výrobků a služeb, znali principy tvorby cen**
(navázáno v RVP na: sestavovali kalkulace výrobků a služeb, znali principy tvorby cen)
- **orientovali se v daňovém systému a uměli vypočítat daňovou povinnost**

(navázáno v RVP na: orientovali se v daňovém systému a uměli vypočítat daňovou povinnost)

- **vypočítávali a odváděli zákonné odvody**
(navázáno v RVP na: vypočítávali a odváděli zákonné odvody)
- **sestavovali platební kalendář**
(navázáno v RVP na: sestavovali platební kalendář)
- **účtovali pohledávky, závazky, náklady, výnosy**
(navázáno v RVP na: účtovali pohledávky, závazky, náklady, výnosy)
- **prováděli účetní závěrku a uzávěrku**
(navázáno v RVP na: prováděli účetní závěrku a uzávěrku)

ZAJIŠŤOVAT TYPICKÉ PODNIKOVÉ ČINNOSTI

- **zabezpečovali hlavní činnost oběžným a popř. dlouhodobým majetkem**
(navázáno v RVP na: zabezpečovali hlavní činnost oběžným a popř. dlouhodobým majetkem)
- **zajišťovali zásobování**
(navázáno v RVP na: zajišťovali zásobování)
- **zpracovávali doklady související s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje a hlavní činnosti**
(navázáno v RVP na: zpracovávali doklady související s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje a hlavní činnosti)
- **zjišťovali potřebu investic, hodnotili investiční příležitosti**
(navázáno v RVP na: zjišťovali potřebu investic, hodnotili investiční příležitosti)
- **zajišťovali základní personální činnosti**
(navázáno v RVP na: zajišťovali základní personální činnosti)
- **vedli podnikovou administrativu**
(navázáno v RVP na: vedli podnikovou administrativu)
- **uplatňovali obchodní přístup při jednání s klienty a obchodními partnery**
(navázáno v RVP na: uplatňovali obchodní přístup při jednání s klienty a obchodními partnery)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

3. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

ZÁSoby, LOGISTIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vypočte plánovanou spotřebu materiálu vypočítá ukazatele obratu zásob 	<ul style="list-style-type: none"> celková zásoba limity a normy zásob a velikost nákupu efektivnost zásob

ODMĚŇOVÁNÍ ZA PRÁCI, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> posoudí na jednoduchých příkladech vhodnost použitých forem mzdy vypočte hrubou mzdu, zdravotní a sociální pojištění, náhrady mezd, zdanitelnou mzdu, čistou mzdu, nemocenské dávky, částku k výplatě 	<ul style="list-style-type: none"> základní mzda hrubá mzda čistá mzda

OPOTŘEBENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU, PLÁNOVÁNÍ INVESTIC, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí běžné výpočty – odpisů, kapacity a jejího využití, efektivnosti investic a komentuje výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • princip odepisování dlouhodobého majetku • kapacita investic • hodnocení výnosu a rizika investic

VÝROBNÍ PROCES, ÚSPORY Z ROZSAHU, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v typovém příkladu vypočítá úspory z rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • typy výroby a vliv na velikost nákladů • úspory z rozsahu a produktivita práce • omezení úspor z rozsahu

4. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

KRÁTKODOBÉ FINANCOVÁNÍ PODNIKU, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní kapitál • řízení oběžného majetku

DLOUHODOBÉ FINANCOVÁNÍ PODNIKU SE ZAMĚŘENÍM NA FINANČNÍ LEASING, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje cash-flow firmy • posoudí možnost užití peněz s ohledem na výnos a riziko • porovná vhodnost užití vlastních a cizích zdrojů financování • sestaví platební kalendář • na příkladu ukáže náklady obětované příležitosti a utopené náklady 	<ul style="list-style-type: none"> • dlouhodobé zdroje podniku • finanční leasing • pravidla financování

FINANČNÍ ROZHODOVÁNÍ A FINANČNÍ ANALÝZA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje cash-flow firmy • posoudí možnost užití peněz s ohledem na výnos a riziko 	<ul style="list-style-type: none"> • hlediska finančního rozhodování • budoucí hodnota peněz • současná hodnota peněz • poměrové ukazatele finanční analýzy

4.7.3. Cvičení z účetnictví

Obecné cíle

Cílem předmětu je výchova žáka, který bude umět samostatně prakticky účtovat bezprostředně po nástupu do podnikové praxe a zároveň získá orientaci v účetní

problematice obecně tak, aby měl základy pro celý budoucí profesní život bez ohledu na aktuální změny účetních pravidel. Hlavním cílem je naučit žáky zachytit každodenní ekonomickou realitu odehrávající se v podniku do systému účetní evidence. Nezbytnou součástí výuky v tomto předmětu je i orientace v příslušné zákonné úpravě vedení účetnictví a využívání prostředků informačních technologií. Předmět bezprostředně navazuje na výuku účetnictví a žáci si v něm průběžně ověřují teoretické znalosti získané v tomto předmětu a má vazbu i na další odborné předměty, především ekonomiku a právo.

Charakteristika učiva a výsledky vzdělávání

Učivo probíhá ve 3. a 4. ročníku vždy po dvou vyučovacích hodinách. Výuka probíhá podle tematického plánu. Ve třetím ročníku je obsahem učiva procvičování účtování o zásobách podniku, o dlouhodobém majetku a o zúčtovacích vztazích. Část učiva je zaměřena na praktické účtování v účetním programu. Ve čtvrtém ročníku je učivo zaměřeno na účtování o nákladech, výnosech a výsledku hospodaření a na manažerské účetnictví. Část učiva je opět zaměřena na praktické účtování v účetním programu.

Pojetí výuky

Ve výuce je kladen důraz především na praktické zvládnutí problematiky, které umožní žákům uplatnění v podnikové praxi i další studium na vysokých nebo vyšších odborných školách. Žáci jsou vedeni k dodržování formální i věcné správnosti vedení účetnictví, návyku soustavné kontroly a schopnosti samostatně řešit zadaný úkol a nést odpovědnost za výsledek své práce. Pro zajištění vysoké efektivity výsledku učení jsou žákům předkládány různé druhy zadání účetních případů.

Hodnocení výsledků žáků

Důraz je kladen na věcnou i formální správnost, přesnost a pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce. Převažující formou hodnocení je hodnocení písemného projevu, ale i ústní, je využívána forma soutěžení žáků. Kritéria pro hodnocení žáků se řídí Klasifikačním řádem ISŠT Mělník.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- vytvářet a dále rozvíjet dovednosti potřebné k osvojení učiva
- používat osvojené dovednosti i v jiných oblastech
- osvojit si základní účetní dovednosti
- využívat získané informace v procesu učení i v praktickém životě

Komunikativní kompetence

Žáci by měli být schopni:

- formulovat své myšlenky srozumitelně, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- formulovat a obhajovat své názory a postoje a respektovat názory druhých
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikačním situacím a vhodně se prezentovat

Personální kompetence

Žáci by měli být připraveni:

- efektivně se učit pracovat
- dále se vzdělávat
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku

Sociální kompetence

Žáci by měli být schopni:

- pracovat v týmu
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přijímat odpovědně svěřené úkoly
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky

Kompetence samostatně řešit problémy

Žáci by měli být schopni:

- porozumět problému, navrhnout varianty řešení
- vyhodnotit správnost zvoleného postupu
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení

Kompetence využívat informačních a komunikačních technologií

Žáci by měli umět:

- získávat informace z internetu
- pracovat s informacemi s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

Kompetence aplikovat matematické postupy při řešení úloh

Žáci by měli umět:

- využívat matematické postupy a techniky
- provádět reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- mít reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru a o možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů a být připraveni přizpůsobit se změněným pracovním podmínkám
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- orientace v masových médiích
- schopnost diskutovat o problémech a hledat řešení

Člověk a svět práce

- práce s informacemi
- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- práce s právními předpisy
- vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- schopnost prezentace při jednání se zaměstnavateli nebo při jednání s bankami, obchodními partnery

Informační a komunikační technologie

- práce s informacemi a komunikačními prostředky
- používání programového vybavení počítače

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením)
- **učit se používat nové aplikace**
(navázáno v RVP na: učit se používat nové aplikace)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **správně používat a převádět běžné jednotky**
(navázáno v RVP na: správně používat a převádět běžné jednotky)

- **používat pojmy kvantifikujícího charakteru**
(navázáno v RVP na: používat pojmy kvantifikujícího charakteru)
- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy**
(navázáno v RVP na: provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy)
- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení**
(navázáno v RVP na: nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení)
- **číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)**
(navázáno v RVP na: číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.))
- **aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru**
(navázáno v RVP na: aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru)
- **efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích**
(navázáno v RVP na: efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)
- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**
(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)
- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**
(navázáno v RVP na: mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady)
- **umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání**
(navázáno v RVP na: umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání)
- **vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle**

(navázáno v RVP na: vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle)

- **znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků**
(navázáno v RVP na: znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků)
- **rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi**
(navázáno v RVP na: rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti)
- **adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní**
(navázáno v RVP na: adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní)
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)

- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: *podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých*)
- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**
(navázáno v RVP na: *přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým*)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: *vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat*)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: *formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně*)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: *účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje*)
- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata**
(navázáno v RVP na: *zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata*)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: *dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii*)
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
(navázáno v RVP na: *zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)*)
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: *vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování*)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce**
(navázáno v RVP na: *dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce*)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)**
(navázáno v RVP na: *dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)*)

- **chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení**

(navázáno v RVP na: chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**

(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)

- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**

(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)

- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**

(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**

(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)

- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**

(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)

- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**

(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)

- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**

(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)

- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**

(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)

- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Odborné kompetence

EFEKTIVNĚ HOSPODAŘIT S FINANČNÍMI PROSTŘEDKY

- **prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem**
(navázáno v RVP na: prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem)
- **sestavovali kalkulace výrobků a služeb, znali principy tvorby cen**
(navázáno v RVP na: sestavovali kalkulace výrobků a služeb, znali principy tvorby cen)
- **orientovali se v daňovém systému a uměli vypočítat daňovou povinnost**
(navázáno v RVP na: orientovali se v daňovém systému a uměli vypočítat daňovou povinnost)
- **vypočítávali a odváděli zákonné odvody**
(navázáno v RVP na: vypočítávali a odváděli zákonné odvody)
- **sestavovali platební kalendář**
(navázáno v RVP na: sestavovali platební kalendář)
- **účtovali pohledávky, závazky, náklady, výnosy**
(navázáno v RVP na: účtovali pohledávky, závazky, náklady, výnosy)
- **prováděli účetní závěrku a uzávěrku**
(navázáno v RVP na: prováděli účetní závěrku a uzávěrku)

ZAJIŠŤOVAT TYPICKÉ PODNIKOVÉ ČINNOSTI

- **zabezpečovali hlavní činnost oběžným a popř. dlouhodobým majetkem**
(navázáno v RVP na: zabezpečovali hlavní činnost oběžným a popř. dlouhodobým majetkem)
- **zpracovávali doklady související s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje a hlavní činnosti**
(navázáno v RVP na: zpracovávali doklady související s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje a hlavní činnosti)
- **vedli podnikovou administrativu**
(navázáno v RVP na: vedli podnikovou administrativu)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

3. ročník, 0 + 2 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Podniková dokumentace (Pomůcka)

Ukázky podnikové dokumentace pro evidenci zásob materiálu a evidence dlouhodobého majetku

Odpisový plán (Soutěž)

Sestavení odpisového plánu, provádění výpočtů účetních a daňových odpisů.

ZÁSoby VLASTNÍ A CIZÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje způsobem A i B podle dokladů • účtuje o nedokončené výrobě a o 	<ul style="list-style-type: none"> • oceňování zásob při pořízení • oceňování zásob při vyskladnění

výrobcích • vyhotoví příjemku, výdejků	<ul style="list-style-type: none"> • oceňování zásob při inventarizaci • oceňování zásob vlastní výroby • účtování materiálu podle způsobu A • analytická evidence materiálu • účtování zásob způsobem B • účtování přírůstků a úbytků vlastních zásob • souvislý případ na účtování zásob
---	---

ZÁSoby ZBOŽÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
•	

DLOUHODOBÝ MAJETEK, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje o dlouhodobém majetku 	<ul style="list-style-type: none"> • oceňování dlouhodobého majetku • účtování pořizování dlouhodobého majetku • účtování technického zhodnocení • analytická evidence majetku • souvislý účetní případ na pořízení, zálohy, zařazení a technické zhodnocení dlouhodobého majetku

ODPISY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v zařazení majetku podle SKP a v odpisovém plánu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika a výpočet účetních odpisů • charakteristika a výpočty daňových odpisů • odpisy ze zvýšené vstupní ceny • účtování dodatečných odpisů při vyřazení dlouhodobého majetku

VYŘAZENÍ A PRODEJ DLOUHODOBÉHO MAJETKU, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje o dlouhodobém majetku 	<ul style="list-style-type: none"> • způsoby vyřazení dlouhodobého majetku • zaúčtování řádných odpisů • doúčtování zůstatkové ceny majetku • účtování vyřazení dlouhodobého majetku z evidence • účtování prodeje, likvidace a pronájmu dlouhodobého majetku • souvislý účetní případ na účtování o

	pořízení a vyřazení majetku
--	-----------------------------

DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje o pořízení a prodeji dlouhodobého finančního majetku 	<ul style="list-style-type: none"> • vymezení dlouhodobého finančního majetku • oceňování dlouhodobého finančního majetku pořizovacími cenami • účtování nákupu a prodeje dlouhodobých cenných papírů • účtování výnosů z dlouhodobého finančního majetku

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • oceňování krátkodobého finančního majetku • účtování příjmů a výdajů v pokladně • účtování inventarizačních rozdílů pokladní hotovosti • účtování záloh poskytnutých zaměstnancům • účtování valutové pokladny • účtování na bankovních a úvěrových účtech • účtování majetkových a dluhových cenných papírů • souvislý účetní případ na účtování na krátkodobých finančních účtech

ZÚČTOVACÍ VZTAHY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zaúčtuje vydané faktury, popř. jejich odpis • likviduje přijaté faktury • účtuje další krátkodobé a dlouhodobé závazky • účtuje další pohledávky a jejich úhradu (včetně pohledávek k zahraničním subjektům) 	<ul style="list-style-type: none"> • účtování přijatých a poskytnutých provozních záloh • pohledávky a závazky z obchodního styku • devizové pohledávky a závazky • účtování kurzových rozdílů při obchodování v cizí měně • účetní případy spojené se směnkou • eskont směnky • účetní případy spojené se zaměstnanci a institucemi sociálního a zdravotního pojištění

ÚČTOVÁNÍ V ÚČETNÍM PROGRAMU, 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

4. ročník, 0 + 2 h týdně, povinný**NÁKLADY, 5 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje náklady ve finančním účetnictví, časové rozlišení nákladů včetně daňových • účtuje náklady a výnosy hospodářských středisek • sestaví předběžnou kalkulaci úplných nákladů metodou přírážkovou • zpracuje jednoduchý rozpočet 	<ul style="list-style-type: none"> • účtování nákladů podle vybraných nákladových účtů • účtování časového rozlišování nákladů • daňový význam a dopad nákladů • předběžná kalkulace a rozpočet • souvislý účetní případ na účtování nákladů

VÝNOSY, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje výnosy, výnosy příštích období a příjmy příštích období • účtuje náklady a výnosy hospodářských středisek 	<ul style="list-style-type: none"> • účtování výnosů podle jednotlivých druhů • vnitropodnikové výnosy a aktiva • daňový význam a dopad výnosů • souvislý účetní případ na účtování o nákladech a výnosech podniku

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA A UZÁVĚRKA, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provede uzávěrku nákladových účtů • provede roční uzávěrku výnosových účtů • odsouhlasí výši hospodářského výsledku mezi účtem zisků a ztrát a rozvahou • zaúčtuje kursové rozdíly 	<ul style="list-style-type: none"> • inventarizace • uzávěrkové operace • zjištění výsledku hospodaření • výpočet daně a zaúčtování daňové povinnosti • uzavření účtů na konci účetního období, otevření účtů na začátku roku • účetní závěrka

MANAŽERSKÉ ÚČETNICTVÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje náklady a výnosy hospodářských středisek • sestaví předběžnou kalkulaci úplných nákladů metodou přírážkovou • zpracuje jednoduchý rozpočet 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika manažerského účetnictví, jeho význam pro řízení podniku • rozpočty hospodářských středisek • kalkulace • vnitropodnikové ceny • vztah manažerského a finančního

	účetnictví
--	------------

LEASING, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje o finančním leasingu včetně časového rozlišení splátek u nájemce 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy a význam leasingu • finanční leasing • operativní leasing

SOUVISLÝ ÚČETNÍ PŘÍPAD, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje náklady ve finančním účetnictví, časové rozlišení nákladů včetně daňových • účtuje výnosy, výnosy příštích období a příjmy příštích období • provede uzávěrku nákladových účtů • provede roční uzávěrku výnosových účtů • odsouhlasí výši hospodářského výsledku mezi účtem zisků a ztrát a rozvahou • zaúčtuje kursové rozdíly • účtuje o finančním leasingu včetně časového rozlišení splátek u nájemce 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavení zahajovací rozvahy • účetní případy v daném účetním období • účtování na konci účetního období • obratová předvaha • kontrolní soupiska analytické evidence • výsledovka • konečná rozvaha

ÚČTOVÁNÍ V ÚČETNÍM PROGRAMU, 33 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

4.7.4. Písemná a elektronická komunikace

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecné cíle

Cílem předmětu je zvýšení produktivity a kvality práce na počítači, kdy psaní desetiprstovou hmatovou metodou je základním předpokladem pro efektivní ovládání počítače a tvoří základy tzv. klávesnicové gramotnosti.

Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a především gramatické správnosti. V oblasti obchodní korespondence jsou žáci vedeni k jejímu využívání a stylizují písemnosti ve vyhovující formální úpravě v souladu s normou pro úpravu písemnosti.

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do čtyřech ročníků s následující hodinovou dotací:

- 1. ročník - 2 hodiny
- 2. ročník - 2 hodiny

- 3. ročník - 1 hodina
- 4. ročník - 1 hodina

Ve všech ročnících je zastoupen tematický celek Základy psaní na klávesnici. Vyučuje se výukovým programem ATF a podle učebnice. Žák se seznámí s klávesnicí psacího stroje a počítače a naučí se ji ovládat desetiprstovou hmatovou metodou. Dále se žák naučí upravovat text podle korekturních znamének.

V celku Normalizovaná úprava písemností podle ČSN 01 6910 se naučí upravovat obchodní dopisy, psát adresy (na obálky i do adresového pole), odvolací údaje. Dále se naučí psát písemnosti v obchodním styku (nabídka, poptávka, objednávka, písemnosti při plnění a neplnění obchodních smluv) jednoduché právní písemnosti, životopis a žádost o místo.

V závěru učiva druhého ročníku se naučí vypracovávat osobní dopisy (specifická úprava tohoto typu korespondence), žádosti občanů (úpravy dopisů občanů organizacím), seznámí se s vnitropodnikovými písemnostmi (všechny typy písemností, které se vyskytují v podnikové praxi, zejména pak cestovní příkaz a jeho účtování). V tématu Manipulace s dokumenty se seznámí s oběhem písemností v podniku.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- dovedli chápat a respektovat odlišné kulturní a sociální hodnoty jiných lidí,
- používali odborný jazyk v pracovních situacích,
- používali adekvátní jazykové prostředky z vhodného jazykového rejstříku,
- komunikovali s nadřízenými, podřízenými a kolegy,
- rozlišovali a používali adekvátní jazykové prostředky formálního stylu,
- napsali hlášení, zprávu, e-mail, obchodní dopis a telefonovali,
- chápali a respektovali kulturní a sociální odlišnosti, tradice a zvyky,
- pozitivně reagovali a zvládali situace vyplývající z těchto odlišností,
- získávali informace z Internetu, a dále s nimi dokázali pracovat,
- používali slovník a multimédia pro rozšiřování slovní zásoby a upevňování jazykových dovedností,
- efektivně pracovali a využívali svoje kapacity,
- prohlubovali vědomosti a dovednosti.

Výukové strategie

Předmět je zaměřen na získání dovednosti ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou. Žáci ovládají vyhotovení základních druhů písemností v normalizované úpravě a znají využití a vyhotovení šablon. Získávají vědomosti o obsahové náplni a stylizaci dopisů. Komunikují pomocí elektronické pošty a pracují s webovými stránkami. Výuka probíhá zásadně v odborné učebně vybavené počítači, případně elektronickými psacími stroji. Podle možností se využívá také výukový program typu ATF apod.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní jsou písemné zkoušky, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle limitů. U vyhotovených písemností se hodnotí věcný obsah, stylizace, pravopis a formální úprava podle normy a písemné zkoušky z pravidel ČSN. Při klasifikaci na konci klasifikačního období se přihlíží k počtu napsaných cvičení výukového programu ATF. Hodnocení žáka je doplňováno i sebehodnocením žáka a hodnocením ze strany jeho spolužáků, konečnou klasifikaci určí a vysvětlí učitel.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

- ovládá klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou,
- využívá editační funkce textového editoru,
- samostatně stylizuje základní standardní písemnosti,
- učí se poznávat a osvojovat poznatky, pracovní postupy a nástroje potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce,
- učí se pracovat a jednat zodpovědně, cílevědomě, soustředěně, vytrvale a pečlivě,
- žák si vytváří odpovědný přístup k plnění svých povinností a respektuje stanovená pravidla,
- rozvíjí své volní vlastnosti a přijímá odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání a chování,
- žáci jsou schopni samostatně zpracovávat texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály,
- snaží se dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii žáci si stanovují cíle a priority podle svých osobních schopností,
- přijímají hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

- osvojení kompetencí k aktivnímu rozhodování o vlastní profesní kariéře, uvědomění si významu demokratického vzdělání pro život, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu.

Informační a komunikační technologie

- zdokonalování se ve schopnosti efektivně používat prostředky výpočetní techniky v běžném každodenním životě a zvláště v profesním životě

Člověk v demokratické společnosti

- výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, dovednost jednat s lidmi, úcta k materiálním i duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií*)
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: *pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením*)
- **učit se používat nové aplikace**
(navázáno v RVP na: *učit se používat nové aplikace*)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: *komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace*)

- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání**
(navázáno v RVP na: umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání)
- **vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle**
(navázáno v RVP na: vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle)
- **znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků**
(navázáno v RVP na: znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata**
(navázáno v RVP na: zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
(navázáno v RVP na: zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.))
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce**

(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**

(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejdůležitějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

NÁCVIK PÍSMEN NA STŘEDNÍ A HORNÍ PÍSEMNE ŘADĚ, ČÁRKA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání v logistických a finančních službách 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení se s pravidly v učebně • úvod do předmětu • procvičování psaní na klávesnici

NÁCVIK PÍSMEN NA DOLNÍ ŘADĚ, VELKÁ PÍSMENA, TEČKA, POMLČKA, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání v logistických a finančních službách 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování psaní na klávesnici • zvyšování rychlosti • kontrola v programu ATF

ČÍSELNÁ ŘADA, ZVYŠOVÁNÍ PŘESNOSTI, RYCHLOSTI PSANÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vlastnosti důležité pro 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování psaní na klávesnici

<p>výkon povolání v logistických a finančních službách</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností 	<ul style="list-style-type: none"> psaní v programu AFT - obráceně, opakování zvyšování rychlosti a přesnosti psaní na klávesnici
--	---

DIAKRITICKÁ A INTERPUNKČNÍ ZNAMÉNKA, RYCHLOST, PŘESNOST, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání v logistických a finančních službách vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností 	<ul style="list-style-type: none"> procvičování psaní na klávesnici ovládání programu ATF zvyšování rychlosti a přesnosti psaní opravy textů

NÁCVIK PSANÍ ČÍSLIC A ZNAČEK, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání v logistických a finančních službách ovládá zásady společenského chování vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností 	<ul style="list-style-type: none"> procvičování psaní na klávesnici zvyšování rychlosti a přesnosti psaní oprava textů psaní podle diktátu kontrola v programu ATF

2. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

PSANÍ ADRES, TABULKY A JEJICH NÁLEŽITOSTI, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání v logistických a finančních službách vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> procvičování psaní na klávesnici přesnost dat tvorba a úprava tabulek

PRAVIDLA STYLIZACE DOPISŮ, ZAHRANIČNÍ KORESPONDENCE, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání v logistických a finančních službách • ovládá zásady společenského chování • ví, jak reagovat na různé způsoby chování klientů, obchodních partnerů i spolupracovníků • vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností • vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování psaní na klávesnici • úprava a formulování písemností • výběr vhodných jazykových prostředků • používání cizího jazyka při komunikaci se zákazníky
--	--

ZVYŠOVÁNÍ RYCHLOSTI PSANÍ, ÚPRAVA DOPISŮ, KOREKTORSKÁ ZNAMÉNKA, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání v logistických a finančních službách • ovládá zásady společenského chování • ví, jak reagovat na různé způsoby chování klientů, obchodních partnerů i spolupracovníků • vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností • vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování psaní na klávesnici • zvyšování rychlosti psaní v programu ATF • kontrola přesnosti • stylizace dopisů a jejich úprava

3. ročník, 1 h týdně, povinný

ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE - EMAIL, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady společenského chování • ví, jak reagovat na různé způsoby chování klientů, obchodních partnerů i spolupracovníků • vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností 	<ul style="list-style-type: none"> • možnosti jednoduchých sdělení v obchodní korespondenci • ovládání elektronické pošty • zvyšování rychlosti a přesnosti v psaní na klávesnici

DOKUMENTY POSÍLANÉ ELEKTRONICKOU POŠTOU, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady společenského chování • ví, jak reagovat na různé způsoby chování klientů, obchodních partnerů i spolupracovníků • řeší různé interpersonální situace včetně konfliktních a zátěžových • vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládání komunikace elektronickou poštou • tvorba dokumentů • ovládání jazykových prostředků při tvorbě dokumentů
---	---

MOŽNOSTI ELEKTRONICKÉHO PODPISU, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ví, jak reagovat na různé způsoby chování klientů, obchodních partnerů i spolupracovníků • řeší různé interpersonální situace včetně konfliktních a zátěžových • vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností 	<ul style="list-style-type: none"> • tvorba elektronického podpisu • práce s elektronickým podpisem • možnosti využití internetbankingu a phonebankingu • získání informací z webových stránek

ELEKTRONICKÉ OBCHODOVÁNÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady společenského chování • ví, jak reagovat na různé způsoby chování klientů, obchodních partnerů i spolupracovníků • řeší různé interpersonální situace včetně konfliktních a zátěžových • vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností • přesně a rychle ovládá klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou 	<ul style="list-style-type: none"> • získávání informací z internetu • ovládání elektronické pošty • rychlá komunikace přes internet • využívání jazykových prostředků

VYUŽITÍ FAXU, MOBILU, KOPÍROVACÍHO STROJE, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady společenského chování • ví, jak reagovat na různé způsoby chování klientů, obchodních partnerů i spolupracovníků • řeší různé interpersonální situace včetně konfliktních a zátěžových 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládání faxu • práce s kopírovacím strojem • posílání dokumentů přes fax • skenování

<ul style="list-style-type: none"> vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností přesně a rychle ovládá klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou 	
--	--

4. ročník, 1 h týdně, povinný

KOMUNIKACE V OBCHODNÍM STYKU, PROPAGAČNÍ PÍSEMNOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá zásady společenského chování ví, jak reagovat na různé způsoby chování klientů, obchodních partnerů i spolupracovníků vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností vysvětlí význam informací a komunikace pro podnikání ve službách 	<ul style="list-style-type: none"> nabídka poptávka inzerát písemnosti při styku s bankou

PÍSEMNOSTI PŘI UZAVÍRÁNÍ A PLNĚNÍ SMLUV, VNITROPODNIKOVÉ PÍSEMNOSTI, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá zásady společenského chování ví, jak reagovat na různé způsoby chování klientů, obchodních partnerů i spolupracovníků řeší různé interpersonální situace včetně konfliktních a zátěžových uplatňuje profesní etiku a bezpředsudkový přístup k zákazníkům vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností přesně a rychle ovládá klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou komunikuje s klienty v cizím jazyce vysvětlí význam informací a komunikace pro podnikání ve službách 	<ul style="list-style-type: none"> objednávka potvrzení objednávky kupní smlouvy upomínka, urgence dodací list reklamace daňový doklad personální písemnosti, osobní dopisy, písemnosti při řízení podniku písemnosti pracovně právního charakteru

MANIPULACE S PÍSEMNOSTMI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje profesní etiku a bezpředsudkový přístup k zákazníkům • vyhotovuje písemnosti spojené s provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností • přesně a rychle ovládá klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou • vysvětlí význam informací a komunikace pro podnikání ve službách 	<ul style="list-style-type: none"> • přijetí pošty • evidence a archivace dokladů • vypravení pošty • manipulace s elektronickými dokumenty
--	---

4.7.5. Psychologie

PSYCHOLOGIE PRODEJE

Obecné cíle

Vzdělávání v předmětu psychologie prodeje přispívá ke zvýšení vědomostí v oblasti psychologie a jednání s lidmi, učí žáky vyhodnocovat chování a potřeby zákazníků, rozvíjí schopnosti žáků pozorovat, zobecňovat, srovnávat a objektivně hodnotit jevy a výstižně je pojmenovávat.

Charakteristika učiva

Výuka psychologie prodeje rozvíjí schopnosti studentů v poznávání sociální psychologie a psychologie práce. Naučí studenty ovládat zásady společenského chování, uplatit profesní etiku a bezpředsudkový přístup k zákazníkům. Ukáže studentům, jak provést psychologický rozbor chování klienta a na jeho základě volit vhodný způsob komunikace.

Směrování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělání směřuje k tomu, aby žák:

- získal základní dovednosti v komunikaci se zákazníkem;
- vyhodnocoval předem chování druhých lidí;
- uměl na základě osvojených poznatků uvědoměle zaujímat svůj vztah k lidem, ke společnosti a k práci;
- uměl vhodně řešit problémové situace.

Výukové strategie

Psychologie prodeje má být pro žáky poutavá, aby v nich vzbuzovala touhu aktivně využívat získané poznatky při jednání s lidmi a při řešení problémů. Učitel využije modelových situací, kdy procvičí studenty využívat získané poznatky. Dále se zaměří na rozvoj komunikačních dovedností, asertivity, personálních a interpersonálních dovedností.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení studentů vychází z jejich dovedností. Hodnotí se referáty, schopnost zaujmout stanovisko, obhájit svůj názor, schopnost využít mezipředmětových vazeb a znalostí.

- učí se poznávat a osvojovat poznatky, pracovní postupy a nástroje potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;
- učí se pracovat a jednat zodpovědně, cílevědomě, soustředěně, vytrvale a pečlivě;
- žák si vytváří odpovědný přístup k plnění svých povinností a respektuje stanovená pravidla;
- rozvíjí své volní vlastnosti a přijímá odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání a chování;
- žáci jsou schopni samostatně zpracovávat různé pracovní materiály;
- snaží se dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii, žáci si stanovují cíle a priority podle svých osobních schopností;
- přijímají hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání.

Průřezová témata

Informační a komunikační technologie

- zdokonalování se ve schopnosti efektivně používat prostředky výpočetní techniky v běžném každodenním životě a zvláště v profesním životě.

Člověk v demokratické společnosti

- výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, dovednost jednat s lidmi, úcta k materiálním i duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi**

(navázáno v RVP na: rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**

(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)

- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých)
- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**
(navázáno v RVP na: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**

(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)

- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Odborné kompetence

ZAJIŠŤOVAT OBCHODNÍ ČINNOST PODNIKU

- **uplatňovali poznatky psychologie prodeje**
(navázáno v RVP na: uplatňovali poznatky psychologie prodeje)
- **poskytovali následnou zákaznickou podporu, pečovali o zákazníka**
(navázáno v RVP na: poskytovali následnou zákaznickou podporu, pečovali o zákazníka)
- **vhodným způsobem reprezentovali firmu a spoluvytvářeli image firmy na veřejnosti**
(navázáno v RVP na: vhodným způsobem reprezentovali firmu a spoluvytvářeli image firmy na veřejnosti)

ZAJIŠŤOVAT TYPICKÉ PODNIKOVÉ ČINNOSTI

- **uplatňovali obchodní přístup při jednání s klienty a obchodními partnery**
(navázáno v RVP na: uplatňovali obchodní přístup při jednání s klienty a obchodními partnery)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a

znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

3. ročník, 1 h týdně, povinný

PŘEDMĚT PSYCHOLOGIE, PSYCHOLOGICKÉ POJMY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady společenského chování • provede psychologický rozbor chování klienta a na jeho základě volí vhodný způsob komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do předmětu • vymezení pojmu psychologie • předměty psychologie • soustava psychologických disciplín • psychologické jevy - podstata duševní hygieny, poznání, emoce, city, jednání a chování člověka

OSOBNOST, ČLOVĚK V SOCIÁLNÍM PROSTŘEDÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady společenského chování • provede psychologický rozbor chování klienta a na jeho základě volí vhodný způsob komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem osobnost • motivace • normalita a patologie osobnosti • socializace • sociální interakce • sociální skupiny • skupinové normy • sociální percepce • zkreslení, omyly ve vnímání • zátěžové situace v životě člověka • konflikty

DUŠEVNÍ HYGIENA A PSYCHOSOMATIKA, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá zásady společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> rodinný život a duševní zdraví duševní hygiena - únava, odpočinek, spánek režim dne poruchy duševního a tělesného zdraví komplexy stres, přepracovanost

PSYCHOLOGIE PRÁCE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje profesní etiku a bezpředsudkový přístup k zákazníkům 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní činnosti z hlediska psychologického členství ve skupině, přístup pracovní výkon, způsoby ovlivňování hodnocení pracovníků, motivace, morálka

PSYCHOLOGIE OBCHODNÍHO JEDNÁNÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje profesní etiku a bezpředsudkový přístup k zákazníkům provede psychologický rozbor chování klienta a na jeho základě volí vhodný způsob komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace se zákazníky, dodavateli, odběrateli typy nákupního chování a dynamika rozhodovacího procesu kupujících podstata a fáze obchodního jednání asertivní chování

PSYCHOLOGIE PRODEJE, ETIKA V OBCHODNÍ PRAXI, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá zásady společenského chování uplatňuje profesní etiku a bezpředsudkový přístup k zákazníkům provede psychologický rozbor chování klienta a na jeho základě volí vhodný způsob komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> zásady společenského chování vymezení pojmu současné pojetí a význam etiky ve firemní praxi

VEDENÍ PRACOVNÍHO KOLEKTIVU, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady společenského chování • uplatňuje profesní etiku a bezpředsudkový přístup k zákazníkům • provede psychologický rozbor chování klienta a na jeho základě volí vhodný způsob komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • výběr zaměstnanců • osobnost vedoucího pracovníka a styl jeho práce • sociální klima na pracovišti • typy řízení • vedení porad
---	---

4.7.6. Účetnictví a daně

Obecné cíle

Předmět účetnictví má poskytnout žákům obecné a praktické předpoklady pro vykonávání účetních prací obecně v celé jejich budoucí kariéře i na konkrétním pracovišti. Cílem předmětu je naučit žáka pracovat s účetními doklady, orientovat se v evidenci zaměstnanců a mezd, účtovat hospodářské operace v souvislosti se zásobami podniku, dlouhodobým majetkem, zúčtovacími vztahy a zdroji krytí. Žáci získávají předpoklady pro účtování o nákladech a výnosech podniku, vyčíslení a posouzení výsledku hospodaření a provedení účetní uzávěrky a závěrky. Základním cílem předmětu je vést žáky k samostatné práci při zachycení ekonomických informací probíhajících v podniku podle pravidel účetních standardů. Učivo navazuje na znalosti žáků z předmětů ekonomika, právo a informační a komunikační technologie.

Charakteristika učiva a výsledky vzdělávání

Předmět probíhá od 1. do 4. ročníku v týdenní hodinové dotaci 1 – 3 vyučovací hodiny. V prvním ročníku je do učiva zařazena práce s účetními doklady, provádění inventarizace a obecné základy účetnictví. Do druhého ročníku je zařazeno účtování zásob, dlouhodobého majetku, účtování na finančních účtech a účtování o zúčtovacích vztazích. Do třetího ročníku je zařazena problematika dotací, účtování na kapitálových účtech, zdrojů financování, nákladů a výnosů. V tomto ročníku je kladen důraz na praktické účtování v účetním programu. Čtvrtý ročník zahrnuje oblast daňové problematiky, účetní uzávěrky, leasingu, daňové evidence a manažerského účetnictví.

Pojetí výuky

Ve výuce je kladen důraz nejen na teoretické zvládnutí dané problematiky, ale i na praktickou činnost, která absolventům umožní další studium na vysoké nebo vyšší odborné škole i praktické uplatnění v podnikovém i státním sektoru. Procvičení účtování hospodářských operací a účetních případů je ve třetím a čtvrtém ročníku ještě věnován předmět cvičení z účetnictví.

Žáci jsou vedeni k dodržování formální i věcné správnosti vedení účetnictví, k návyku soustavné kontroly a schopnosti samostatně řešit zadaný úkol a nést odpovědnost za výsledek své práce. Ve výuce se používají učebnice Účetnictví pro střední školy a veřejnost – autor Ing. Pavel Štohl.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení se klade důraz na správnost, přesnost a pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce. Žáci jsou hodnoceni z ústního i písemného

projevu. Částečně je využívána i forma soutěžení. Kritéria pro hodnocení žáků se řídí Klasifikačním řádem ISŠT Mělník.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- vytvářet a dále rozvíjet dovednosti potřebné k osvojení učiva,
- používat osvojené dovednosti i v jiných oblastech,
- osvojit si základní účetní dovednosti,
- využívat získané informace v procesu učení i v praktickém život

Kompetence komunikativní

Žáci by měli být schopni:

- formulovat své myšlenky srozumitelně, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- formulovat a objasňovat své názory a postoje a respektovat názory druhých,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a jiných projevů,
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikačním situacím a vhodně se prezentovat

Personální kompetence

Žáci by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat,
- dále se vzdělávat,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

Sociální kompetence

Žáci by měli být schopni:

- pracovat v týmu,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Kompetence samostatně řešit problémy

Žáci by měli být schopni:

- porozumět problému, navrhnout varianty řešení,
- vyhodnotit správnost zvoleného postupu,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- získávat informace z internetu,

- pracovat s informacemi s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Kompetence aplikovat základní matematické postupy při řešení úloh

- využívat matematické postupy a techniky,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění,
- provádět reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu,
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru,
- mít reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru a o možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů a být připraveni přizpůsobit se změněným pracovním podmínkám,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- orientace v masových médiích,
- schopnost diskutovat o problémech a hledat řešení.

Člověk a svět práce

- práce s informacemi,
- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů,
- práce s právními předpisy,
- vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací,
- schopnost prezentace při jednání se zaměstnavateli nebo při jednání s bankami, obchodními partnery.

Informační a komunikační technologie

- práce s informacemi a komunikačními prostředky,
- používání programového vybavení počítače.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií*)

- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením)
- **učit se používat nové aplikace**
(navázáno v RVP na: učit se používat nové aplikace)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **správně používat a převádět běžné jednotky**
(navázáno v RVP na: správně používat a převádět běžné jednotky)
- **používat pojmy kvantifikujícího charakteru**
(navázáno v RVP na: používat pojmy kvantifikujícího charakteru)
- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy**
(navázáno v RVP na: provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy)
- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení**
(navázáno v RVP na: nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení)
- **číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)**
(navázáno v RVP na: číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.))
- **aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru**
(navázáno v RVP na: aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru)
- **efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích**
(navázáno v RVP na: efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)
- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**
(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)
- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**
(navázáno v RVP na: mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady)
- **umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání**
(navázáno v RVP na: umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání)
- **vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle**
(navázáno v RVP na: vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle)
- **znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků**
(navázáno v RVP na: znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků)
- **rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi**
(navázáno v RVP na: rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**

(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)

- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti)
- **adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní**
(navázáno v RVP na: adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní)
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých)
- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**
(navázáno v RVP na: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**

(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)

- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souviselé texty na běžná i odborná témata**
(navázáno v RVP na: zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souviselé texty na běžná i odborná témata)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
(navázáno v RVP na: zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.))
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce**
(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce)
- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)**
(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě))
- **chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení**
(navázáno v RVP na: chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**

(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Odborné kompetence

ZAJIŠŤOVAT OBCHODNÍ ČINNOST PODNIKU

- **vyhotovovali typické písemnosti v normalizované úpravě**
(navázáno v RVP na: vyhotovovali typické písemnosti v normalizované úpravě)

EFEKTIVNĚ HOSPODAŘIT S FINANČNÍMI PROSTŘEDKY

- **orientovali se v subjektech finančního trhu, činnosti bank a v obchodování s cennými papíry**
(navázáno v RVP na: orientovali se v subjektech finančního trhu, činnosti bank a v obchodování s cennými papíry)
- **prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem**
(navázáno v RVP na: prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem)
- **orientovali se v daňovém systému a uměli vypočítat daňovou povinnost**

(navázáno v RVP na: orientovali se v daňovém systému a uměli vypočítat daňovou povinnost)

- **vypočítávali a odváděli zákonné odvody**
(navázáno v RVP na: vypočítávali a odváděli zákonné odvody)
- **sestavovali platební kalendář**
(navázáno v RVP na: sestavovali platební kalendář)
- **účtovali pohledávky, závazky, náklady, výnosy**
(navázáno v RVP na: účtovali pohledávky, závazky, náklady, výnosy)
- **prováděli účetní závěrku a uzávěrku**
(navázáno v RVP na: prováděli účetní závěrku a uzávěrku)

ZAJIŠŤOVAT TYPICKÉ PODNIKOVÉ ČINNOSTI

- **zabezpečovali hlavní činnost oběžným a popř. dlouhodobým majetkem**
(navázáno v RVP na: zabezpečovali hlavní činnost oběžným a popř. dlouhodobým majetkem)
- **zajišťovali zásobování**
(navázáno v RVP na: zajišťovali zásobování)
- **zpracovávali doklady související s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje a hlavní činnosti**
(navázáno v RVP na: zpracovávali doklady související s evidencí zásob, dlouhodobého majetku, zaměstnanců, prodeje a hlavní činnosti)
- **zajišťovali základní personální činnosti**
(navázáno v RVP na: zajišťovali základní personální činnosti)
- **vedli podnikovou administrativu**
(navázáno v RVP na: vedli podnikovou administrativu)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků

moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Účetní doklady (Pomůcka)

Názorné ukázky účetních dokladů, seznámení se s jejich náležitostmi, a formálně a věcně správným vyhotovováním.

ÚVOD DO ÚČETNICTVÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s účtovým rozvrhem využívá oprav při běžném účtování 	<ul style="list-style-type: none"> podstata a význam účetnictví funkce účetnictví účetní zásady právní úprava účetnictví způsoby vedení evidence podnikatelské činnosti

INFORMAČNÍ SOUSTAVA PODNIKU, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> význam informační soustavy podniku informace a jejich zpracování použití informací v informační soustavě
<p>přesahy z: (2. ročník): Obchodní právo a podnikatelské subjekty</p>	

ÚČETNÍ DOKLADY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá oprav při běžném účtování 	<ul style="list-style-type: none"> druhy a členění účetních dokladů náležitosti účetních dokladů vyhotovování účetních dokladů oběh účetních dokladů použití dokladů v podnikové praxi

MAJETEK A ZDROJE FINANCOVÁNÍ PODNIKU, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> dlouhodobý majetek podniku oběžný majetek podniku inventarizace majetku zdroje financování majetku

ZÁKLADY ÚČETNICTVÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> rozvaha účet a jeho podstata změny rozvahových položek vznik rozvahových účtů výsledkové účty syntetické a analytické účty

PODVOJNÉ ÚČETNICTVÍ, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s účtovým rozvrhem 	<ul style="list-style-type: none"> podvojný a souvztažný účetní zápis syntetické a analytické účty podrozvahové účty

ZÁKLADNÍ ÚČTOVÁNÍ, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s účtovým rozvrhem ověří náležitosti a provede likvidaci účetních dokladů při běžném účtování 	<ul style="list-style-type: none"> základní účtování o finančním majetku, zásobách podniku - materiálu, zboží, výrobků o dlouhodobém majetku o mzdách o nákladech a výnosech sestavení konečné rozvahy a výsledovky výpočet výsledku hospodaření

TECHNIKA ÚČETNICTVÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá oprav při běžném účtování 	<ul style="list-style-type: none"> opravy účetních zápisů tvorba účtového rozvrhu přezkušování správnosti účetních zápisů účetní knihy

SOUVISLÝ PŘÍKLAD, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s účtovým rozvrhem využívá oprav při běžném účtování ověří náležitosti a provede likvidaci účetních dokladů při běžném účtování 	<ul style="list-style-type: none"> sestavení počáteční rozvahy účtování na syntetických a analytických účtech sestavení obrátové předvahy zjištění výsledku hospodaření

2. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný**ZÁSoby VLASTNÍ A CIZÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika a členění zásob oceňování zásob způsoby pořizování zásob inventarizační rozdíly u zásob

ZÁSoby MATERIÁLU, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> úctuje způsobem A i B podle dokladů vyhotoví příjemku, výdejku úctuje o nedokončené výrobě a o výrobcích 	<ul style="list-style-type: none"> účtování zásob materiálu způsobem A metody vyskladňování zásob zásoby vlastní výroby a jejich účtování zásoby materiálu účtované způsobem B analytická evidence zásob

ZÁSoby ZBOŽÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> úctuje o nákupu a prodeji zboží 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika zboží pořizování a oceňování zboží evidence zboží v MO jednotkách účtování faktur a výdejek při prodeji zboží manka a škody na zboží účtování zboží způsobem A i B

DLOUHODOBÝ MAJETEK, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje o dlouhodobém majetku 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika a členění dlouhodobého majetku • oceňování dlouhodobého majetku • pořizování dlouhodobého majetku • analytická evidence majetku

ODPISY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v zařazení majetku podle SKP a v odpisovém plánu 	<ul style="list-style-type: none"> • odpisy a jejich význam pro účetnictví • daňové a účetní odpisy • výpočet odpisů • příklady účtování • dodatečné odpisy

VYŘAZENÍ A PRODEJ DLOUHODOBÉHO MAJETKU, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje o dlouhodobém majetku • orientuje se v zařazení majetku podle SKP a v odpisovém plánu • účtuje o pořízení a prodeji dlouhodobého finančního majetku 	<ul style="list-style-type: none"> • způsoby vyřazení dlouhodobého majetku • vyřazení DM prodejem • likvidace a pronájem DM

KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zaúčtuje vydané faktury, popř. jejich odpis • účtuje další pohledávky a jejich úhradu (včetně pohledávek k zahraničním subjektům) 	<ul style="list-style-type: none"> • účet pokladna a ceniny • bankovní účty a úvěry • krátkodobé cenné papíry

ZÚČTOVACÍ VZTAHY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zaúčtuje vydané faktury, popř. jejich odpis • účtuje další pohledávky a jejich úhradu (včetně pohledávek k zahraničním subjektům) • likviduje přijaté faktury • účtuje další krátkodobé a dlouhodobé závazky 	<ul style="list-style-type: none"> • pohledávky a závazky z obchodního styku - zálohy poskytnuté a přijaté • pohledávky a závazky v cizí měně • směnky • účtování dotací • účtování o krátkodobých a dlouhodobých závazcích a pohledávkách a dalších zdrojích financování

3. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný**MZDY, 15 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • zúčtování se zaměstnanci • mzdová evidence • sociální a zdravotní pojištění • daň ze mzdy • společníci a členové družstva

DOTACE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • účtování dotací ze státního rozpočtu • ostatní dotace • poplatky

KAPITÁLOVÉ ÚČTY, 13 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika kapitálových účtů a dlouhodobých závazků • vlastní zdroje a cizí zdroje dlouhodobé • právní formy podnikání • základní kapitál, účtování jeho zvýšení a snížení • společnosti a jejich založení a vznik kapitálové fondy • výsledek hospodaření • rozdělení zisku, vypořádání ztráty • účtování individuálního podnikatele

DLOUHODOBÉ CIZÍ ZDROJE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje tvorbu a čerpání rezerv • hodnotí dopad tvorby a čerpání rezerv na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů 	<ul style="list-style-type: none"> • rezervy • bankovní úvěry a půjčky

NÁKLADY, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje náklady ve finančním účetnictví, časové rozlišení nákladů včetně daňových • objasní podstatu časového rozlišování nákladů a výnosů 	<ul style="list-style-type: none"> • členění a charakteristika • účtování nákladů • daňový význam a dopad nákladů • časové rozlišování nákladů

<ul style="list-style-type: none"> provede uzávěrku nákladových účtů 	
---	--

VÝNOSY, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní podstatu časového rozlišování nákladů a výnosů účtuje výnosy, výnosy příštích období a příjmy příštích období provede roční uzávěrku výnosových účtů 	<ul style="list-style-type: none"> členění a charakteristika účtování výnosů vnitropodnikové výnosy a aktivace daňový význam a dopad výnosů

SOUVISLÝ PŘÍKLAD, 19 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zaúčtuje kursové rozdíly účtuje náklady ve finančním účetnictví, časové rozlišení nákladů včetně daňových objasní podstatu časového rozlišování nákladů a výnosů provede uzávěrku nákladových účtů účtuje výnosy, výnosy příštích období a příjmy příštích období provede roční uzávěrku výnosových účtů odsouhlasí výši hospodářského výsledku mezi účtem zisků a ztrát a rozvahou účtuje tvorbu a čerpání rezerv hodnotí dopad tvorby a čerpání rezerv na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů 	<ul style="list-style-type: none"> zahajovací rozvaha vlastní účtování obratová předvaha kontrolní soupiska analytické evidence výsledovka konečná rozvaha

4. ročník, 2 h týdně, povinný**DAŇOVÁ SOUSTAVA, 3 VYUČOVACÍ HODINY**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> podstata daňové soustavy ČR rozdělení daní na přímé a nepřímé požadavky na daňovou soustavu, význam daní ve vztahu ke státnímu rozpočtu základní pojmy - daň, předmět daně, základ daně, správce daně sazby daně, plátce, poplatník, daňové přiznání, zdaňovací období

NEPŘÍMÉ DANĚ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje se základními daňovými pojmy, zejména zákona o DPH a o daních z příjmů (plátce, poplatník, předmět daně, zdanitelné plnění atd.) vypočítá a zaúčtuje jednotlivé daně vyplní nejběžnější daňová přiznání orientuje se v daňovém přiznání pro daň z příjmů právnických osob a pro daň z příjmů fyzických osob stanoví s pomocí zákona o daních z příjmů výši záloh na daň a termíny jejich splatnosti vypočte DPH na vstupu, na výstupu, daňovou povinnost 	<ul style="list-style-type: none"> DPH - princip daně, daňové doklady, účtování, výpočet daňové povinnosti, vyplnění daňového přiznání spotřební daň a energetické daně (daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv, daň z elektřiny) - principy daní, výpočet daňové povinnosti

PŘÍMÉ DANĚ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje se základními daňovými pojmy, zejména zákona o DPH a o daních z příjmů (plátce, poplatník, předmět daně, zdanitelné plnění atd.) vypočítá a zaúčtuje jednotlivé daně vyplní nejběžnější daňová přiznání orientuje se v daňovém přiznání pro daň z příjmů právnických osob a pro daň z příjmů fyzických osob stanoví s pomocí zákona o daních z příjmů výši záloh na daň a termíny jejich splatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> daň z příjmu fyzických osob - princip daně, výpočet daňové povinnosti, vyplnění daňového přiznání, srážková daň daň z příjmu právnických osob - princip daně, výpočet daňové povinnosti, vyplnění daňového přiznání, účtování daň silniční - princip daně, výpočet daňové povinnosti, vyplnění daňového přiznání, účtování daň z nemovitostí - princip daně, výpočet daňové povinnosti, vyplnění daňového přiznání, účtování daň dědická a darovací a z převodu nemovitostí - principy daní, výpočet daňové povinnosti, vyplnění daňového přiznání, účtování sociální a zdravotní pojištění - princip, výpočet sociálního a zdravotního pojištění zaměstnavatele, zaměstnance a OSVČ, účtování

LEASING, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje o finančním leasingu včetně časového rozlišení splátek u nájemce 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy a význam leasingu • právní úprava leasingu • finanční leasing • operativní leasing

DAŇOVÁ EVIDENCE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vede daňovou evidenci 	<ul style="list-style-type: none"> • subjekty daňové evidence • účetní knihy v daňové evidenci • účetní závěrka • účetní výkazy

VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účtuje náklady a výnosy hospodářských středisek • sestaví předběžnou kalkulaci úplných nákladů metodou přírážkovou • srovná údaje předběžné a výsledné kalkulace • sestaví kalkulaci s neúplnými náklady • doporučí na základě výsledků obou kalkulací případné přijetí zakázky, vhodnou výši ceny • přebírá údaje z kalkulace do rozpočtu • zpracuje jednoduchý rozpočet 	<ul style="list-style-type: none"> • význam a použití manažerského účetnictví • metody manažerského účetnictví • vedení manažerského účetnictví • rozpočty a kalkulace, hospodářské střediska • manažerské pojetí nákladů

ÚČETNÍ UZÁVĚRKA A ZÁVĚRKA, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyčíslí inventarizační rozdíly, zaúčtuje je • uzavře rozvahové a výsledkové účty • vypočítá výsledek hospodaření, sestaví a uzavře účet zisků a ztrát • transformuje hospodářský výsledek na základ daně z příjmů • charakterizuje dopad zisku nebo ztráty na finanční situaci podniku • zaúčtuje tvorbu a rozdělení hospodářského výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem a postup účetní uzávěrky a závěrky • inventarizace • uzávěrkové operace • výpočet hospodářského výsledku a daně z příjmu a jejich účtování • účetní výkazy

4.7.7. Hospodářský zeměpis

Obecné cíle

Hlavním cílem předmětu je studium vazeb lidské společnosti a přírodní sféry. Hospodářský zeměpis rozvíjí geografické myšlení nezbytné pro chápání geografických, kulturních, politických a demografických souvislostí světové ekonomiky. Zaměřuje se na vystižení základních trendů, dynamiku jevů a procesů.

Žáci:

- jsou schopni pokládat geografické otázky (např. kde a proč je co umístěno, jaké jsou příčiny a důsledky) a odpovídat na ně,
- provádějí srovnání makroregionů, států, popř. oblastí podle daných kritérií včetně srovnání se svou zemí,
- získávají z odborné literatury, statistických materiálů, sdělovacích prostředků nebo z internetu informace vztahující se k problematice a zpracovávají je do určité podoby,
- orientují se v aktuální politické, ekonomické, demografické a ekologické situaci současného světa a jeho částí.

Pojetí výuky

V průběhu studia jsou hodinové dotace předmětu:

- 1. ročník 2 hodiny,
- 2. ročník 1 hodiny.

Metody výuky a formy práce

- výklad učitele, vysvětlování a řízený dialog,
- individuální a skupinová samostatná práce,
- multimediální metody,
- společná návštěva vybraných filmových představení či muzeí,
- využití prostředků výpočetní techniky, vyhledávání potřebných informací na internetu,
- zpracování informací do grafické podoby.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení slovního projevu:

- samostatné, správné a logické vyjadřování,
- schopnost postihnout souvislosti s ostatními probíranými tematickými celky,
- schopnost navázat na ostatní odborné předměty.

Hodnocení písemného projevu:

- správnost, přesnost a pečlivost z hlediska odborného,
- jazyková správnost.

Hodnocení prezentací:

- výběr důležitých a zajímavých informací,
- způsob prezentace, využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost, jazyková správnost,
- slovní projev, srozumitelnost a souvislost při formulaci myšlenek.

Hodnocení projektů:

- výběr důležitých a zajímavých informací,
- spolupráce ve skupině, zapojení všech členů,
- způsob zpracování, využití prostředků výpočetní techniky, přehlednost, jazyková správnost,
- slovní projev, srozumitelnost a souvislost při formulaci myšlenek.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Občanské kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování, respektovali práva a osobnost jiných lidí, vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- aktivně se zajímali o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru,
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje,
- byli hrdí na tradice a hodnoty svého národa, chápali jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- uměli myslet kriticky, tj. dokázali zkoumat věrohodnost informací, nenechávali se manipulovat, tvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Absolventi by byli být schopni:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální kompetence

Absolventi by měli být připraveni:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické a duševní zdraví.

Sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolventi by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické, heuristické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí již dříve nabytých.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolventi by měli umět:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- učit se používat nový aplikační software,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů.

Absolventi by měli umět:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení,
- správně používat a převádět jednotky.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení**
(navázáno v RVP na: nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)
- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**
(navázáno v RVP na: zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě)
- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)
- **uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu**
(navázáno v RVP na: uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**
(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)
- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**

(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)

- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
(navázáno v RVP na: zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.))

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)
- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**

(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy,
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život,
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji,
- respektovali principy udržitelného rozvoje,
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje,
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů,
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů,
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které

by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchovávání informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

1. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

projekt (Aktivita)

aktuální informace (Aktivita)

z denního tisku, internetu, apod.

televizor (Pomůcka)

DVD přehrávač (Pomůcka)

MAKROREGIONY SVĚTA, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí ekologické souvislosti výrobní činnosti • objasní pojmy v ekonomice a geografii • rozdělení světa z ekonomického hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> • světadíly a kontinenty • <i>vyspělý</i> Sever, <i>chudý</i> Jih • jádrové a periferní oblasti • hospodářské makroregiony světa, HDP, členění hospodářství na sektory
pokrytí průřezových témat	

Člověk a svět práce*- práce s informacemi - hlavní oblasti světa***EVROPSKÉ EKONOMICKÉ CENTRUM A JEHO HLAVNÍ ZÁJMOVÁ SFÉRA, 33**
VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává hospodářství zemí EU • posoudí vliv přírodních podmínek na hospodářství zemí EU 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - obyvatelstvo - vymezení regionu - poválečný politický a ekonomický vývoj Evropy <ul style="list-style-type: none"> • Evropská unie-význam, orgány EU - další evropské integrace - perspektiva Evropy <ul style="list-style-type: none"> • Západní Evropa - ekonomika států západní Evropy - postavení Spojeného království a Francie v současném světě a jejich politický systém - současné problémy v západní Evropě (IRA, národnostní skladba v Belgii) - cestovní ruch <ul style="list-style-type: none"> • Severní Evropa - ekonomika států severní Evropy - vývoj a současné problémy <ul style="list-style-type: none"> • Jihozápadní Evropa - ekonomika států jihozápadní Evropy - politické poměry a současné problémy (ETA, italská mafie) <ul style="list-style-type: none"> • ministáty Evropy - cestovní ruch <ul style="list-style-type: none"> • Jihovýchodní Evropa - politický a ekonomický vývoj - ekonomika černomořských a balkánských států - poválečný vývoj Balkánu, kořeny současných problémů <ul style="list-style-type: none"> • Střední Evropa - historický vývoj - ekonomika Německa a alpských zemí, jejich státní zřízení a správní členění - politický a hospodářský vývoj ve 20. století transformujících se zemí střední Evropy - charakteristika postkomunistických zemí střední Evropy - cestovní ruch <ul style="list-style-type: none"> • Východní Evropa a severní Asie - politický a ekonomický vývoj

	- ekonomika Ruské federace, státní zřízení • Bělorusko
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti <i>orientace v masových médiích, jejich využívání a kritické hodnocení</i>	

ČESKÁ REPUBLIKA, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná přírodní poměry a hospodářství v regionech ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní podmínky • obyvatelstvo a sídla • česká ekonomika ve 20. století • úloha průmyslu a zemědělství v české ekonomice • terciární a kvartérní sektor • regiony České republiky • zeměpisná charakteristika místního regionu
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti <i>orientace v masových médiích, jejich využívání a kritické hodnocení</i>	

HLAVNÍ ZÁJMOVÁ SFÉRA EVROPSKÉHO EKONOMICKÉHO CENTRA MIMO EVROPU, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a porovnává hospodářství zemí Asie a Afriky 	<ul style="list-style-type: none"> • Západní Asie a severní Afrika - vymezení regionu • Střední Asie a Zakavkazsko • Středozápadní Asie (od Turecka po Pákistán) • Jihozápadní Asie a severní Afrika • arabský region (státy na Arabském poloostrově) - historický vývoj a obyvatelstvo - přírodní poměry - ekonomická situace zemí regionu - problémy regionu - africký kontinent - přírodní podmínky - obyvatelstvo • Subsaharská Afrika - historický vývoj regionu - ekonomika severní a saharské Afriky • černošská Afrika - vývoj regionu - ekonomická a sociální situace

	• Jihoafrická republika

2. ročník, 1 h týdně, povinný**Aktivity, pomůcky, soutěže****projekt** (Aktivita)**aktuální informace** (Aktivita)

z internetu, denního tisku apod.

televizor (Pomůcka)**DVD přehrávač** (Pomůcka)**VÝCHODOASIJSKÉ EKONOMICKÉ CENTRUM A JEHO HLAVNÍ ZÁJMOVÁ SFÉRA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejvýznamnější podniky operující na mezinárodním poli v daném zaměření • popíše východoasijské ekonomické centrum, zájmové sféry 	<ul style="list-style-type: none"> • přírodní podmínky • politický a ekonomický vývoj Asie • vymezení regionů • Japonsko a Korea - ekonomika Japonska a korejských států • Čína a Mongolsko - historický vývoj Číny, obyvatelstvo - ekonomická situace Číny a Mongolska • Jihovýchodní Asie - obyvatelstvo a politický vývoj - ekonomická situace jihovýchodní Asie • Indický subkontinent - historický vývoj, národnostní a náboženské složení - demografická situace - hospodářství indického subkontinentu

ZÁJMOVÁ SFÉRA VÝCHODOASIJSKÉHO EKONOMICKÉHO CENTRA, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše východoasijské ekonomické centrum, zájmové sféry 	<ul style="list-style-type: none"> • Austrálie a Oceánie - vymezení regionu - přírodní podmínky - obyvatelstvo - ekonomická situace regionu
<p>přesahy z: (2. ročník): Právní úprava podnikání</p>	

SEVEROAMERICKÉ EKONOMICKÉ CENTRUM A JEHO HLAVNÍ ZÁJMOVÁ SFÉRA, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejvýznamnější podniky operující na mezinárodním poli v daném zaměření • popíše severoamerické ekonomické centrum a jeho zájmové sféry 	<ul style="list-style-type: none"> • Americký kontinent - přírodní podmínky - obyvatelstvo • Angloamerika a Latinská Amerika • Severní Amerika (Angloamerika) • USA – hospodářství • Kanada – hospodářství • Střední Amerika • Mexiko a ostatní pevninské státy střední Ameriky • ostrovní státy střední Ameriky • Jižní Amerika • laplatské státy a andské státy
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>Občan v demokratické společnosti</p> <p><i>orientace v masových médiích, jejich využívání a kritické hodnocení</i></p>	

GLOBÁLNÍ GEOGRAFICKÉ ASPEKTY SVĚTOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí globální geografické aspekty světového hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociální problémy lidstva - charakteristika demografického vývoje - nerovnoměrné rozmístění obyvatel na Zemi - sídelní aglomerace, konurbace, megalopolis - městské a venkovské osídlení - jazyková a náboženská rozmanitost světa - sociální problémy rozvojových států • Světová ekonomika - vývoj lidské společnosti a hospodářství - vliv geografické polohy na hospodářský rozvoj - primární, sekundární, terciární, kvartérní sektor - ekonomické zahraniční vztahy • Politika a ekonomika - formování politické mapy současného světa - mezinárodní politické a hospodářské organizace - krizové oblasti světa • Člověk a příroda - životní prostředí - porušování ekologické rovnováhy - přírodní a civilizační rizika - trvale udržitelný rozvoj (život)

	<ul style="list-style-type: none"> • Aplikovaná geografie - geografické informační systémy - územní plánování - strategický plán - regionální politika a regionální rozvoj
<p>pokrytí průřezových témat</p> <p>Člověk a životní prostředí</p> <p><i>Schopnost jednat hospodárně, kromě hlediska ekonomické efektivity uplatňovat i hledisko ekologické</i></p>	

4.7.8. Právo

Obecný cíl

Cílem předmětu je poskytnout žákům poznatky o právním systému v České republice. Spolu s předměty ekonomika a účetnictví tvoří povinný ekonomicko-právní základ odborného vzdělání. Úkolem předmětu je, aby žáci pochopili smysl právního řádu, byli schopni se orientovat v právních předpisech a aplikovat je na konkrétní praktické příklady. Jde o předmět, který rozvíjí a navazuje na znalosti získané ve společenskovedních a odborných ekonomických předmětech. Při výuce jednotlivých tematických celků jsou žáci seznamováni se současným právním stavem, s možným vývojem, změnami a úpravami dosavadních právních předpisů, ale i novými právními předpisy. Vysoká úroveň právního vědomí by zcela přirozeně měla být součástí odborné vzdělanosti, proto jsou žáci vedeni k samostatné orientaci v právních předpisech a k jejich aplikaci na konkrétní případy. Žáci jsou vychováni k logickému myšlení, ke správnému a přesnému vyjadřování a k pochopení vzájemné souvislosti právních vztahů v praxi. Předmět přispívá k rozvoji odborných kompetencí, aby absolventi chápali nutnost sebevzdělávání a celoživotního učení pro rozvoj své úspěšné kariéry, uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky a práva při řešení ekonomických problémů a sledovali aktuální dění, především legislativní proces.

Charakteristika učiva

Předmět poskytuje přehled o systému práva a právním systému ČR. Utváří právní vědomí na potřebné úrovni a vede žáky k dodržování právních norem. Žáci se učí orientovat v základních právních odvětvích, zejména v právní úpravě podnikání, problematice obchodního práva a v právní úpravě pracovních vztahů a sociálního zabezpečení v podnikání. Úkolem vyučovacího předmětu je poskytnout žákům základní poznatky o právním systému ČR, které mají bezprostřední vztah k budoucímu pracovnímu uplatnění žáků.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

- používali adekvátní jazykové prostředky z vhodného jazykového rejstříku;
- používali odborné výrazy slovem i písmem v pracovním procesu;
- komunikovali s nadřízenými, podřízenými a kolegy;
- rozlišovali a použili adekvátní jazykové prostředky formálního stylu;
- pozitivně reagovali a zvládali situace vyplývající z těchto odlišností;
- získávali informace z internetu, a dále dokázali s těmito informacemi pracovat;

- zvládali strategie učení;
- efektivně pracovali a využívali svoje kapacity;
- prohlubovali vědomosti a dovednosti.

Výukové strategie

Vedle tradičních výukových metod (výklad, vysvětlování) se budou žáci pomocí prostředků ICT seznamovat s právními předpisy, budou se snažit samostatně nebo ve skupině na praktických příkladech aplikovat objektivní právo. Žáci budou vedeni k samostatné práci s odborným textem a k vyhledávání informací v něm, zejména v zákonech, vyhláškách. Získané informace žáci budou interpretovat před třídou, povede se o nich diskuze. Žáci se průběžně podle probíraných témat budou zúčastňovat exkurzí, besed, přednášek.

Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení je průběžné ústní zkoušení ze znalostí jednotlivých právních odvětví s důrazem na právní normy upravující podnikání v ČR. Při ústním zkoušení je kladen důraz na souvislost projevu a jeho věcnou správnost a na uplatňování praktických dovedností v oblasti práva. Po každém tematickém celku jsou zadávány písemné práce. U písemného projevu je kladen důraz na věcnou správnost, přesnost, přehlednost a pečlivost vyhotovení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Žáci jsou vedeni tak, aby uměli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech psaných i mluvených a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- dále se vzdělávat,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- porozumět zadanému úkolu, určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení,
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění úkolů, využívat zkušeností a vědomostí,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména internetu, pracovat s informacemi, s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat ve skupině více osob a dokázali s nimi jednat a posoudit jejich názory, přijmout je, nebo hledat kompromisní řešení. Obhájit a prosadit své názory kultivovanou formou, rozvíjet komunikační metody. Měli vhodnou míru sebevědomí a sebe odpovědnosti. Angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro zájmy veřejné a ve prospěch lidí v jiných zemích.

Člověk a životní prostředí

Měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaže je chránit a zachovat je pro budoucí generace. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali respektovat život jako nejvyšší hodnotu. Uvědomili si odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí. Pochopili nutnost dodržování zásad udržitelného rozvoje, rozvíjet získané poznatky a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí

Informační a komunikační technologie se aplikuje tak, že žáci prezentují své výsledky pomocí ICT techniky a diskutují o nich. Dále užívají nové informační technologie a získávají z nich informace, které zpracovávají do vhodné grafické podoby.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií*)
- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: *pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením*)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: *komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace*)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: *získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet*)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií*)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: *uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní*)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy**
(navázáno v RVP na: provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy)
- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení**
(navázáno v RVP na: nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení)
- **číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)**
(navázáno v RVP na: číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.))

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**
(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)
- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**
(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)
- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**
(navázáno v RVP na: mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady)
- **umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání**
(navázáno v RVP na: umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání)
- **vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle**
(navázáno v RVP na: vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle)
- **znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků**
(navázáno v RVP na: znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků)
- **rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi**

(navázáno v RVP na: rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)
- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**
(navázáno v RVP na: dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)
- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**
(navázáno v RVP na: jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie)
- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**
(navázáno v RVP na: uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých)
- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**
(navázáno v RVP na: zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě)
- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)
- **uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních**
(navázáno v RVP na: uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních)
- **podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah**
(navázáno v RVP na: podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**

(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)

- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**
(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)
- **adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní**
(navázáno v RVP na: adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní)
- **pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností**
(navázáno v RVP na: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)
- **podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých**
(navázáno v RVP na: podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**
(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata**
(navázáno v RVP na: zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata)
- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**
(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)
- **zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)**
(navázáno v RVP na: zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.))

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení,**

a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)

- **uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace**
(navázáno v RVP na: uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace)
- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**
(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)
- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**
(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**
(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**
(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)
- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**
(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)
- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**
(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se

netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat ve skupině více osob a dokázali s nimi jednat a posoudit jejich názory, přijmout je, a hledat kompromisní řešení. Obhájit a prosadit své názory kultivovanou formou, rozvíjet komunikační metody. Měli vhodnou míru sebevědomí a sebe odpovědnosti. Angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro zájmy veřejné a ve prospěch lidí v jiných zemích.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, dobrému životnímu prostředí a snaze je chránit a zachovat je pro budoucí generace.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali respektovat život jako nejvyšší hodnotu. Uvědomili si odpovědnost člověka za uchování přírodního prostředí. Pochopili nutnost dodržování zásad udržitelného rozvoje, rozvíjet získané poznatky a přijímat odpovědnost za vlastní rozhodnutí

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků

moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Informační a komunikační technologie se aplikuje tak, že žáci prezentují své výsledky pomocí ICT techniky a diskutují o nich. Dále užívají nové informační technologie a získávají z nich informace, které zpracovávají do vhodné grafické podoby.

1. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Sbírka zákonů (Pomůcka)

Naučit žáky orientovat se v zákonech.

ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ POJMY, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se a zná základní právní normy 	<ul style="list-style-type: none"> prameny práva, zákonnost a právní vědomí právní vztahy, právní úkony právní normy, jejich platnost a účinnost publikace a obsah právních předpisů, jejich rozdělení podle právní síly system tvorby a schvalování právních norem
<p>přesahy do: Dějepis (1. ročník): Vznik ČSR, Dějepis (1. ročník): ČSR - 1948 - 1989, Informační a komunikační technologie (1. ročník): Tabulkové procesory</p>	

ÚSTAVNÍ PRÁVO, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná podstatu politického systému 	<ul style="list-style-type: none"> moc zákonodárná moc výkonná moc soudní ochrana lidských práv v ČR a EU
<p>přesahy do: Dějepis (1. ročník): Vznik ČSR, Dějepis (1. ročník): ČSR - 1948 - 1989</p>	

VYBRANÉ ČÁSTI PRÁVNÍCH ODVĚTVÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná podstatu jednotlivých právních odvětví 	<ul style="list-style-type: none"> rodinné právo správní právo finanční právo trestní právo ochrana životního prostředí
<p>přesahy do: Občanská nauka (3. ročník): Člověk a právo, Ekologie (1. ročník): Člověk a životní prostředí</p>	

2. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Internet (Pomůcka)

Pomocí internetu vyhledávat znění zákona poplatné době působnosti

EVROPSKÁ INTEGRACE A EVROPSKÉ PRÁVO, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v právních normách Evropské unie 	<ul style="list-style-type: none"> nejvýznamnější evropské organizace evropská společenství a Evropská unie evropské právo přidružení ČR k Evropské unii jednotný trh zboží, kapitálu a služeb volný pohyb osob

OBČANSKÉ PRÁVO, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v občanském zákoníku příslušnou právní úpravu 	<ul style="list-style-type: none"> věcná práva věcná práva k cizím věcem katastr nemovitostí odpovědnost za škodu a bezdůvodné obohacení dědické právo

	<ul style="list-style-type: none"> ochrana osobnosti
--	---

PRÁVNÍ ÚPRAVA PODNIKÁNÍ, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvede podmínky provozování živnosti vysvětlí postup při získávání živnostenského oprávnění 	<ul style="list-style-type: none"> právní úprava podnikání v ČR a EU živnostenské podnikání, klasifikace živností, živnostenské oprávnění sankce za neoprávněné živnostenské podnikání ostatní formy podnikání fyzických osob ochrana spotřebitele projektové vyučování „Zpracování dokumentů k žádosti o vydání živnostenského listu“
<p>přesahy do: Ekonomika (3. ročník): Hlavní činnosti podniku, Hospodářský zeměpis (2. ročník): Zájmová sféra východoasijského ekonomického centra, Management a marketing (3. ročník): 1. Výrobek a jeho životní cyklus</p>	

OBCHODNÍ PRÁVO A PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem obchodní firma, umí pracovat s výpisem z obchodního rejstříku 	<ul style="list-style-type: none"> pojem a prameny obchodního práva základní pojmy podnikání, podnikatel, podnik, obchodní rejstřík, obchodní jmění, obchodní jméno, obchodní majetek obchodní firma, jednání podnikatele, prokura, obchodní rejstřík, hospodářská soutěž, nekalá soutěž
<p>přesahy do: Ekonomika (1. ročník): Podstata a fungování tržní ekonomiky, Ekonomika (1. ročník): Organizace, podnik, právní úprava podnikání, Ekonomika (3. ročník): Hlavní činnosti podniku, Účetnictví a daně (1. ročník): Informační soustava podniku</p>	

3. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže**Internet (Pomůcka)**

Naučit žáky vyhledávat informace v živnostenském a obchodním rejstříku.

OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí postup při vzniku obchodní společnosti vysvětlí organizaci a způsob řízení obchodních společností a státních organizací 	<ul style="list-style-type: none"> právní forma obchodních společností, základní pojmy obsah společenské smlouvy obchodní společnosti – založení, společníci, orgány, vznik, zrušení, zánik veřejná obchodní společnost komanditní společnost společnost s ručením omezeným, akciová společnost družstvo státní organizace
<p>přesahy do: Ekonomika (1. ročník): Organizace, podnik, právní úprava podnikání, Ekonomika (3. ročník): Hlavní činnosti podniku</p>	

OBCHODNÍ SMLOUVY, 26 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a popíše obsah obchodních smluv 	<ul style="list-style-type: none"> funkce, druhy, náležitosti, uzavírání a plnění, odpovědnost za porušení obchodní smlouvy podle občanského zákoníku obchodní smlouvy podle obchodního zákoníku kupní smlouva podstatné a nepodstatné náležitosti, povinnosti prodávajícího a kupujícího projektové vyučování „Vyhotovení společenské smlouvy“

ZÁVAZKOVÉ PRÁVO, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu obchodně závazkových vztahů vysvětlí odpovědnost za vady 	<ul style="list-style-type: none"> vznik závazků změna závazků zajištění závazků zánik závazků odpovědnost za vady řešení sporů

4. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

Aktivity, pomůcky, soutěže

Pracovní smlouva, internet (Aktivita)

Vyhotovit podrobnou pracovní smlouvu.

Internet (Pomůcka)

Pomocí internetu vyhledávat volná pracovní místa v regionu

ZÁKONNÁ ÚPRAVA PROBLEMATIKY ZAMĚSTNANOSTI, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede na internetu vyhledat rekvalifikační střediska vysvětlí podmínky pro získání dávek v nezaměstnanosti 	<ul style="list-style-type: none"> obsah zákona o zaměstnanosti rekvalifikace hmotné zabezpečení při ztrátě zaměstnání

PRACOVNÍ PRÁVO, 28 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik, změny a skončení pracovního poměru popíše náležitosti pracovní smlouvy a umí ji vyhotovit posoudí možnosti rozvržení pracovní smlouvy a přestávek v práci vysvětlí druhy odpovědnosti zaměstnance a zaměstnavatele za škodu 	<ul style="list-style-type: none"> pojem a prameny pracovního práva, účastníci pracovněprávního vztahu a jejich práva – zaměstnavatel, zaměstnanec, vznik pracovního poměru – pracovní smlouva, volba, jmenování, dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnost, změny pracovního poměru, skončení pracovního poměru – dohoda, výpověď, mzda, plat a ostatní náhrady pracovní doba a doba odpočinku, dovolená na zotavenou, překážky v práci, pracovní řád, kolektivní smlouva, BOZP odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škodu

ZABEZPEČENÍ PŘI PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI A SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede určit výši srážek zdravotního a sociálního pojištění 	<ul style="list-style-type: none"> zdravotní a sociální pojištění druhy dávek a podmínky nároku

PRÁVNÍ ŘEŠENÍ EKOLOGICKÝCH PROBLÉMŮ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> umí se orientovat v základních právních normách pro ochranu životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ochrana vod, půdy, ovzduší a lesů hospodaření s odpady povinnosti podnikatelů při ochraně životního prostředí

4.7.9. Management a marketing

Obecný cíl předmětu

Cílem je seznámit žáky s významem podnikového managementu a marketingu při zajišťování obchodní činnosti. Seznámí je s aktivitami, které předchází uzavření obchodu jako je průzkum trhu, vlivy působící na zákazníka i s následnou péčí o zákazníka a jeho udržení. Naučí se charakterizovat a používat jednotlivé nástroje marketingového mixu, analyzovat pozici firmy na trhu, posoudit její silné a slabé stránky a poznat příležitosti a ohrožení z okolí. Osvojí si základy managementu a pochopí význam řídicích pracovníků pro úspěch firmy na trhu. Seznámí se se základními manažerskými funkcemi a rolí manažera v podniku.

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje historický vývoj marketingu a managementu, srovnání podnikatelských koncepcí, charakteristiku marketingového prostředí, metody marketingového výzkumu, charakteristiku jednotlivých nástrojů marketingového mixu, charakteristiku manažerských funkcí. Učivo navazuje na znalosti z předmětu ekonomika.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci používali adekvátní jazykové prostředky z vhodného jazykového rejstříku, používali odborné výrazy slovem i písmem v pracovním procesu, komunikovali s nadřízenými, podřízenými a kolegy. Zároveň se naučili přijímat odpovědnost za své jednání a rozhodnutí, vážili si materiálních a duchovních hodnot. Nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek, měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení. Rovněž tak zvládali strategie učení. Žáci efektivně pracují a využívají své kapacity.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Skupinové vyučování a týmová práce žáků. Diskuze k jednotlivým tématům s využitím znalostí studentů z běžného života. Využití prostředků výpočetní techniky při vyhledávání informací z internetu, uplatňování a využívání mezipředmětových vztahů, návaznost na ekonomiku, právo, účetnictví.

Hodnocení výsledků žáků

Žák je hodnocen na konci každého tematického bloku, je zkoušen průběžně po kratších celcích ústně i písemně. Jednou za pololetí je zařazen shrnující opakovací test (pololetní práce). Hodnotí se práce žáka ve vyučovací hodině i jeho domácí příprava. Hodnocení má motivační charakter a řídí se klasifikačním řádem. Zapojeny jsou také prvky sebehodnocení, čili faktoru sebepoznávání

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci získávají kladný vztah k učení a celoživotnímu vzdělávání;
- ovládají různé techniky učení, vytvoří si vhodný studijní režim a určité pracovní návyky;
- vyhledávají a zpracovávají informace, uplatňují různé způsoby práce s textem;
- hodnotí pokroky i nedostatky při dosahování cílů svého učení;

- přijímají rady i kritiku a dokážou na ni reagovat tak, aby přispěla k rozvoji jejich osobnosti.

Komunikativní kompetence

- žáci samostatně a srozumitelně vyjadřují své myšlenky, názory, pocity a postoje;
- dokáží si vyžádat důležité informace a přistupovat k nim kriticky /nenechají sebou manipulovat;
- umí vyplnit různé dotazníky a formuláře.

Sociální a personální kompetence

- žáci si stanovují cíle a priority;
- provádí sebehodnocení svých činností i aktivit druhých;
- jednají v souladu s morálními principy a zásada.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci jsou vedeni k samostatnosti, zodpovědnosti a iniciativnímu jednání jak v zájmu vlastním, tak i veřejném;
- respektují zákony, práva, osobnost druhých, a to i jejich kulturní specifika;
- chápou minulost i současnost svého národa v celosvětovém kontextu, uznávají národní tradice.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli jednat s lidmi, posuzovat jejich názory a postoje, hledat kompromisní řešení;
- dovedli formulovat, prosadit a obhájit své názory;
- měli vhodnou míru sebevědomí a sebekritiky;
- byli schopni pracovat v týmu, vzájemně spolupracovat při řešení zadaných úkolů;
- kriticky přistupovali k masovým médiím, orientovali se v jejich nabídce a vybírali si užitečné a kvalitní produkty pro svoje potřeby – pro poučení i zábavu.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- přijali svou vlastní zodpovědnost za kvalitu životního prostředí;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli vyhledávat informace o pracovních příležitostech, orientovali se v nich a posuzovali je z hlediska svých předpokladů a představ o vlastní profesní kariéře;
- uměli vhodně komunikovat s úřady a s potenciálními zaměstnavateli;
- dovedli vhodně prezentovat sami sebe, zvláště svůj profesní, odborný potenciál.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli používat běžné základní a programové vybavení počítače a pracovat s informacemi získanými ze sítě Internet;
- dovedli samostatně komunikovat elektronickou poštou.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením**
(navázáno v RVP na: *pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením*)
- **učit se používat nové aplikace**
(navázáno v RVP na: *učit se používat nové aplikace*)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **používat pojmy kvantifikujícího charakteru**
(navázáno v RVP na: *používat pojmy kvantifikujícího charakteru*)
- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy**
(navázáno v RVP na: *provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy*)
- **efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích**
(navázáno v RVP na: *efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích*)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**
(navázáno v RVP na: *mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze*)
- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**
(navázáno v RVP na: *mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady*)
- **vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle**
(navázáno v RVP na: *vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle*)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**
(navázáno v RVP na: *jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu*)
- **zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě**
(navázáno v RVP na: *zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě*)

- **chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje**
(navázáno v RVP na: chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**
(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)
- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**
(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)
- **přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly**
(navázáno v RVP na: přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**
(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)
- **vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování**
(navázáno v RVP na: vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky**
(navázáno v RVP na: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky)

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**
(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)
- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**
(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)
- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**
(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)

Odborné kompetence

ZAJIŠŤOVAT OBCHODNÍ ČINNOST PODNIKU

- **prováděli a zajišťovali nákup a prodej zboží**
(navázáno v RVP na: prováděli a zajišťovali nákup a prodej zboží)
- **organizovali průzkum trhu a vyhodnocovali výsledky**
(navázáno v RVP na: organizovali průzkum trhu a vyhodnocovali výsledky)
- **ovládali propagaci výrobku nebo služby**
(navázáno v RVP na: ovládali propagaci výrobku nebo služby)
- **vedli reklamační řízení a dodržovali práva spotřebitele**
(navázáno v RVP na: vedli reklamační řízení a dodržovali práva spotřebitele)

EFEKTIVNĚ HOSPODAŘIT S FINANČNÍMI PROSTŘEDKY

- **prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem**
(navázáno v RVP na: prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem)
- **orientovali se v daňovém systému a uměli vypočítat daňovou povinnost**
(navázáno v RVP na: orientovali se v daňovém systému a uměli vypočítat daňovou povinnost)
- **vypočítávali a odváděli zákonné odvody**
(navázáno v RVP na: vypočítávali a odváděli zákonné odvody)
- **sestavovali platební kalendář**
(navázáno v RVP na: sestavovali platební kalendář)

ZAJIŠŤOVAT TYPICKÉ PODNIKOVÉ ČINNOSTI

- **zabezpečovali hlavní činnost oběžným a popř. dlouhodobým majetkem**
(navázáno v RVP na: zabezpečovali hlavní činnost oběžným a popř. dlouhodobým majetkem)
- **zajišťovali zásobování**
(navázáno v RVP na: zajišťovali zásobování)
- **zajišťovali základní personální činnosti**
(navázáno v RVP na: zajišťovali základní personální činnosti)

JEDNAT EKONOMICKY A V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

- **efektivně hospodařili se svými finančními prostředky**
(navázáno v RVP na: efektivně hospodařili se svými finančními prostředky)

USILOVAT O NEJVYŠŠÍ KVALITU SVÉ PRÁCE, VÝROBKŮ NEBO SLUŽEB

- **chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku**
(navázáno v RVP na: chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku)
- **dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti**
(navázáno v RVP na: dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti)

DBÁT NA BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

- **znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence**
(navázáno v RVP na: znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence)

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli jednat s lidmi, posuzovat jejich názory a postoje, hledat kompromisní řešení;
- dovedli formulovat, prosadit a obhájit své názory;
- měli vhodnou míru sebevědomí a sebekritiky;
- byli schopni pracovat v týmu, vzájemně spolupracovat při řešení zadaných úkolů;
- kriticky přistupovali k masovým médiím, orientovali se v jejich nabídce a vybírali si užitečné a kvalitní produkty pro svoje potřeby – pro poučení i zábavu.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- přijali svou vlastní zodpovědnost za kvalitu životního prostředí;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- uměli vyhledávat informace o pracovních příležitostech, orientovali se v nich a posuzovali je z hlediska svých předpokladů a představ o vlastní profesní kariéře;
- uměli vhodně komunikovat s úřady a s potenciálními zaměstnavateli;
- dovedli vhodně prezentovat sami sebe, zvláště svůj profesní, odborný potenciál.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií. V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních. Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli používat běžné základní a programové vybavení počítače a pracovat s informacemi získanými ze sítě Internet;
- dovedli samostatně komunikovat elektronickou poštou

1. ročník, 0 + 2 h týdně, povinný

1. MANAGEMENT PODNIKU, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provede samostatně nebo ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> • 1. Management podniku (Vymezení

jednoduchý průzkum nebo zpracuje jednoduchý marketingový plán	pojmu, činnosti a úrovně managementu, manažer a jeho postavení v organizaci. Profil, vlastnosti a role manažera. Zásady práce manažera. Historie a vývoj managementu)
---	---

2. MANAŽERSKÉ FUNKCE, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech objasní typické cenové taktiky, popř. navrhne vhodnou taktiku pro konkrétní produkt 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Manažerské činnosti (Rozhodování, plánovací proces a druhy plánů, SWOT analýza, vedení a motivace pracovníků, organizování lidských zdrojů, rozpětí řízení a organizační pyramida, komunikace a formy komunikace, kontrolní činnost a audit)

3. VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCVIK MANAŽERŮ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladu posoudí dopady publicity 	<ul style="list-style-type: none"> 3. Vzdělávání a výcvik manažerů (Příprava nových pracovníků, metody vzdělávání, vlastní realizace vzdělávání)

4. ZÍSKÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladu ukáže stanovení ceny služby 	<ul style="list-style-type: none"> 4. Získávání pracovníků (Přijímací pohovor, možnosti a formy výběru pracovníků, hodnotící kritéria při výběru pracovníků)

5. TÝM A TÝMOVÁ PRÁCE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladu ukáže prodejní cesty, vysvětlí důvody použití mezičlánků 	<ul style="list-style-type: none"> 5. Tým a týmová práce (Rysy týmu a zásady týmové práce, pracovní a autonomní pracovní skupina)

6. SOCIÁLNÍ POLITIKA PODNIKU, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladu posoudí dopady publicity 	<ul style="list-style-type: none"> 6. Sociální politika podniku (Nástroje sociální politiky podniku, sociální rozvoj zaměstnanců. Podnik a odbory)

7. VÝZNAM A PODSTATA MARKETINGU, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky na příkladu ukáže rabat, obchodní marži a stanovení prodejní ceny výrobku na příkladu ukáže stanovení ceny služby vybere vhodný reklamní prostředek pro určitý produkt 	<ul style="list-style-type: none"> 7. Význam a podstata marketingu (Rozlišení pojmů marketing a prodej, historie vývoje marketingu - marketingové podnikatelské koncepce)

8. INFORMAČNÍ SYSTÉM MARKETINGU, MARKETINGOVÉ STRATEGIE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> porovná placení předem a po dodání z hlediska kupujícího a prodávajícího na konkrétním případu ukáže, jak řešit odpovědnost za vady zná podmínky a postupy reklamace zboží na příkladech vysvětlí postup při vyřizování reklamace 	<ul style="list-style-type: none"> 8. Informační systém marketingu, marketingové strategie (Zdroje informací pro podnikový marketing, segmentace trhu, popis marketingových strategií)

9. MARKETINGOVÝ VÝZKUM, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí u konkrétních produktů fázi jejich životního cyklu ovládá zásady obchodního styku přes internet na příkladu ukáže průběh obchodního jednání řeší různé situace při reklamaci zboží 	<ul style="list-style-type: none"> 9. Marketingový výzkum (Techniky marketingového výzkumu - pozorování, experiment a průzkum trhu)

2. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

PODNIKATELSKÝ ZÁMĚR, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> 1. Podnikatelský záměr (Příprava podnikatelského záměru, volba obchodní činnosti, právní forma podnikání, obchodní název, sestavení zakladatelského rozpočtu, provedení průzkumu trhu, potenciální podpora malého podnikání v regionu)

PŘÍKLADY Z MANAGEMENTU A JEJICH ŘEŠENÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

ZALOŽENÍ PODNIKU, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> 3. Založení podniku (Ohlášení živnosti, žádost o koncesi, podnikatelské pojištění, zápis do obchodního rejstříku, registrace u Finančního úřadu, zajištění finančních prostředků, provozních prostor, strojů a zařízení)

PROVOZ PODNIKU, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> 4. Provoz podniku (Vybavení a uspořádání pracoviště, dokumentace podniku, pracovní a organizační řád podniku, přijímání nových zaměstnanců, vzdělávání a motivování pracovníků, kontaktování dodavatelů a odběratelů)

3. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný**1. VÝROBEK A JEHO ŽIVOTNÍ CYKLUS, 16 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí souvislost segmentu trhu, pozice produktu a nástrojů marketingu zná náležitosti smluv podle občanského a obchodního zákoníku 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Výrobek a jeho životní cyklus (Pojem marketingový mix, komplexní výrobek, životní cyklus výrobku, značka výrobku, ochranná známka)
přesahy z: (2. ročník): Právní úprava podnikání	

2. CENA VÝROBKU A SLUŽBY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období na příkladu vysvětlí péči o zákazníka pracuje s příslušnými právními normami 	<ul style="list-style-type: none"> 2. Cena výrobku a služby (Cíle ceny, cenová elasticita poptávky, metody stanovení ceny, cenové strategie, sázky a slevy z ceny)

3. KOMUNIKACE (PROPAGACE), 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zákoně na ochranu spotřebitele zvládá komunikaci se zákazníkem při případných stížnostech a reklamacích zboží v souladu s firemními směrnici a právními předpisy České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> 3. Komunikace (propagace) - (Druhy propagace - podpora prodeje, reklama, prodejní personál, public relation, přímý marketing)
--	---

4. DISTRIBUCE, PRODEJNÍ CESTY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladu posoudí možnost odstoupení od smlouvy ví, které další zákony se podílí na ochraně spotřebitele a v jakém rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> 4. Distribuce, prodejní cesty (Význam a typy velkoobchodů, přehled maloobchodních jednotek, obchodnické triky)

5. PRODEJ (ODBYT), 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladu vysvětlí druhy prodeje a jejich použití v závislosti na prodávané komoditě nebo službě na příkladu ukáže rozdíly mezi obchodováním s členskými a nečlenskými zeměmi EU 	<ul style="list-style-type: none"> 5. Prodej (odbyt) - operativní činnosti při prodeji

6. TYPOLOGIE SPOTŘEBITELŮ, NOVÝ PRODUKT, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na příkladu vysvětlí péči o zákazníka na příkladu charakterizuje postup při realizaci dodávky, pracuje s příslušnými doklady zná náležitosti smluv podle občanského a obchodního zákoníku 	<ul style="list-style-type: none"> 6. Typologie spotřebitelů, nový produkt (Typologie z hlediska nákupního chování, speciální tržní segmenty, přijetí nového produktu spotřebiteli, fáze zavádění nového produktu)

4. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

--	--

PROVEDENÍ MARKETINGOVÉHO VÝZKUMU, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> Provedení marketingového výzkumu (Motivování k vyplnění dotazníku, zásady tvorby dotazníku, typy otázek v dotazníku, rozhovor se zákazníky)

STANOVENÍ CENY VÝROBKU A SLUŽBY, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

	<ul style="list-style-type: none"> Stanovení ceny výrobku a služby (Přijatelnost ceny, cena orientovaná na náklady, poptávku, konkurenci a zákazníka, cenové strategie a pronikání na trh)
--	---

PROPAGACE PODNIKU A VÝROBKU, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> Propagace podniku a výrobku (Propagační mix, komunikační model AIDA, reklama)

VYPRACOVÁNÍ PODNIKATELSKÉHO ZÁMĚRU, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> Vypracování podnikatelského záměru

4.7.10. Elektrotechnický základ

Obecné cíle

V předmětu technická dokumentace žák získá trvalé vědomosti, dovednosti a prostorovou představivost, potřebné pro zobrazování strojních součástí, pro zhotovování výrobních podkladů a čtení výrobních výkresů. Rozvíjí se jeho logické a tvůrčí technické myšlení, které umožňuje nejen zobrazovat předměty a vytvářet dokumentaci podle skutečných předloh, ale rovněž vyjadřovat graficky vlastní návrhy. Rozvíjí se estetická stránka osobnosti žáka.

Rozvíjí se rovněž dovednosti v používání moderních metod tvorby technické dokumentace s využitím počítačové podpory. Předmět pomáhá k utváření uceleného technického základu potřebného ke studiu navazujících odborných předmětů.

Žák:

- zná základní odborné termíny, umí vysvětlit jejich význam, zná souvislosti mezi nimi;
- pracuje s technickými normami, vyhledává technické údaje;
- čte technickou dokumentaci (konstrukční, technologickou);
- pořizuje ruční náčrty součástí a jednoduchých sestav.

Charakteristika učiva

Předmět technická dokumentace připravuje žáka k tomu, aby byl schopen samostatně pracovat s konstrukční a technologickou dokumentací jako podklady pro vykonávání výrobní činnosti v pracovním procesu, a aby byl schopen jednoduchou technickou dokumentací vytvářet.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žák získal odpovědný vztah k materiálním a duchovním hodnotám a snažil se je vytvářet a rozvíjet k dobru společnosti. Cílem je rozvíjet tvůrčí a estetické cítění. Žák je vychováván k úctě k životu a jeho hodnotám, k respektování ostatních lidí, jejich postojů, názorů a odlišností. Výuka směřuje k tomu,

aby si žák vážil duchovních a materiálních hodnot naší technicky vyspělé společnosti a respektoval hranice mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností.

Výukové strategie

Ve vyučování jsou uplatňovány následující typy výuky:

- hromadná výuka,
- skupinová výuka,
- techniky samostatného učení a práce,
- problémové učení,
- týmová práce,
- praktické práce žáků,
- projektové vyučování.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá v rovině motivační, informativní a výchovné. Základem pro hodnocení je průběžná klasifikace individuálně zadávaných úkolů. Při klasifikaci vypracovaných úkolů je kladen důraz především na správnost provedení (tj. porozumění probírané látce) a úplnost. Každý tematický celek je zakončen prověřovací prací.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent:

- věcně správně zpracovával odborné technické podklady,
- četl výkresy, schémata, normy,
- graficky správně zobrazoval na výkresech,
- používal správně odbornou terminologii,
- formuloval srozumitelně a souvisle své myšlenky,
- prezentoval své stanovisko a názor na konkrétní technický problém.

Personální a sociální kompetence

Absolvent je připraven:

- efektivně využívat pomůcky a prostředky k realizaci technické dokumentace,
- pracovat v kolektivu a využívat k svému učení znalostí a zkušeností jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- aktivně se účastnit diskusí, obhajovat své názory a postoje,
- přijímat hodnocení svých dosažených výsledků a svého způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, kriticky hodnotit výsledky své práce,
- pracovat samostatně i v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly,
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přijímat racionálně lepší řešení technických problémů.

Kompetence k učení:

Absolvent:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje,
- organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů:

Absolvent:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevení různých variant řešení,
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Absolvent umí:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením učít se používat nové aplikace, především CAD,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent:

- věcně správně zpracovával odborné technické podklady,
- četl výkresy, schémata, normy,
- graficky správně zobrazoval na výkresech,
- používal správně odbornou terminologii,
- formuloval srozumitelně a souvisle své myšlenky,
- prezentoval své stanovisko a názor na konkrétní technický problém.

Personální a sociální kompetence

Absolvent je připraven:

- efektivně využívat pomůcky a prostředky k realizaci technické dokumentace,
- pracovat v kolektivu a využívat k svému učení znalostí a zkušeností jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- aktivně se účastnit diskusí, obhajovat své názory a postoje,
- přijímat hodnocení svých dosažených výsledků a svého způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, kriticky hodnotit výsledky své práce,
- pracovat samostatně i v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly,
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přijímat racionálně lepší řešení technických problémů.

Kompetence k učení:

Absolvent:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence k řešení problémů:

Absolvent:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Kompetence využívat prostředky informační a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Absolvent umí:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením učit se používat nové aplikace, především CAD,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

2. ročník, 0 + 2 h týdně, povinný

BOZP, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost práce a obsluhy elektrických zařízení • ustanovení Vyhlášky č. 50/1978 Sb.
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce	

ZDROJE ELEKTRICKÉ ENERGIE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělení a charakteristika • primární a sekundární zdroje

VÝROBA ELEKTRICKÉ ENERGIE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • druhy elektráren • rozvod elektrické energie

ELEKTRICKÉ NÁŘADÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ručního nářadí • charakteristika elektrického nářadí

ZÁKLADNÍ ZÁKONY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • Ohmův zákon • Kirchhoffovy zákony

PASIVNÍ ELEKTROTECHNICKÉ SOUČÁSTKY, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • rezistory a jejich vlastnosti • kondenzátory a jejich vlastnosti • cívky a jejich vlastnosti • praktické cvičení ve vyhledávání v katalozích a internetu

POLOVODIČE, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • druhy a jejich použití • praktické cvičení ve vyhledávání v katalozích a internetu

POUŽÍVANÉ KABELY A VODIČE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • základní typy kabelů a vodičů • praktické cvičení ve vyhledávání v katalozích a internetu

SPÍNACÍ PRVKY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • vypínače • zásuvky • jističe • proudové chrániče • praktické cvičení ve vyhledávání v katalozích a internetu

ZÁKLADY MĚŘENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • základní měřicí přístroje, jejich určení a využití • praktické cvičení v obsluze měřících přístrojů

3. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný**MOTORY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN**

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • základní rozdělení motorů a jejich použití • praktické cvičení ve vyhledávání v katalozích a internetu

ELEKTRICKÉ SPOTŘEBIČE, 23 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika jednotlivých spotřebičů • využití v domácnostech • využití v průmyslu • praktické cvičení ve vyhledávání v katalogích a internetu

4.7.11. Strojírenský základ

Obecné cíle

V předmětu Základy výroby žák získá základní informace o jednotlivých strojních součástech a mechanismech, jejich využívání ve strojírenské praxi, o technologii ručního zpracování kovů, výrobních technologiích, třískovém i netřískovém obrábění, strojírenských materiálech, technické mechanice, strojích a zařízeních, základech technického měření a diagnostiky opotřebení a poruch, organizaci výroby, automatizaci a CAD systémech. Žák zná základní charakteristiky součástí, vlastnosti materiálů, orientuje se ve strojnických tabulkách, určí vhodnou výrobní technologii a příslušné výrobní zařízení, navrhne součást, utvoří technickou dokumentaci a zpracuje v CAD systému.

Charakteristika učiva

Učivo zahrnuje výklad základních pojmů a souvislostí oblastí: strojní součásti, výrobní technologie, práce s normami, použité materiály při jejich výrobě, dopravní stroje a zařízení, generátory a motory, energetická zařízení, zkoušení materiálů, výpočet napětí, dimenzování základních strojních součástí, práce v CAD systému, automatizace a organizace výroby. Nedílnou součástí je práce se strojnickými tabulkami, výpočty, technické nákresy, správné vedení záznamů, orientace ve strojírenských materiálech a praktické ukázky částí, mechanismů, strojů, materiálů, měřících pomůcek a přístrojů. Integruje poznatky z předmětu technická dokumentace, praxe, matematika, fyzika, chemie a informační a komunikační technologie. Využívá poznatků z českého jazyka, cizího (anglického nebo německého) jazyka, statistika a ekologie.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka směřuje k získávání zodpovědnosti vzhledem k tvoření a rozvíjení materiálních hodnot vůči sobě samému, blízkému okolí i celé společnosti. Rozvíjí technické myšlení žáka a vědomí sounáležitosti s ostatními pracovníky v zaměstnání. Přípravuje žáka na zodpovědnost samostatného pracovníka, člena nebo vedoucího týmu. Vede žáky k zodpovědnému a šetrnému přístupu k životnímu prostředí. Žák je vychováván k úctě k životu, k úctě k ostatním lidem a společenské zodpovědnosti.

Pojetí výuky

- hromadná výuka;
- skupinová výuka;
- techniky samostatného učení a práce;
- problémové učení;
- týmová práce;
- pozorování a objevování;
- odborné exkurze;
- odborné přednášky.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá na rovině motivační, informativní a výchovné. Základem je ústní zkoušení s popisem praktických ukázek a vysvětlením zadané problematiky a písemná práce po zakončení tematického celku. Dále se hodnotí samostatné úkoly, aktivita během vyučování a správnost odpovědí při frontálním zkoušení a pochopení struktury tvorby a používání normativů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

- naučí žáka nutnosti k osvojení základních pojmů vštípením do paměti a k chápání souvislostí s dalšími odbornými předměty. Rozvíjení technického myšlení.

Kompetence matematické

- aplikace základních matematických dovedností do technické praxe, rozvoj logického myšlení.

Kompetence komunikativní

- žák se naučí sdělit a vysvětlit základní problematiku týkající se částí strojů, technologie výroby, technického měření, technické mechaniky, CAD systémů a strojních zařízení. Prezentuje samostatně vypracované úkoly.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- žák je připraven zodpovědně plnit zadané úkoly, klást otázky k lepšímu porozumění zadání a samostatně zlepšit průběh vypracovávání úkolu.

Kompetence využívat IT technologie a pracovat s informacemi

- žák se naučí používat IT technologie a technickou literaturu k řešení zadaných úkolů.

Kompetence personální a sociální

- rozvoj týmové spolupráce, úcta k ostatním žákům ve skupině a třídě, nácvik zodpovědnosti za vedení týmu, potlačování nezdravého individualismu, vyzdvižení silných stránek osobnosti a nenásilná pomoc vyučujícího při posilování slabých stránek osobnosti.

2. ročník, 0 + 2 h týdně, povinný

ZÁKL. VLASTNOSTI TECHN. MATERIÁLŮ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává a určuje jednotlivé druhy materiálů podle vzhledu, označení apod. • posuzuje vhodnost běžných materiálů pro dané použití 	<i>1. Rozdělení, označování, vlastnosti a použití materiálů</i> - Železné kovy, neželezné kovy a jejich slitiny - Ostatní nekovové materiály - Fyzikální, mechanické, technologické a chemické vlastnosti

TECHNICKÉ MATERIÁLY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává a určuje jednotlivé druhy materiálů podle vzhledu, označení apod. 	<i>2. Kovové materiály</i> - Oceli - Litiny

<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje vhodnost běžných materiálů pro dané použití • rozlišuje technologie, kterými byly vyrobeny součásti výrobků či jejich polotovary • <i>správně používá a převádí fyzikální jednotky</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Lehké neželezné kovy a jejich zpracování</i> - <i>Těžké neželezné kovy a jejich zpracování</i> - <i>Kovové a nekovové prášky</i>
---	---

ZKOUŠKY TECH. MATERIÁLŮ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává a určuje jednotlivé druhy materiálů podle vzhledu, označení apod. • posuzuje vhodnost běžných materiálů pro dané použití • rozlišuje technologie, kterými byly vyrobeny součásti výrobků či jejich polotovary • <i>správně používá a převádí fyzikální jednotky</i> 	<p>3. Zkoušení materiálů</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Destruktivní zkoušky</i> - <i>Mechanické zkoušky statické</i> - <i>Mechanické zkoušky dynamické</i> - <i>Zkoušky tvrdosti</i> - <i>Zkoušky opětovným namáháním</i> - <i>Zkoušky za zvýšených teplot</i> - <i>Technologické zkoušky</i> - <i>Nedestruktivní zkoušky</i>

TEPELNÉ ZPAC. TECH. MATERIÁLŮ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává a určuje jednotlivé druhy materiálů podle vzhledu, označení apod. • posuzuje vhodnost běžných materiálů pro dané použití • respektuje při používání a údržbě nástrojů jejich vlastnosti, materiál a způsob tepelného zpracování • volí podle způsobu a účelu použití vhodné pomocné materiály (lepidla, tmely, těsnicí hmoty, maziva, chladiva, brusiva, čisticí prostředky apod.) a provozní hmoty; řídí se technologickými zásadami pro jejich použití a zpracování 	<p>4. Základy metalografie, tepelného zpracování, chemickotepelného a chemického zpracování</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Strukturní složky binárního diagramu Fe-Fe₃C</i> - <i>Překrystalizace</i> - <i>Kalení, povrchové kalení</i> - <i>Popouštění</i> - <i>Zušlechťování</i> - <i>Žihání</i> - <i>Cementování</i> - <i>Nitridování</i>

NORMALIZACE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje identifikační údaje potřebné pro objednávku normalizovaných součástí 	<p>5. Normalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy norem význam normalizačního systému
--	--

SPOJE A SPOJOVACÍ SOUČÁSTI, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje druhy spojovacích součástí vyjadřuje identifikační údaje potřebné pro objednávku normalizovaných součástí určuje podle výrobní či servisní dokumentace druh, velikost a počet spojovacích aj. normalizovaných součástí v daném konstrukčním celku či skupině zvažuje použitelnost součástí pro spojování a pojišťování dílů výrobků, volí v jednoduchých případech jejich náhradu rozlišuje druhy rozebíratelných a nerozebíratelných spojů, popíše jejich typické vlastnosti a způsoby použití volí vhodný druh spojení, spojovacích součástí, pomocných materiálů apod. pro rozebíratelné a nerozebíratelné spoje správně používá a převádí fyzikální jednotky 	<p>6. Spoje s tvarovým stykem, výpočty</p> <ul style="list-style-type: none"> kolíkové čepové perové <p>4. Spoje s materiálovým stykem</p> <ul style="list-style-type: none"> svarové lepené pájené

VÝROBA NORM. POLOTOVARŮ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává a určuje jednotlivé druhy materiálů podle vzhledu, označení apod. postupuje při zpracování materiálů s ohledem na jejich vlastnosti, způsob prvotního a tepelného zpracování apod. posuzuje vhodnost běžných materiálů pro dané použití volí vhodný druh a rozměr výchozích polotovarů pro výrobu 	<p>7. Tváření za studena, způsoby tváření</p> <p>Tažení plechů Protlačování Výroba trubek a profilů Tváření plastů Zvláštní způsoby tváření Návrh vylisku Opakování tém. celku.</p>

<p>nenáročných součástí</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje technologie, kterými byly vyrobeny součásti výrobků či jejich polotovary volí způsob čištění a úpravy ploch součástí 	
---	--

VÝROBA NENORM. POLOTOVARŮ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozeznává a určuje jednotlivé druhy materiálů podle vzhledu, označení apod. posuzuje vhodnost běžných materiálů pro dané použití postupuje při zpracovávání materiálů s ohledem na jejich vlastnosti, způsob prvotního a tepelného zpracování apod. volí vhodný druh a rozměr výchozích polotovarů pro výrobu nenáročných součástí rozlišuje technologie, kterými byly vyrobeny součásti výrobků či jejich polotovary 	<p>8. tváření za tepla Podstata a charakteristiky tváření. Tváření za tepla – tepelné podmínky kování Volné kování Zápustkové kování Tepelné zpracování výkovků Vady výkovků Bezpečnost a hygiena v kovárnách.</p>

MECHANISMY, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje druhy spojovacích součástí vyjadřuje identifikační údaje potřebné pro objednávku normalizovaných součástí určuje podle výrobní či servisní dokumentace druh, velikost a počet spojovacích aj. normalizovaných součástí v daném konstrukčním celku či skupině volí způsob kontroly spojovaných materiálů před spojením a po spojení rozlišuje druhy převodů a 	<p>9. Mechanické převody Význam, druhy, podstata funkce, použití Převody třecí Převody řemenové Převody řetězové Variátory Převody ozubenými koly Mechanismy kinematické - klikový - šroubový - kloubový - kulisový - vačkový - výstředníkový</p>

<p>mechanizmů, zná jejich složení, principy činnosti, možnosti použití</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně používá a převádí fyzikální jednotky • vypočítává základní parametry mechanismů (např. převodový poměr, tlak a množství tekutin apod.) 	
--	--

3. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

DOPRAVNÍ STROJE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní skupiny strojů • popíše funkční principy strojů a možnosti jejich využití • provede srovnání strojů dané skupiny z hlediska možného využití, energetické náročnosti, ekologických hledisek apod. a rozhodne pro dané využití o optimálním výběru • charakterizuje funkční principy kinematických a tekutinových mechanismů, popíše jejich hlavní součásti 	<p><i>1. Dopravní stroje a zařízení</i> <i>Přehled strojů</i> <i>Hlavní zásady pro provoz, údržbu a renovaci</i> <i>Kladkostroje a zdviháky</i> <i>Jeřáby</i> <i>Výtahy</i> <i>Dopravníky</i> <i>Manipulační prostředky</i> <i>Pneumatická a hydraulická doprava</i></p>

HNACÍ STROJE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní skupiny strojů • popíše funkční principy strojů a možnosti jejich využití • provede srovnání strojů dané skupiny z hlediska možného využití, energetické náročnosti, ekologických hledisek apod. a rozhodne pro dané využití o optimálním výběru • vysvětlí fyzikální principy částí, agregátů a systémů dané skupiny výrobků 	<p><i>2. Hnací stroje (motory) a energetická zařízení</i> <i>Význam, rozdělení, energetické přeměny</i></p> <p><i>Vodní motory</i> - definice, energie kapaliny, možnosti změn a využití - Druhy vodních motorů - Vodní turbíny, části, princip, charakteristické znaky, regulace - kavitace</p>

JAKOST VÝR. ZAŘÍZENÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodný způsob měření a kontroly délkových rozměrů, úhlů, tvaru, jakosti povrchu, volí potřebná měřidla • měří délkové rozměry, úchylky geometrického tvaru součástí apod. číselníkovými úchylkoměry, mechanickými a optickomechanickými měřicími přístroji • <i>měří a zjišťuje (např. porovnáváním) jakost povrchu součástí</i> 	<p><i>3. Měření základních technických veličin</i></p> <p><i>Měření síly</i></p> <p><i>Měření kroutícího momentu</i></p> <p><i>Měření práce</i></p> <p><i>Měření výkonu</i></p> <p><i>Měření otáček a frekvence kmitů</i></p> <p><i>Měření ploch a objemu</i></p> <p><i>Měření rychlosti</i></p>

PROVOZUSCHOPNOST VÝR. ZAŘÍZENÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné diagnostické metody a prostředky pro zjištění technického stavu a lokalizaci (jak mechanických, tak jiných) závad výrobku • provádí záznamy o údržbě, servisních činnostech a opravách v dokumentaci výrobků 	<p><i>4. Provozeroschopnost výrobních zařízení</i></p> <p><i>Organizace a řízení péče o výrobní zařízení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Komplexní péče o výrobní zařízení</i> - <i>System údržby</i> - <i>Plány oprav a evidence strojů</i> - <i>Revize vybraných technických zařízení</i>

4.8. Jeden povinně volitelný předmět

4.8.1. Seminář z Anglického jazyka

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií*)
- **komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace**
(navázáno v RVP na: *komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace*)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: *získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet*)

- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**

(navázáno v RVP na: pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií)

- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**

(navázáno v RVP na: uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní)

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- **mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám**

(navázáno v RVP na: mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám)

- **mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze**

(navázáno v RVP na: mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze)

- **mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady**

(navázáno v RVP na: mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady)

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- **jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu**

(navázáno v RVP na: jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu)

- **dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci**

(navázáno v RVP na: dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci)

- **jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie**

(navázáno v RVP na: jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie)

- **uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých**

(navázáno v RVP na: uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých)

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- **posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích**

(navázáno v RVP na: posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích)

- **stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek**

(navázáno v RVP na: stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek)

- **reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku**

(navázáno v RVP na: reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku)

- **ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí**

(navázáno v RVP na: ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí)

- **přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým**

(navázáno v RVP na: přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- **vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat**

(navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)

- **formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně**

(navázáno v RVP na: formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně)

- **účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje**

(navázáno v RVP na: účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje)

- **dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii**

(navázáno v RVP na: dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii)

- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce**

(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce)

- **dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)**

(navázáno v RVP na: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě))

- **chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení**

(navázáno v RVP na: chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- **volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve**

(navázáno v RVP na: volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve)

- **spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)**

(navázáno v RVP na: spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení))

KOMPETENCE K UČENÍ

- **mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání**

(navázáno v RVP na: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání)

- **ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky**

(navázáno v RVP na: ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky)

- **uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný**

(navázáno v RVP na: uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný)

- **s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky**

(navázáno v RVP na: s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky)

- **využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí**

(navázáno v RVP na: využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí)

- **sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí**

(navázáno v RVP na: sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí)

- **znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání**

(navázáno v RVP na: znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání)

4. ročník, 0 + 1 h týdně, volitelný (AJ)

1. INTRODUCTION, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech 	Stručná osobní charakteristika: jméno, příjmení, věk, bydliště, zájmy, plány do budoucna

2. PART ONE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení 	Odpovědi na otázky dle vybraného tématu: - Personal identification, Family, Problems of youth, Interpersonal relationships, Society - Everyday life, Entertainment, Food, Health - Education, Jobs - Shopping, Services and massmedia, Travelling and transport, Science and technology - Nature, Weather, Environment, Global problems

3. PART TWO, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • uplatňuje základní způsoby tvoření 	Popis a porovnání obrázků: 1. popis : in the foreground, background, on the left, right / přítomný čas prostý/ there is, there are / I think, in my opinion, because.... 2. porovnání : stupňování příd. jmen, different, similar, the same

slov v jazyce <ul style="list-style-type: none"> • sdělí a zdůvodní svůj názor 	
---	--

4. PART THREE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země • používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru 	Samostatný ústní projev: školní maturitní témata : <ul style="list-style-type: none"> - Books and literature - USA, Canada, Australia, New Zealand - UK, London - The Czech Republic, Prague, My region, My town, CZ – cities, Czech cuisine - Everyday life, Hobbies, Sport, Health - Holidays a celebrations - Food, Shopping, Massmedia - Education – my school - Applying for a job - Environment

5. PART FOUR, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • zapojí se do hovoru bez přípravy • sdělí a zdůvodní svůj názor • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti 	Interakce – scénky:

6. ORAL EXAM, 3 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí školním a pracovním pokynům • zapojí se do hovoru bez přípravy • sdělí a zdůvodní svůj názor • používá stylisticky vhodné obraty 	Komplementace získaných dovedností k maturitě „na zkoušku“

<p>umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti 	
--	--

4.8.2. Cvičení z Matematiky

Klíčové kompetence

KOMPETENCE VYUŽÍVAT PROSTŘEDKY INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ A PRACOVAT S INFORMACEMI

- **pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií*)
- **získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet**
(navázáno v RVP na: *získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet*)
- **pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií**
(navázáno v RVP na: *pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií*)
- **uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní**
(navázáno v RVP na: *uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní*)

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- **správně používat a převádět běžné jednotky**
(navázáno v RVP na: *správně používat a převádět běžné jednotky*)
- **používat pojmy kvantifikujícího charakteru**
(navázáno v RVP na: *používat pojmy kvantifikujícího charakteru*)
- **provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy**
(navázáno v RVP na: *provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy*)
- **nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení**
(navázáno v RVP na: *nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení*)
- **číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)**
(navázáno v RVP na: *číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)*)

- **aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru**
(navázáno v RVP na: aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru)
- **efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích**
(navázáno v RVP na: efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích)

4. ročník, 0 + 1 h týdně, volitelný (Matematika)

MOCNINY, ODMOCNINY A MNOHOČLENY, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s mocninami a odmocninami a mnohočleny 	<ul style="list-style-type: none"> • mocniny s racionálním exponentem • pravidla pro počítání s mocninami a odmocninami • rozklady mnohočlenů • lomené výrazy • vyjádření neznámé ze vzorce
<p>přesahy z: (1. ročník): Mocniny a odmocniny, (1. ročník): Algebraické výrazy</p>	

FUNKCE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti • třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě 	<ul style="list-style-type: none"> • lineární a konstantní funkce, definiční obor, obor hodnot, graf • soustavy lineárních rovnic a nerovnic • kvadratická funkce, definiční obor, obor hodnot, graf • kvadratická rovnice, diskriminant, řešitelnost v oboru reálných čísel • soustavy rovnic • kvadratické nerovnice • elementární funkce a jejich vlastnosti • inverzní funkce • exponenciální funkce a logaritmické funkce, logaritmus • exponenciální rovnice a logaritmické rovnice
<p>přesahy z: (2. ročník): Lineární funkce, rovnice, nerovnice a jejich soustavy, (2. ročník): Kvadratické funkce, rovnice a nerovnice, (2. ročník): Funkce</p>	

PLANIMETRIE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah 	<ul style="list-style-type: none"> • polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů, klasifikace rovinných útvarů • shodnost a podobnost trojúhelníků • Eukleidovy věty • obvod a obsah trojúhelníku • mnohoúhelníky, obvod a obsah • kružnice, kruh a jeho části, obvody a obsahy • shodná zobrazení • podobnost a stejnoolehlost • konstrukční úlohy
<p>přesahy z: (2. ročník): Planimetrie</p>	

GONIOMETRIE A TRIGONOMETRIE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů	<ul style="list-style-type: none"> • oblouková míra a orientovaný úhel • funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens • základní vztahy mezi goniometrickými funkcemi • goniometrické rovnice • sinová věta a kosinová věta • řešení obecného trojúhelníku
<p>přesahy z: (3. ročník): Goniometrie a trigonometrie</p>	

KOMBINATORIKA A PRAVDĚPODOBNOST, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování • počítá s faktoriály a kombinačními čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • variace, permutace • kombinace • vlastnosti kombinačních čísel • binomická věta • náhodný pokus a náhodný jev • pravděpodobnost a četnost náhodného jevu • pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů
<p>přesahy z: (3. ročník): Kombinatorika, (3. ročník): Pravděpodobnost</p>	

STÁTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠKA, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • procvičování matematických znalostí a dovedností	<ul style="list-style-type: none"> • příprava na státní maturitní zkoušku

5. Školní projekty

5.1. DEN ZEMĚ

Každoročně v měsíci dubnu v Integrované střední škole technické Mělník probíhá netradičním způsobem. Celý den je věnován tvorbě projektů nebo praktické činnosti zaměřené ke Dni Země, kterou si žáci sami vybrali. Garantem celé akce je Mgr.Vojík, koordinátor EVVO na škole, který má na starost celou organizaci dne. Žáci se věnují společně se svými pedagogy malování a úpravám tříd, chodeb, úklidu sportovního areálu a okolí školy, nebo po dohodě s vedením města se skupina studentů spolu s učiteli odborného výcviku podílí na likvidaci divoké skládky atp.

Někteří studenti se zaměří na zpracování projektů s tématy jako je třídění odpadu, životní prostředí, využití slunečních kolektorů na naší škole, praktické využití fotovoltaických panelů v Hostíně nebo fotovoltaická elektrárna v Habřině - Úštěku.

určeno pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma člověk a životní prostředí je realizováno ve vyučovacím předmětu Základy ekologie. Dosažené znalosti napomáhají žákům pochopit zásadní význam přírody a životního prostředí pro člověka, získat povědomí o základních ekologických zákonitostech a negativních dopadech působení člověka na přírodu a životní prostředí. Žáci si budují takové postoje a hodnotovou orientaci, na jejichž základě si budou utvářet svůj budoucí životní styl na základě ekologicky přijatelných hledisek a chránit životní prostředí.

1. ročník

Činnost podle aktuálních potřeb školy.

Projekt rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Projekt rozvíjí tyto odborné kompetence:

- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2. ročník

Činnost podle aktuálních potřeb školy.

Projekt rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Projekt rozvíjí tyto odborné kompetence:

- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

3. ročník

Činnost podle aktuálních potřeb školy.

Projekt rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Projekt rozvíjí tyto odborné kompetence:

- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

6. 6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Výsledky vzdělávání vyjadřují konkrétní vzdělávací požadavky na změnu osobnosti žáka ve všech rovinách (tj. kognitivní, afektivní, psychomotorické). Tvoří je soubor vědomostí, dovedností (intelektových, psychomotorických), návyků, postojů atp., které si žák v průběhu vzdělávání osvojil a je schopen je prokázat. Ve výuce všeobecně vzdělávacích předmětů by měl žák dosáhnout maximálních výsledků s ohledem na své schopnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí platným školským zákonem a klasifikačním řádem školy, který je součástí školního řádu.

Pro hodnocení žáků a ověřování zvládnutí základních požadovaných znalostí jsou používány různé formy hodnocení – ústní, písemné, grafické a testy. Dosažené výsledky jsou hodnoceny známkou. Žáci budou hodnoceni tak, aby hodnocení mělo motivační charakter. Podklady pro hodnocení jsou také praktické úkoly. Klasifikace vychází nejen z výsledků zkoušení žáka, ale je zohledněn i přístup žáka k řešení jednotlivých úloh a procvičování učiva.

Hodnoceny jsou vědomosti, dovednosti a návyky.

Prospěch žáka v průběhu klasifikačního období se posuzuje podle těchto hledisek:

- stupeň osvojení a jistoty, s níž žák ovládá učivo;
- schopnost samostatného logického myšlení a osvojení metod myšlení charakteristických pro studovaný obor;
- schopnost aplikace vědomostí a dovedností při řešení nových úkolů;
- samostatnost, aktivita a iniciativnost při řešení úkolů, soustavnost a svědomitost v práci;
- úroveň vyjadřování;
- dodržování termínů.

AUTOEVALUACE ŠKOLY

Škola v rámci autoevaluace hodnotí tyto oblasti:

1. Podmínky vzdělávání
2. Průběh vzdělávání
3. Výsledky vzdělávání
4. Podpora školy žákům a studentům, vliv rodičů a jiných subjektů na chod školy
5. Úroveň výsledků práce školy vzhledem k předmětům vzdělávání v teoretickém i praktickém vyučování.

Nástrojem autoevaluace školy jsou v současnosti srovnávací testy, výsledky klasifikačních konferencí, poznatky z třídních schůzek a ze zasedání Rady školy.

Srovnávací testy SCIO probíhají na začátku 1. a 4. ročníku u žáků oborů s maturitním vysvědčením, hodnocení výsledků vzdělávání po skončení opravných a závěrečných zkoušek v září následujícího roku.